

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Noszlop Község Önkormányzata

2023-2028

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk.....	9
Célok.....	11
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	13
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	13
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	20
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	21
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	48
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	76
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	83
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	90
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	94
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	96
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	97
1. A HEP IT részletei.....	97
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	97
Jövőképünk.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Az intézkedési területek részletes kifejtése (kitöltése javasolt, opcionális).....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	112
3. Megvalósítás.....	115
3.1 A megvalósítás előkészítése.....	115
3.2 A megvalósítás folyamata.....	115
3.3 Monitoring és visszacsatolás.....	117
3.4 Nyilvánosság.....	118
3.6 Érvényesülés, módosítás.....	119
4. Elfogadás módja és dátuma.....	120

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva, Noszlop Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.**

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Noszlop község Veszprém megyében található, Ajkától 15 km-re, Devecsertől 8 km-re és Pápától 20 km-re. A falut keletről a Bakonyalja, nyugatról a Somló hegy határolja. A település a Devecseri Járáshoz tartozik.

Noszlop Veszprém megye egyik legrégebbi települése, amely a Bakony lábához simul. A vidék első ismert lakói a honfoglalást megelőző időkben a nyugat szlávok lehettek. Tőlük származik a község neve, mely szláv eredetű személynévből ered. Jelentése „ne engedj, ne hagyd magad”. A noszlopiak valóban nem hagyták magukat a történelem erőt próbáló időszakában. Meg tudták őrizni falujukat, a magyarságukat és fokozatosan felvirágoztatták szülőföldjüket. Ősi birtokosa a később a helység nevét felvevő Noszlopy család, mely történelmét a honfoglalás korára vezetik vissza. A határ egy része királyi birtok volt, melyet II. Béla a bakonybéli apátságnak adományozott. A béli bencés apát noszlopi szolgálatnokait az egyházi nemesek sorába emelte. Földjei voltak itt még az ugorok, majd a devecseri, végül a pápai uradalomnak is. A török hadjáratok többször pusztították a falut, de népe 1596-ig helyben maradt. Az élet újraszervezésekor, a XVI. század végén a nemesség nyert teret a közösségben, de egyre nőtt a betelepülő jobbágyok létszáma is. A török uralom megszűntével a helység népe művelés alá vonta a szomszédos elpusztult falvakat: Tíma, Tegye, Meréte és Becse határt és közigazgatásilag Noszlophoz csatolták a pusztát Kis- és Nagybogdányt is. A XVIII. század végén Noszlop a megye legnagyobb települései közé tartozott, mind lélekszám, mind társadalmi-gazdasági szerep tekintetében. A XIX. század végén a község körjegyzői székhely lett, ezekben, az években indult meg –az országos eseményekkel párhuzamosan –a noszlopiak kivándorlása a tengeren túlra. A többség viszont visszatért, az Amerikába gyűjtött pénzből házat, földet, jószágokat vettek. Az

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

1945 utáni gazdasági változások következtében Noszlop termelőszövetkezeti központtá vált, népességmegtartó ereje növekedett.

A település lakóinak a száma jelenleg 1011 fő (2018), a térség kedvező természeti adottságaiból adódóan jellemző a gazdálkodási tevékenység a szántóföldi növénytermesztés, a kertgazdálkodás a szőlő – és gyümölcsstermesztés és jelen van az állattenyésztés is.

Az ipari tevékenység körében megtalálható a településen a BOCK Hungária KFT, mely fémmegmunkáló és fémfelület kezelésével és műanyag termékek gyártásával és szállítmányozásával foglalkozó üzem. A kereskedelem a vendéglátás és szolgáltatások tekintetében több vállalkozás is működik, vegyesboltok, büfék, pékség, virágbolt, gumijavító, posta, fodrászüzlet és egy gyógyszertár is.

Az infrastruktúra teljes a szennyvíz csatornahálózat kiépítése a településen teljes mértékben megvalósult. A faluban működik általános iskola és az ahhoz kapcsolódó napköziotthon, óvoda, védőnői, háziorvosi és fogorvosi szolgálat. A civil szervezetek: Polgárőr és Tűzmegeelőző Egyesület, Noszlop Községért Alapítvány, Őszikék Klubja, és a Nemzedékek Csoportja, amelyek önmagukért és a településért is sokat tesznek. A Noszlopi Sport Egyesületen belül, 3 szakosztály található, amelyek a következők: - Asztalitenisz Szakosztály, - Noszlopakodók Természetjáró szakosztálya, - Darts Klub.

A település közösségi tere a Művelődési és Sportház, melyben könyvtár és kiállító terem is működik. A község központjában található a sportpálya és a játszótér, amelyet a gyermekek szívesen használnak.

A település Alkotmány utcájában Alkohol és Drogsegély Ambulancia Szenvedélybetegek Rehabilitációs Otthon működik a szenvedélybetegek részére.

A település nevezetességei az Európa forrás, Katolikus és Református templomok, és a Péter kút. Noszlop Községi Roma Nemzetiségi Önkormányzat 2010-ben alakult meg, céljuk, hogy a helyi roma kisebbséghez tartozó lakosokat összefogják, érdekeiket képviseljék, a tevékenységüket a Nemzeti és Etnikai Kisebbségek jogairól szóló 1993. évi LXXVII. törvényben megfogalmazott feladatok alapján végezzék.

Noszlop község Önkormányzat 2013. januártól a Devecser város és Oroszi község Önkormányzatával közösen alkotja a Devecseri Közös Önkormányzati Hivatalt.

Noszlop község Önkormányzata, kiemelt feladatának tartja a szociális alapszolgáltatási, egészségügyi és kulturális feladatok magas szintű megvalósítását.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2017	920	bázis év
2018	920	100,00%
2019	913	99,24%
2020	923	101,10%
2021	911	98,70%
2022	979	107,46%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Noszlop összterülete 3406 ha, belterülete: 128 ha, külterülete: 3278 ha. nagyságú.

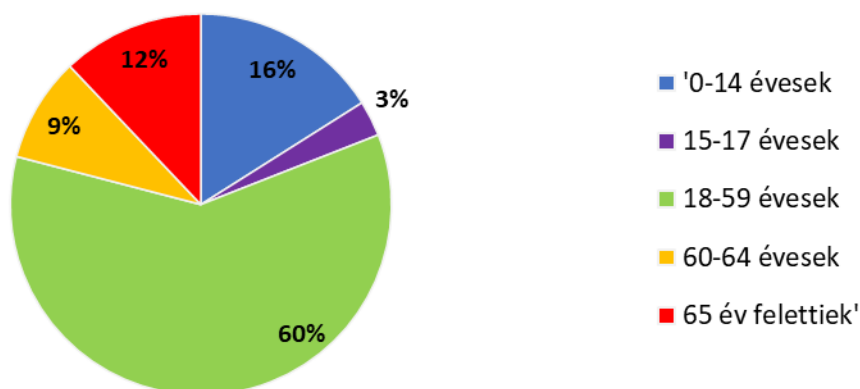
A lakónépességet úgy értjük, mint az adott területen lakóhellyel rendelkező, de másutt tartózkodási hellyel nem rendelkező személyek, valamint az ugyanezen a területen tartózkodási hellyel rendelkező személyek együttes száma. A lakónépesség száma 2020. december 31-én 923 fő volt, mely 2022-re 979 főre nőtt.

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2019)

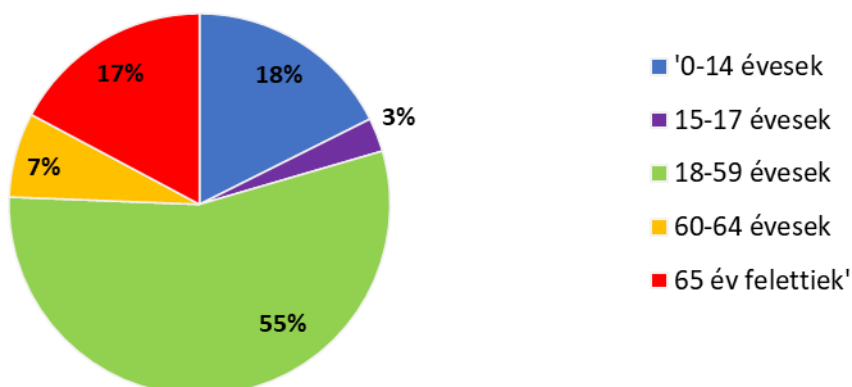
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	532	472	1004	52,99%	47,01%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			31	3,09%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	89	77	166	8,86%	7,67%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	14	12	26	1,39%	1,20%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	321	266	587	31,97%	26,49%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	51	43	94	5,08%	4,28%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	57	74	131	5,68%	7,37%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

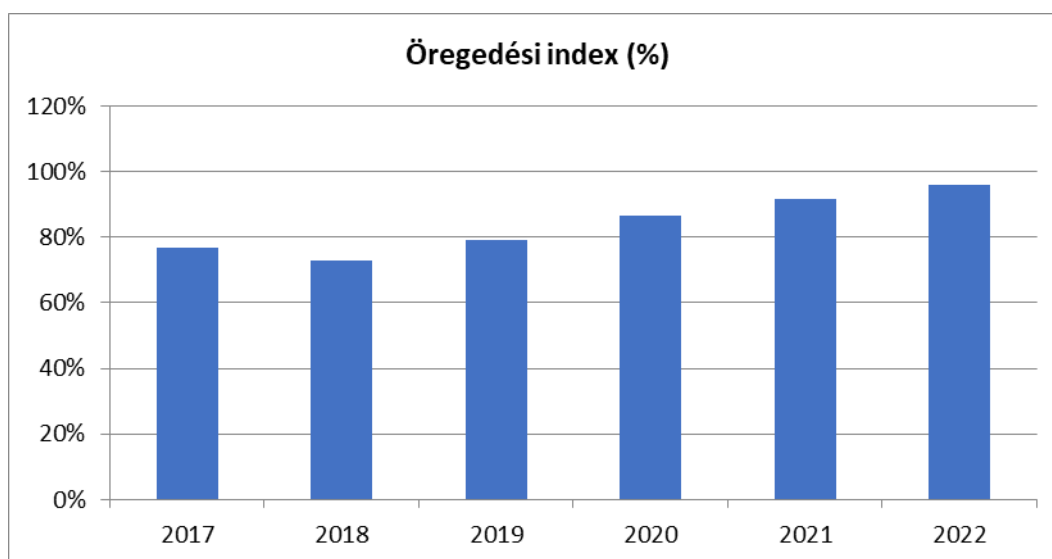
Az állandó népesség számát úgy értelmezzük, mint a bejelentett állandó népességet. Tehát az adott területen bejelentett lakóhellyel (állandó lakással) rendelkező személyek tartoznak a bejelentett állandó népesség körébe, függetlenül attól, hogy van-e máshol bejelentett tartózkodási helyük (ideiglenes lakásuk), vagy, hogy az összeírás eszmei időpontjában jelen voltak-e.

Az életkor szerinti bontásban való állandó népesség számossága szintén segít az esélyegyenlőség különböző célcsoportjának beazonosításában.

A nemek szerinti arányok a különböző korcsoportokban vizsgálva megállapíthatjuk, hogy a gyermekkorú népesség körében a nemenkénti arány közel azonos (16%-18%). A legidősebbek között már nagyobbak a nemek szerinti különbségek. A 65 év feletti férfiak aránya 12%, a nőké 17%-ra változott a 2022. év végén az állandó népességen belül Noszlop településen. A táblázat alapján megállapítható, hogy a férfiak várható élettartama alacsonyabb a nőknél.

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2017	120	156	76,92%
2018	124	170	72,94%
2019	131	166	78,92%
2020	148	171	86,55%
2021	156	170	91,76%
2022	168	175	96,00%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az öregedési index azt jelzi, hogy 100 fő 14 év alattira mennyi 65 éven felüli fő jut. Ez az index megmutatja, hogy az adott település népességére mi a jellemző. Amennyiben 100 alatti az index, akkor túlsúlyban vannak a 14 év alattiak, vagyis fiatalos a népességszerkezet, ha a 100 felett van, akkor előregedő a település. Az öregségi index, 65 év feletti és a 14 év alatti népesség egymáshoz

viszonyított 100 alatti arány jelzi a fiatalodó társadalmat. Településünket a fiatalodás jellemzi, de az elmúlt évek adataival összevetve jól látható, hogy a mutató nő és tart a 100 felé.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2017	-7,54
2018	-2,17
2019	-2,18
2020	8,71
2021	-5,45
2022	-3,27

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A belföldi vándorlások értékek az adott település vonzerőjét mutatja: ha pozitív az egyenleg, akkor az odaköltözés, ha negatív, akkor az elvándorlás jellemző. A fenti táblázat alapján láthatjuk, hogy Noszlop településen a 2019-2020 évben a mutató pozitív, akkor a településre az odaköltözés volt jellemző, nem pedig az elvándorlás. Az állam által adott családok otthonteremtési támogatását többen igénybe vették, melyből lakóházakat vásároltak a településen. A 2022. évben az arány csökkent, közelít a nullához.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2017	-8,62
2018	3,26
2019	-3,27
2020	-1,09
2021	-4,36
2022	3,27

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

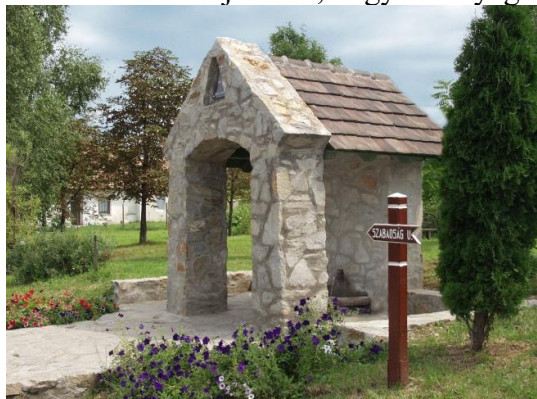
Az évleszületések és halálozások alapján számolt különbség a lakosság természetes fogyását mutatja. A fenti táblázatból megállapítható, hogy a 2018. évben az élve születések száma megnőtt. A halálozások száma a 2017. évben volt a legmagasabb. A 2020. évben az élve születések és a halálozások száma közelít a nullához, míg 2022. évben már pozitív ez a szám.

Értékeink, küldetésünk

Értékeink

A település területét számos forrás gazdagította és a források közelsége miatt telepedtek meg Noszlopon az első lakók. A források egy része mai napig megtalálható. A hajdan Eszterházy major területén található kutat tartották a helyiek a legmélyebbnek. A források, mint földrajzi név számos régi családi nevet megőriztek: Csurgai- és Cziráki- forrás, Szűcs, Parraghi, Tili és Illés-

kút. A források egy része sajnos kiapadt, mivel a bányaművelés révén a vízhozamuk lecsökkent, illetve az is közrejátszott, hogy elhanyagolták.

A település templomát 1332-ben említették először az iratokban, melyet feltehetően Boldog Margit számára emeltek. A római katolikus templomot, késő barokk stílusban építették. A mellette található református templom románkori alapokon, klasszicista stílusban épült a 19.

század első felében

A településen több kúria is állt, azon ezek nagy részét lebontották. Csupán a Papp féle nemesi kúria, a kastélynak is nevezett a Noszlopy család nagybogdányi kúriája, a mai is álló Scheller-ház

funkcionál lakóépületként.

Küldetésünk

Ebben a gyönyörű környezetben meg kell teremteni a mai kor igényeinek megfelelő, a felgyorsult életritmushoz igazodó életkörülményeket. Meg kell teremtenünk minden itt élő számára az egészséges környezetet, a munka, a pihenés, lehetőségét. Kiemelt feladatunk a fiatalok megtartása, a gyermekvállalás ösztönzése, a gyermekek egészséges testi-lelki fejlődésének segítése, a család és a közösségek összetartó erejében rejlő értékek védelme. Fontos feladatunk az idősek megbecsülése és tisztelete, a róluk való megfelelő gondoskodás megszervezése. Küldetésünknek tekintjük- a szolidaritás elvét követve valamennyi társadalmi csoport számára- az esélyegyenlőség megteremtését.

Arra törekszünk, hogy községünk egy dinamikusan fejlődő, ugyanakkor a falusi lét biztonságát és nyugalomát nyújtó település, a testi-lelki harmóniában élő boldog emberek közössége, élettere legyen.

Az esélyegyenlőségi programunk elkészítése során arra törekszünk, hogy

- mélyszegénységben élők
- romák
- nők
- gyerekek
- idősek
- fogyatékkal élők

esélyegyenlőségének megvalósulását előmozdítjuk, valamint az egyenlő bánásmód feltételeit biztosítjuk.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Noszlop település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,

a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,

a diszkriminációmentességet,

szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása

Noszlop Község Önkormányzatának Képviselő-testülete megalkotta a 9/2021. (V. 27.) önkormányzati rendeletét (továbbiakban: Rendelet) a szociális ellátások helyi szabályairól.

A törvényi előírásokon túl, a rendelet célja, hogy a településen olyan támogatási rendszer működjön, hogy a lakosság számára a hátrányos helyzetből adódó hatások kiküszöbölhetőek legyenek.

Az Önkormányzat települési támogatást, köztemetést és személyes gondoskodást nyújtó ellátás megállapításáról döntött rendelete szerint.

1.2.1. Az Önkormányzat rendkívüli települési támogatás keretében temetési támogatást, gyógyszer-támogatást, lakhatási támogatást, iskolakezdési és óvodáztatási támogatást valamint születési támogatást nyújt.

A létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére adható a támogatás. Különösen az alábbiakra való tekintettel állapítja meg: egyes erőszakos bűncselekmény (rablás, kifosztás, zsarolás, lopás,

rongálás, sikkasztás, csalás) áldozata lett, ingó vagy ingatlan vagyont ért elemi kár (árvíz, tüzeset, vihar) esetén, egyéb rendkívüli élethelyzet (haláleset, betegség, baleset, munkanélkülivé válás).

A **temetési támogatás** kérelemre a kérelmező vagy a vele azonos lakcímen élő közeli hozzátartozója nevére – kiállított számla másolati példányát, valamint a halotti anyakönyvi kivonat másolatát szükséges csatolni.

A **gyógyszertámogatás** a gyógyszerkiadásokra tekintettel jogosultság esetén kerül megállapításra. A kérelméhez csatolnia kell a gyógyszerkiadásairól szóló számlákat, valamint szakorvos igazolását a gyógyszerek szükségességéről.

A **lakhatási támogatás** a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló, de általa életvitelszerűen lakott helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásai viseléséhez nyújtott támogatás.

A lakhatási támogatás a víz-és csatornahasználati díj, a villanyáram, a gázfogyasztás vagy fűtési költségek, a szemétszállítási díj, a talajterhelési díjhoz (továbbiakban: rezsiköltség) való lakhatási hozzájárulás. A lakhatási támogatás a kérelem benyújtásától egy évre kerül megállapításra.

Lakhatási támogatás ugyanazon lakásra csak egy jogosultnak állapítható meg, független a lakásban élő személyek és háztartások számától. A lakhatási támogatás megállapításának feltétele a lakókörnyezet rendezettségének biztosítása, mely magában foglalja: a lakáshoz tartozó udvar, kert rendben tartását, különös tekintettel az ott található szemét és lom eltávolítására, az ingatlan, valamint a hozzá tartozó kert gyommentesítése, rágcsálóktól, kártevőktől való mentesítése, A kérelemhez csatolni kell legalább három szolgáltatónak az utolsó havi teljes számlamásolatát.

Az **iskolakezdési támogatás, óvodáztatási támogatás** a szociálisan rászoruló családok részére a tanévkezdés megkönnyítése érdekében nyújtott támogatás, a településen lakóhellyel rendelkező és a településen élő gyermekek részére.

A **születési támogatásra** jogosult a gyermek születésére tekintettel a szülők vagy a gyermekét egyedül nevelő szülő, ha a kérelem benyújtásakor legalább egy éve a településen bejelentett lakóhellyel rendelkezik és a szülést követő hat hónapon belül a kérelmet benyújtja.

A **köztemetést** a közköltségen történő eltemettetésről a polgármester rendelkezik az eltemettetésre köteles személy kérelmére, vagy hivatalbeli megkeresésre. A polgármester jogosult és köteles megtenni mindazokat az intézkedéseket, amelyek az Szt. 48. § (2)-(4) bekezdése alapján szükségessé válhatnak: a köztemetés költségeinek visszafizetésére, maximum hat havi részletfizetési lehetőséget biztosíthat, vagy a megtérítési kötelezettség alól részben vagy egészben mentesítheti a kérelmezőt, különös méltánylást érdemlő körülmények fennállása esetén.

Különös méltánylást érdemlő körülmények különösen a kérelmező családjában: fennálló munkanélküliség, fennálló tartós súlyos betegség, nevelt legalább három kiskorú gyermek, az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét.

1.2.2. A Rendelete szabályozza a **személyes gondoskodást nyújtó ellátások körét**. Az önkormányzat személyes gondoskodást nyújtó alapszolgáltatás keretében biztosítja az étkezést és a házi segítségnyújtást és a **családsegítést**. Az önkormányzat az **étkeztetés ellátásáról** egyéb főzőhely kertében, vásárolt kész ebéd biztosításával gondoskodik. A **házi segítségnyújtást**, pedig a Somló-környéki Feladatellátó intézmény keretében biztosítja.

A 2010. évi CXLIX. törvény alapján 2011. január 10-ével jött létre a Veszprém megyében található Devecseri kistérség, melynek 27 települése létrehozta a Somló-környéki Többcélú Kistérségi Társulást. A Társulás többek között a szociális- és egészségügyi ellátás, közoktatási-, területfejlesztési-, közművelődési feladatok ellátására, azok térségi szintű szervezésére és működtetésére jött létre. 2014. január 1-étől Noszlop település csatlakozásával a társulás 28 tagtelepülésből áll.

A felügyeletet ellátó Somló-környéki Többcélú Kistérségi Társulás Társulási Tanács (a továbbiakban: Társulási Tanács) a Feladatellátó Intézmény feladatellátását alaptevékenységként határozza meg, melynek célja és feladata ellátni a társulást alkotó településeken a Többcélú

Kistérségi Társulás Társulási Megállapodásában foglalt tevékenységek körét a Megállapodásban meghatározottak szerint.

Az intézmény által ellátott szociális szolgáltatások: Idősek nappali ellátása és a házisegítségnyújtás.

Településünkön a házisegítségnyújtásra van lehetőség, jelenleg 2 fő gondozó végzi ezt a feladatot. A továbbiakban a Somló-környéki feladatellátó Intézmény szakmai programjából kerül bemutatásra a házisegítségnyújtás témakörének a kifejtése.

A házi segítségnyújtás keretében biztosítjuk:

- az alapvető gondozási, ápolási feladatok elvégzését,
- az önálló életvitel fenntartásában, az ellátott és lakókörnyezete higiénias körülményeinek megtartásában való közreműködést,
- a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében, illetve azok elhárításában való segítségnyújtást.

A házi segítségnyújtás szervezett biztosításával a szolgáltatás célja és feladata, hogy a társult településeken élő idős, megromlott egészségi állapotú, valamint fogyatékos, szenvedélybeteg, hajléktalan élethelyzete miatt segítségre szoruló személyre szabott gondozásával hozzájáruljunk ahhoz, hogy a számukra biztonságot jelentő lakókörnyezetükben a lehető leghosszabb ideig élhessenek.

Fent megfogalmazottak megvalósítás érdekében a szolgáltatás nyújtása során arra fókuszálunk, hogy az egyes ellátott állapotához igazodó célzott segítségnyújtással minél hosszabb ideig képes legyen megőrizni önállóságát, emberi méltóságát, továbbá családi és közösségi kapcsolatainak fenntartásával tartalmas életet élhessen megszokott környezetében.

A házi segítségnyújtás szervezett és színvonalas biztosításával, a felmerült szükségletekre adekvátan válaszoló személyi gondozással és szociális segítség biztosításával hosszú távú célkitűzésünk annak elérése – összhangban az ágazati irányítás szakmapolitikai célkitűzéseivel -, hogy az általunk ellátottak a lehetőségekhez mérten minél tovább éljenek megszokott környezetükben, ezáltal a bentlakásos szociális intézmények iránti elhelyezési igények ellátottaink körében lehetőleg minél később jelenjenek meg.

A megvalósítani kívánt program konkrét bemutatása, a létrejövő kapacitások, nyújtott szolgáltatás-elemek, tevékenységek leírása:

A házi segítségnyújtás megszervezése során kiemelt figyelmet szükséges fordítani minden érintett szakembernek arra, hogy az ellátásra mindig személyre szabottan, az igénybevevő fizikai, mentális, egészségügyi és szociális szükségleteinek figyelembe vételével kerüljön sor.

A szolgáltatást az igénybevevő saját lakókörnyezetében, életkorának, élethelyzetének és egészségi állapotának megfelelően, meglévő képességeinek fenntartásával, fejlesztésével kívánjuk biztosítani.

A házi segítségnyújtást végző szociális szakemberek az ellátott otthonában végzett gondozási, alapápolási feladatok ellátásával, és/vagy szociális segítséggel, valamint az ellátott érdekében – otthonán kívül – végzett tevékenységgel látják el feladataikat.

A házi segítségnyújtás keretében szociális segítséget vagy személyi gondozást kell nyújtani.

Házi segítségnyújtás igénybevitelét megelőzően vizsgálni kell a gondozási szükségletet, mely értékelő adatlap kitöltésével történik. A szolgáltatás iránti kérelem alapján az intézményvezető elvégzi az igénylő gondozási szükségletének vizsgálatát, az értékelő adatlap kitöltésében a házi orvos is részt vesz.

A gondozási szükséglet vizsgálata keretében meg kell állapítani azt, hogy az ellátást igénylő esetben szociális segítség vagy személyi gondozás indokolt. A gondozási szükséglet vizsgálatához be kell mutatni a gondozási szükséglet megítélését szolgáló, rendelkezésre álló leletek és szakvélemények másolatát, vagy a 36/1997. (XII.22.) SZMM rendelet 4. §-a szerinti igazolásokat: demencia kórkép legalább középsúlyos fokozata, amelyet az orvosszakértői szerv vagy a Pszichiátriai, illetve Neurológiai Szakkollégium által befogadott demencia centrum vagy pszichiáter, neurológus, geriáter szakorvos véleményével igazoltak; az ellátást igénylő egyedül él, és 80. életévét betöltötte és megfelel a jogszabályban meghatározott egyéb feltételeknek.

Ha a gondozási szükséglet a napi 4 órát meghaladja, a szolgáltatást igénylőt az intézményvezető tájékoztatja a bentlakásos intézményi ellátás igénybe vételének lehetőségéről, ebben az esetben a szolgáltatást igénylő az intézményi elhelyezés időpontjáig napi 4 órában történő házi segítségnyújtásra jogosult.

Az egy órát el nem érő gondozási szükséglettel rendelkező ellátottak esetén szociális segítség biztosítására történik besorolás az alábbi esetekben:

Ha az ellátást igénylő

- 65. életévét betöltötte és egyedül él,
- 70. életévét betöltötte és lakóhelye közműves vízellátás vagy fűtés nélküli, vagy
- 75. életévét betöltötte.

Ha a szolgáltatást igénylő személy egészségi állapota vagy személyes körülményei a szolgáltatás halaszthatatlan biztosítását teszik szükségessé, a házi segítségnyújtás legfeljebb 30 napos időtartamra akkor is nyújtható, ha a gondozási szükséglet vizsgálata még nem fejeződött be.

A gondozási szükséglet értékelő adatlapjának hatálya határozatlan ideig fennáll, azzal, hogy az alábbi esetekben a gondozási szükséglet vizsgálatát ismételten el kell végezni:

Amennyiben a házi segítségnyújtás során

- szociális segítség biztosítása esetén személyi gondozási feladatok ellátása válik szükségessé, a gondozási szükséglet vizsgálatát ismételten el kell végezni,
- szakápolási feladatok ellátása válik szükségessé, a házi segítségnyújtást végző személy kezdeményezi az otthonápolási szolgálat keretében történő ellátást.

A megállapított gondozási szükségletet a működést engedélyező szerv felülvizsgálhatja és módosíthatja.”

A házi segítségnyújtási feladatokat összesen 22 fő főállású szociális gondozó látja el.

A szakmai jogszabályoknak való megfelelés érdekében a hatékony szakmai munkát vezető gondozói munkakörbe kinevezett, szakképesítéssel rendelkező szakember koordinálásával kívánjuk megvalósítani.

A szakmai munka hatékony és színvonalas ellátása megköveteli a dolgozók folyamatos képzését, a már megtanultak felelevenítését, új ismeretanyag elsajátítását. Ennek érdekében intézményünk kiemelt figyelmet fordít arra, hogy minden dolgozó akkreditált továbbképzéseken vegyen részt, továbbképzési kötelezettségének hiánytalanul, a jogszabályban előírt határidőben eleget tegyen.

Más intézményekkel történő együttműködés módja: A házi segítségnyújtás biztosítása során rendszeres kapcsolatot tartunk:

- a társult települések önkormányzataival, szociális ügyintézőivel;
- az ellátási területen működő, civil, egyházi fenntartású szociális szolgáltatóival;
- egészségügyi alap-, és szakellátást nyújtó szolgáltatókkal, körzeti nővérekkel, otthonápolási szolgálattal; Az igénybe vevő ellátottak állapotrosszabbodása esetén a helyi egészségügyi ellátórendszer tagjai telefonon, személyesen, ezt követően írásban teszik meg jelzésüket a gondozási szükséglet esetleges felülvizsgálata érdekében.
- kulturális, szabadidős programokat szervező, kínáló intézményekkel, szolgáltatókkal;
- a településeken működő szociális szolgáltatást ellátó szervezetekkel;
- polgárőrséggel, körzeti megbízottal;
- a működést ellenőrző Veszprém Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztályával, a szakmai munkát segítő Országos Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Módszertani Főosztályával.

Az együttműködés, kapcsolattartás kiterjed a kölcsönös tájékoztatásra, szakmai információ közreadására, közös programok szervezésére.

Ellátandó célcsoport megnevezése

Ellátottak köre: a társult településeken élő szociális és egészségi állapotuk okán rászorulók és az azt igénylők köre. Az igénybevevők többségükben 60 éven felüliek, jellemzően egyedül, kedvezőtlen szociális körülmények között élők, és megromlott egészségi állapotban lévők.

Ellátottak köre: Jelenleg intézményünk az ellátási területhez tartozó 14 településen nyújt szolgáltatást.

Ellátottaink közül 75,2 %-kal magas arányt képviselnek a nők, a férfi gondozott mindössze az összes ellátotti szám 24,8%.a.

Jellemző valamennyi településre, hogy a szolgáltatást elsősorban a 65 év felettiiek veszik igénybe, közülük is nagy arányt képviselnek a 80 éves és idősebb ellátottak. A 65 évnél fiatalabb korosztályból mindössze 12 fő kérte a szolgáltatást, valamennyien agyi katasztrófa következtében kialakult mozgásfogyatékoságuk miatt.

Egészségi állapotukra jellemző, hogy az egészségügyi dokumentáció alapján egy fiatal ellátott kivételével a többi gondozott egyszerre többféle krónikus betegségben is szenved, rendszeresen szed különböző mennyiségű gyógyszert, és folyamatos orvosi ellenőrzésre, kontrollra szorul.

73,2 %-uk, tehát közel kétharmaduk egyedül él, 18,8%-uk házastársával, és mindössze 8%-uk él közös háztartásban vagy gyermekével, vagy unokájával, akik napközben dolgoznak, így idős hozzátartozójuk felügyeletét és napközbeni gondozását nem tudják megoldani.

A feladatellátás szakmai tartalma, módja, a biztosított szolgáltatások formái, köre, rendszeressége: A házi segítségnyújtás keretében folyó gondozási tevékenység során a szolgáltatást igénybevevő személy részére olyan fizikai, mentális és életvezetési segítséget nyújtunk, amelynek során az igénybevevőt szociális, testi és szellemi állapotának megfelelő egyéni bánásmódban részesítjük, a hiányzó vagy csak korlátozottan meglévő testi-szellemi funkcióinak helyreállításában nyújtunk segítséget.

A házi gondozó feladatai ellátása során segítséget nyújt ahhoz, hogy az ellátást igénybevevő fizikai, szociális szükséglete saját környezetében, életkorának, élethelyzetének és egészségi állapotának megfelelően, meglévő képességeinek fenntartásával, fejlesztésével biztosított legyen. 2016. január 1-től a jogszabálynak megfelelően új gondozási szükségletvizsgálatokat végeztünk, ahol megállapításra került a személyi gondozást, illetve szociális segítséget igénylők köre.

A nyújtott szolgáltatás rendszeressége:

A szociális gondozók hétfőtől péntekig heti 40 órában, napi 8 órában végzik tevékenységüket.

Munkaidő: 8,00 órától – 16,00 óráig.

A szakmai munkát az intézményvezető irányítja és felügyeli, a napi gondozási tevékenységek koordinálása a vezető gondozó feladata.

Az intézményvezető döntése alapján szakmai szempontok mérlegelésével, valamint az ellátottak szükségleteinek figyelembe vételével történik az új ellátottak kijelölése a gondozónők között.

A gondozás során elsődleges szempontnak tekintjük az állandóságot, emiatt fokozottan ügyelünk arra, hogy a gondozónő személye állandó legyen, és lehetőség szerint mindig ugyanazoknál a gondozottaknál végezze a feladatait. Természetesen előzőekben leírtak esetenként szükségessé teszik másik gondozó kijelölését a feladatra, ami általában csak időleges, helyettesítés, szabadság, betegség, vagy egyéb más ok, pl. összeférhetetlenség miatt, ezekben az esetben az intézményvezető és a vezető gondozó közös döntése alapján történik meg az átszervezés. 2016. január 1-től igyekszünk a személyi gondozás és szociális segítség szem előtt tartásával a munkát oly módon átszervezni, hogy a szakképzett kollégák végezzék a gondozási, ápolási feladatot, a szakképzetlen kollégák pedig a szociális segítséget.

A napi gondozási munka dokumentálását a szociális gondozók a jogszabályi adattartalommal előírt tevékenységnaplóban rögzítik. A gondozási résztevékenység leírását és a tevékenységre fordított idő mértékét egyaránt tartalmazó tevékenységnaplót napi rendszerességgel szükséges az ellátottal is aláíratni. A dokumentumok hó végi összesítése az egyes településeken dolgozó szakemberek feladata, akik a dokumentumokat az aláírt jelenléti ívvel együtt a tárgyhónapot követő hónap 5. napjáig a székhelyen leadják, amit ezt követően a vezető gondozó leellenőriz, és amennyiben szakmailag indokoltnak tartja, megteszi javító szándékú észrevételeit.

Az ellátottak számára a házi segítségnyújtás szolgáltatást a gondozási szükséglet vizsgálatot követően, az ellátott által kért időtartalomban biztosítjuk. A gondozási szükséglet vizsgálatát az intézményvezető, valamint megbízása alapján a vezető gondozó készíti el a kérelem beérkezését követően, a kliens lakásán tett személyes látogatás során. Ezt követően az értékelő adatlapot az ellátott házi orvosához eljuttatja, ahol a házi orvos is értékeli az ellátott állapotát.

Az ellátottak elégedettségének nyomon követése érdekében az intézményvezető, valamint a vezető gondozó személyes kapcsolatot alakít ki az ellátottakkal, felkeresi őket a lakásukon és tájékozik a gondozás teljesüléséről, meghallgatja észrevételeiket, véleményüket, tapasztalataikat és igényeiket, amit rövid emlékeztető feljegyzésben dokumentál. Az összegző tapasztalatokat a gondozást végző szakemberrel átbeszéli, ha szükséges közösen alakítják ki azokat a szakmai kereteket, melyekkel a gondozást hatékonyabbá lehet tenni, egyúttal segíti emelni a szolgáltatás színvonalát.

A szakmai fejlődés a gondozási munka optimális ellátásának elengedhetetlen feltétele. Minden szakirányú szakképzettséggel rendelkező dolgozónak eleget kell tennie a jogszabályban előírt továbbképzési időszak alatt a számára meghatározott kreditpont megszerzésének minősített továbbképzéseken való részvétellel. Annak érdekében, hogy ütemezetten, a helyettesítések átgondolt megszervezésével a gondozás zökkenőmentesen biztosítható legyen, éves továbbképzési terv készül.

Szociális segítség keretében:

- 1) A lakókörnyezeti higiénia megtartásában való közreműködés körében: Takarítás a lakás életvitelszerűen használt helyiségeiben (hálószobában, fürdőszobában, konyhában és illemhelyiségben); mosás; vasalás.
- 2) A háztartási tevékenységben való közreműködés körében : bevásárlás (személyes szükséglet mértékében); segítségnyújtás ételkészítésben és az étkezés előkészítésében; mosogatás; ruhajavítás; közkútról, fűtő kútról vízfordás; tüzelő behordása kályhához, egyedi fűtés beindítása (kivéve, ha ez a tevékenység egyéb szakmai kompetenciát igényel); télen hó eltakarítás és síkosság-mentesítés a lakás bejárata előtt; kísérés.
- 3) Segítségnyújtás veszélyhelyzet kialakulásának megelőzésében és a kialakult veszélyhelyzet elhárításában.
- 4) Szükség esetén a bentlakásos szociális intézménybe történő beköltözés segítése.

Személyi gondozás keretében:

- 1) Az ellátást igénybe vevővel segítő kapcsolat kialakítása és fenntartása körében: információnyújtás, tanácsadás és mentális támogatás; családdal, ismerősökkel való kapcsolattartás segítése; az egészség megőrzésére irányuló aktív szabadidős tevékenységben való közreműködés; ügyintézés az ellátott érdekeinek védelmében.
- 2) Gondozási és ápolási feladatok körében: mosdatás; fürdetés; öltöztetés; ágyazás, ágyneműcsere; inkontinens beteg ellátása, testfelület tisztítása, kezelése; haj, arcszőrzet ápolás; g) száj, fog és protézis ápolás; körömápolás, bőrápolás; folyadékpótlás, étkeztetés (segédeszköz nélkül); mozgatás ágyban; decubitus megelőzés; felületi sebkezelés; sztomazsák cseréje; gyógyszer kiváltása; gyógyszer adagolása, gyógyszerelés monitorozása; vérnyomás és vércukor mérése; hely- és helyzetváltoztatás segítése lakáson belül és kívül; kényelmi és gyógyászati segédeszközök beszerzésében való közreműködés; kényelmi és gyógyászati segédeszközök használatának betanítása, karbantartásában való segítségnyújtás; a házi orvos írásos rendelésén alapuló terápia követése (a tevékenység elvégzéséhez való kompetencia határáig).

Alapvető gondozási tevékenységek:

1. segítő kapcsolat kialakítása és fenntartása, mely során az életvezetést segíti, tanácsadást nyújt, mentális gondozást végez;
2. a házi orvos előírásai, utasításai alapján közreműködik a kompetenciájában tartozó alapvető ápolási tevékenységek ellátásában;
3. segítséget nyújt az ellátást igénybevevő háztartásának vitelében;
4. közreműködik a személyi higiéné biztosításában, valamint a lakókörnyezet higiénés körülményeinek megtartásában;
5. segítséget nyújt a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében, illetve azok elhárításában;
6. közreműködik az ellátást igénybe vevőnek a környezetével való kapcsolattartásban;
7. segíti a szociális ellátásokhoz való hozzájutást;
8. az ellátottak érdekében együttműködik az egészségügyi és a szociális alap- és szakellátást nyújtó intézményekkel, a települési önkormányzat vezetőivel;

9. közreműködik az egyéni és csoportos szabadidős, foglalkoztató, illetve rehabilitációs programok szervezésében;
10. tájékoztatást nyújt az ellátást igénybe vevők számára a szociális ellátásokhoz való hozzájutás lehetőségeiről, igény esetén részt vesz a szociális ügyek intézésében, iratok pótlásában, közüzemi díjak feladásában és egyéb postai ügyintézésben;
11. szükség esetén segítséget nyújt a bentlakásos intézménybe történő beköltözésben.

A dolgozók betegség vagy szabadság alatti helyettesítéséről szervezett módon, átgondoltan, az ellátottak érdekeinek maximális szem előtt tartásával kell gondoskodni, miután szakmai elvárás, hogy ellátatlanul gondozott soha nem maradhat.

A személyes gondoskodást nyújtó intézményben foglalkoztatott személy részére az intézmény vezetője fényképes munkáltatói igazolványt állít ki annak érdekében, hogy a gondozási feladatok elvégzése során a feladat ellátására vonatkozó felhatalmazását igazolni tudja.

Az ellátás igénybevételének módja

A házi segítségnyújtás igénylésére vonatkozó kérelem személyesen terjeszthető elő az intézmény vezetőjénél, az erre a célra rendszeresített, intézményünk által kidolgozott adatlapon, melyhez mellékelni szükséges az alábbi dokumentumokat:

- Egészségügyi állapotra vonatkozó orvosi igazolás (házi orvos, szakorvos), illetve 2013. április 1-től a jogszabályi módosítás lehetővé teszi, hogy orvosi igazolás helyett elfogadható az 1 hónapnál nem régebbi kórházi zárójelentés is.
- Jövedelemnyilatkozat, jövedelmet alátámasztó igazolás (nyugdíjszelvény, bankszámlakivonat).

Fenti dokumentumok csatolását követően, előzetes időpont egyeztetés után az intézményvezető, megbízása alapján a vezető gondozó lehetőség szerint a házi segítségnyújtást végző szociális gondozóval közösen meglátogatja az igénylőt otthonában, tájékozódik szociális körülményeiről, a helyszíni látogatás tapasztalatait dokumentálja. A jogszabály 2013. április 1-től házi segítségnyújtás esetében már nem teszi kötelezővé az egyszerűsített előgondozás lefolytatását, azonban szakmailag úgy ítéljük meg, hogy továbbra is fontos támpont a gondozás során az első találkozásokon szerzett információk rögzítése és továbbadása, ezért az egyszerűsített előgondozást a későbbiek során is indokoltnak tartjuk lefolytatni és dokumentálni. Ezzel egyidejűleg kerül sor a gondozási szükséglet mértékének megállapítására is, aminek elvégzése és dokumentálása - a jogszabályi előírásnak megfelelő adatlapokon - az intézményvezető, valamint megbízása alapján a vezető gondozó feladata.

Az intézményvezető a jogszabályban meghatározott feltételek fennállása esetén az ellátást igénylővel, illetve törvényes képviselővel megállapodást köt. A dokumentum tartalmazza az alábbiakat:

- az ellátás kezdetének időpontját;
- az intézményi ellátás időtartamát (határozott vagy határozatlan időtartam megjelölésével);
- az igénybevevő számára nyújtott szolgáltatások tartalmát;
- személyi gondozás, illetve szociális segítség, vagy mindkettő biztosítását;
- a személyi térítési díj megállapítására, fizetésére vonatkozó szabályokat, rögzítve annak tényét, hogy előbbiek tájékoztató jellegűek, intézményünk a fenntartó döntése értelmében térítési díj nélkül nyújtja a szolgáltatást;
- az ellátás megszüntetésének módjait;
- az igénybevevő természetes személyazonosító adatait.

A szolgáltatást igénybe vevőkről napi rendszerességgel az előző napon ténylegesen ellátottak vonatkozásában elektronikus nyilvántartást - TEVADMIN (KENYSZI) – vezet, amit kinyomtatva a könnyebb nyomon követhetőség érdekében havi bontásban is dokumentálunk.”

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogyatékosügy Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

(Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció stb.)

Noszlop Község Önkormányzatának költségvetési koncepciója, Közoktatási Esélyegyenlőségi Helyzetelemzés és Intézkedési terve, Településrendezési terve, Települési Arculati Kézikönyve olyan prioritásokat határoz meg, amelyekhez a települési esélyegyenlőségi terv igazodni tud.

A települési fejlesztési célok a környezeti, társadalmi, gazdasági adottságainak figyelembe vételével, illetve ezen adottságok erőforrásokká alakításával a település versenyképességének javítása.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Noszlop település Veszprém megyében a devecseri járásban helyezkedik el. Nem tartozik a hátrányos helyzetű települések közé, ezért az országos felzárkóztatási stratégiában nem kiemelt.

A 2010. évi CXLIX. törvény alapján 2011. január 10-ével jött létre a Veszprém megyében található Devecseri kistérség, melynek 27 települése létrehozta a Somló-környéki Többcélú Kistérségi Társulást. A Társulás többek között a szociális- és egészségügyi ellátás, közoktatási-, területfejlesztési-, közművelődési feladatok ellátására, azok térségi szintű szervezésére és működtetésére jött létre. 2014. január 1-étől Noszlop település csatlakozásával a társulás 28 tagtelepülésből áll.

Vállalt feladatainak elvégzése, döntéseinek végrehajtása érdekében a Társulás létrehozta a Kistérségi Munkaszervezetet, mely 2013. június 30-ával megszűnt. Jogutódja a többek között szociális feladatokat is végző Somló-környéki Feladatellátó Intézmény.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzés elkészítéséhez a Központi Statisztikai Hivatal és az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer adatbázisa (www.teir.hu) szolgáltak alapul. Emellett az Önkormányzat, a Devecseri Család-és Gyermekjóléti Központ és Szociális Szolgálat, Devecseri Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya, a Noszlopi Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola, Boribon Óvoda és mini Bölcsőde Noszlop, a Védőnői Szolgálat is szolgáltatott adatokat, valamint felhasználtunk ágazati beszámolókat megállapításait.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira -, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza (Ld. pl. A tartós szegénység csökkentésének lehetőségei Magyarországon, Budapest Intézet, 2012., www.budapestinstitute.eu/uploads/BI_tartos_szegenyseg_okok_1.1.pdf). A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység („a szegénység fiatal arca”: a szegények mintegy 30%-a 0–17 éves korosztályhoz tartozik), valamint a falusi lakókörnyezet (a szegények több mint fele községekben él).

Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza.

A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma.

Ma Magyarországon minden harmadik ember (kb. 3 millióan) a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A cigányok/romák nagy többsége ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik.

A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánysággal. Ez nem más, mint az etnikai és szociális dimenzió összemosása, és ezzel a társadalmi kirekesztettségéből fakadó összes probléma „cigánykérdésként” való felfogása. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem

fedti teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember cigány/roma. Az viszont kijelenthető, hogy a cigányok élete a mélyszegénységtől függetlenül is sokkal inkább terhelt az őket érintő diszkrimináció rejtett és nyílt dimenzióinak a kíméletlen érvényesülése miatt. (Cserti-Csapó-Orsós 2012)

A településünkön élő romák számát nem lehet konkrétan meghatározni, az országban előforduló, kifejezetten a cigányságra jellemző problémák nincsenek. Településünkön működik a Noszlop Község Roma Nemzetiségi Önkormányzata.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A mélyszegénységgel kapcsolatos vizsgálatok az egyén illetve háztartás saját jövedelmi helyzetének értékelésén alapulnak. A rendelkezésünkre álló adatok alapján elsősorban a munkanélküliség, a szociális rászorultság, a gyermekek helyzete, a lakhatási viszonyok és az iskolai végzettségek figyelembe vételével készítünk elemzéseket. A lakossági jövedelmi viszonyairól nincs megfelelő adatunk.

Mekkora jövedelemből lehet megélni egy-egy településen ennek megítélése, behatárolása országtól függően más és más.

A mélyszegénység határát a minimumnyugdíj 28.500 forintos havi értéke alatti jövedelemnél húzzák meg.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 4. § (1) bekezdése értelmében a jövedelem: az az elismert költségekkel és a befizetési kötelezettséggel csökkentett személyi jövedelemadóról szóló törvény szerint meghatározott, belföldről vagy külföldről származó megszerzett vagyoni érték (bevétel), ideértve a jövedelemként figyelembe nem vett bevételt és az adómentes jövedelmet is, és azon bevétel, amely után az egyszerűsített vállalkozói adóról, illetve az egyszerűsített közteherviselési hozzájárulásról szóló törvény szerint adót, illetve hozzájárulást kell fizetni.

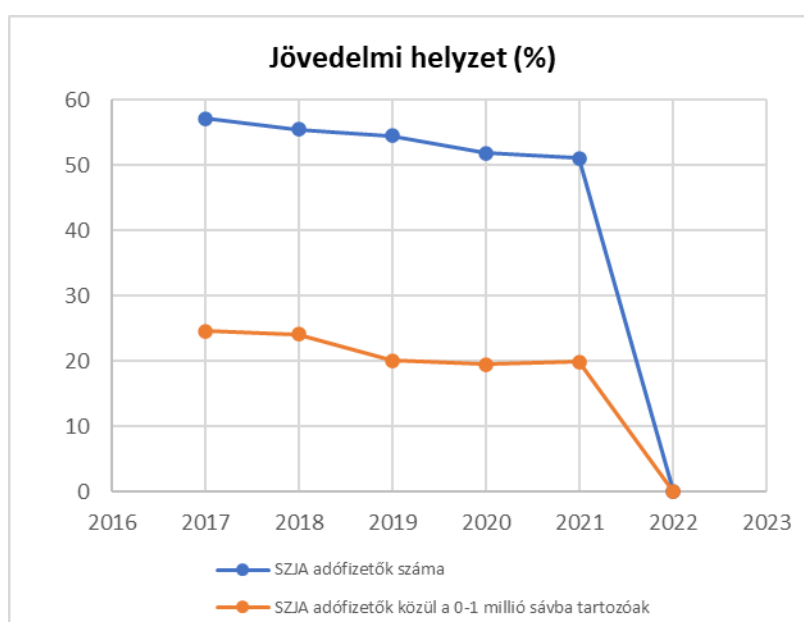
Vagyon: az a hasznosítható ingatlan, jármű, továbbá vagyoni értékű jog, amelynek külön-külön számított forgalmi értéke, illetőleg összege az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a harmincszorosát, vagy együttes forgalmi értéke az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a nyolcvanszorosát meghaladja, azzal, hogy a szociális rászorultságtól függő pénzbeli és természetbeni ellátások jogosultsági feltételeinek vizsgálatánál nem minősül vagyonnak az az ingatlan, amelyben az érintett személy életvitelszerűen lakik, az a vagyoni értékű jog, amely az általa lakott ingatlanon áll fenn, továbbá a mozgáskorlátozottságra tekintettel fenntartott gépjármű.

A családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény 4. § -a értelmében jövedelem: az a személyi jövedelemadóról szóló törvényben adóköteles jövedelemként meghatározott belföldről vagy külföldről származó vagyoni érték, bevétel, amelynek havi összege meghaladja a mindenkori legkisebb munkabér összegét; rendszeres jövedelem: a legalább három egymást követő hónapban keletkezett jövedelem.

A településen élők jövedelmi és vagyoni helyzetének meghatározása bonyolult feladat.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2017	57,07	24,61
2018	55,45	24,07
2019	54,48	20,11
2020	51,87	19,51
2021	51,08	19,85
2022	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az SZJA adófizetők száma csökkenő tendenciát mutat, a 2021 évről nem rendelkezünk jelenleg adattal. A csökkenés kis mértékű, a megfigyelt 2017. évtől 2020. évig mindösszesen 5,17%-os.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

A jogi szabályozás szerint a helyi önkormányzat külön törvényben meghatározott foglalkoztatási feladatainak ellátása során közfoglalkoztatást szervez, figyelemmel kíséri a helyi foglalkoztatási viszonyok alakulását, döntéseinek előkészítése, valamint végrehajtása során figyelembe veszi azok foglalkoztatáspolitikai következményeit, az állami foglalkoztatási szerv működési feltételeihez és fejlesztéséhez támogatást nyújt.

A helyi önkormányzat a Mötvt. 15. §-a szerint feladat- és hatásköreinek ellátása során – törvényben meghatározott módon és mértékben – biztosítja a közfoglalkoztatási jogviszonyban lévő személy feladatellátásba történő bevonását. Hátrányos megkülönböztetés, előnyben részesítés a foglalkoztatás területén – Ebktvt. 21. § - 23. §. Az Ebktvt. fenti paragrafusai rögzítik, hogy egyenlő bánásmód követelményének sérelmét jelenti különösen, ha a munkáltató a munkavállalóval szemben közvetlen vagy közvetett hátrányos megkülönböztetést alkalmaz pl. a munkához jutás során, a munkához jutás felvételi eljárása keretében, stb.

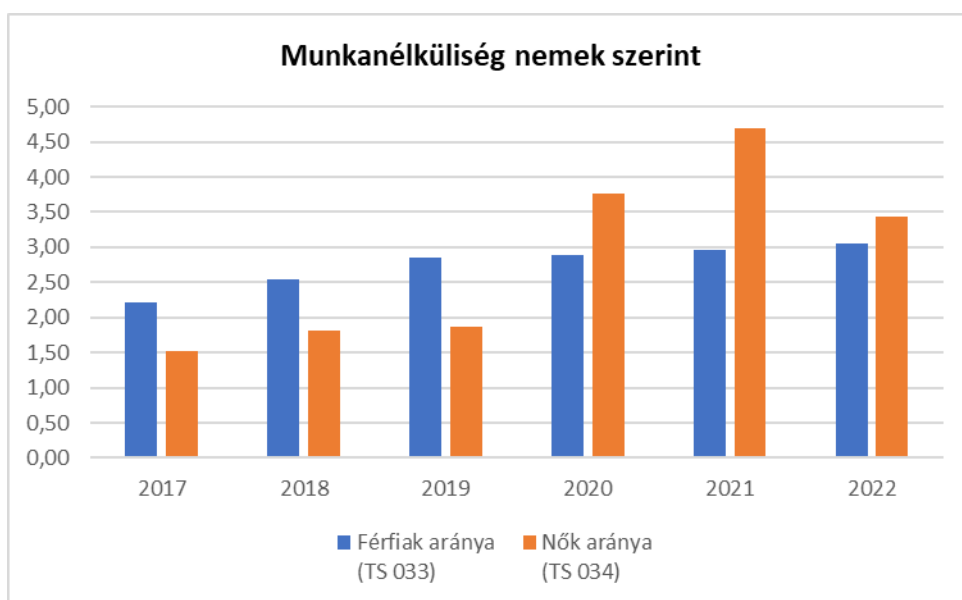
Előfordulnak olyan speciális helyzetek, amikor indokolt, hogy a munkáltató különbséget tegyen helyzetük, tulajdonságuk, jellemzőjük alapján a munkavállalók között, ezért az Ebktvt. értelmében nem minősül az egyenlő bánásmód követelménye megsértésének, ha az a munka jellege vagy természete alapján indokolt, az alkalmazásnál számba vehető minden lényeges és jogszerű feltételre alapított arányos megkülönböztetés. A 23. § biztosítja annak a lehetőségét, hogy törvény, kormányrendelet, illetve kollektív szerződés a munkavállalók meghatározott körére – a foglalkoztatási jogviszonnyal vagy a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonnyal összefüggésben – eltérjen az egyenlő bánásmód követelményétől, amennyiben ennek célja valamely hátrányosabb helyzetű csoporttal kapcsolatban előnyben részesítési szabályok meghatározása, előnyben részesítés alkalmazása.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2017	2,21	1,52	1,87%
2018	2,54	1,81	2,18%
2019	2,85	1,87	2,36%
2020	2,89	3,77	3,33%
2021	2,97	4,69	3,83%
2022	3,06	3,44	3,25%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Ezek az adatok arra mutatnak rá, hogy a teljes lakónépességhez képest milyen arányú a nyilvántartott álláskereső száma és ez miként változott az elmúlt években, illetve, hogy ilyen az arány a nők és a férfiak között.

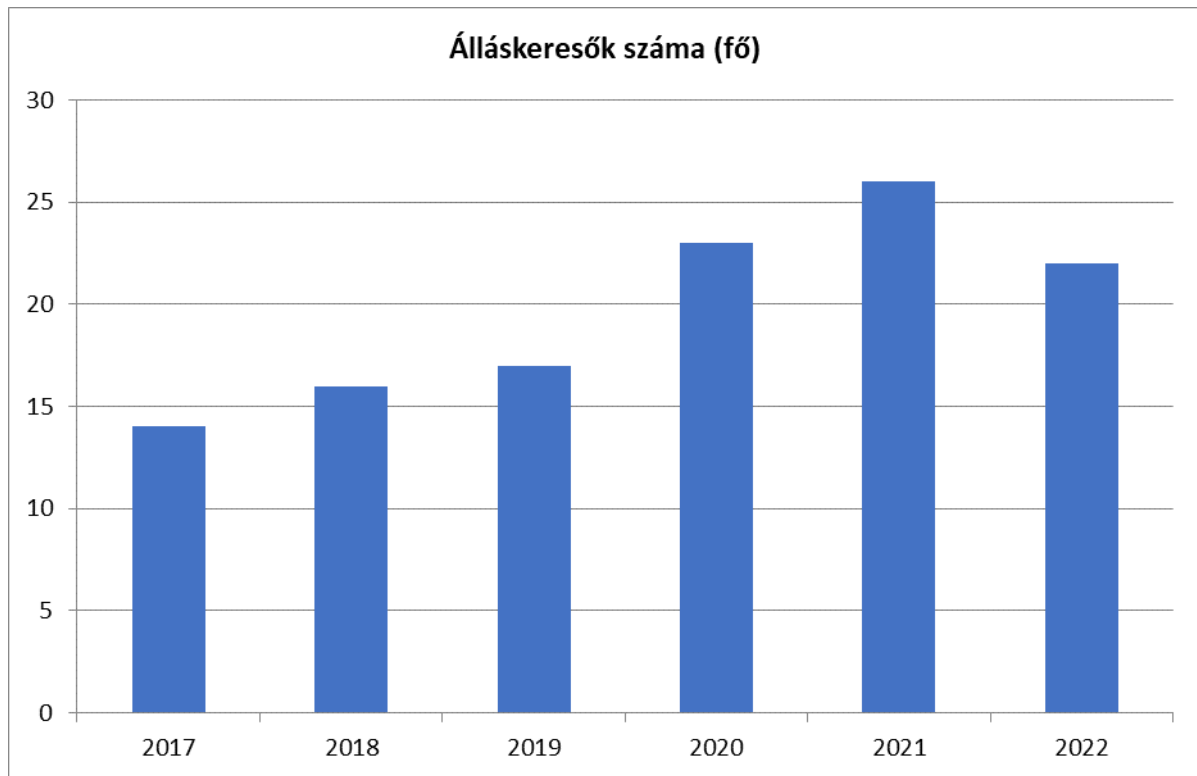
A kiinduló 2016-os munkanélküliségi ráta 3,15%-os értéke 2017-ben 1,87%-ra esett vissza, azonban 2018. évtől növekedést mutat. A férfiak aránya komoly változást nem mutat a 2,21-től 2,97-ig terjedő skálán mozog. A munkanélküli nők aránya azonban komoly változáson ment át a vizsgált időszakban. A kezdő érték magas 3,88 %-ot mutat, majd 2017-2019 években nem éri el a 2%-ot. 2020-tól komoly emelkedés látható, mely még 2021.évben az addigi legmagasabb 4,69%-os érték tapasztalható, mely a 2022. évre csökkent.

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskereső száma korcsoportok szerint

Nyilvántartott álláskereső száma összesen	Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Fő összesen	14	16	17	23	26	22
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	1,00	0,00	1,00	0,00	0,00	2,00
	%	7,14%	0,00%	5,88%	0,00%	0,00%	9,09%
21-25 év (TS 038)	Fő	2,00	1,00	1,00	3,00	5,00	3,00
	%	14,29%	6,25%	5,88%	13,04%	19,23%	13,64%
26-30 év (TS 039)	Fő	0,00	1,00	2,00	1,00	3,00	1,00
	%	0,00%	6,25%	11,76%	4,35%	11,54%	4,55%
31-35 év (TS 040)	Fő	1,00	2,00	1,00	6,00	2,00	1,00
	%	7,14%	12,50%	5,88%	26,09%	7,69%	4,55%
36-40 év (TS 041)	Fő	1,00	1,00	3,00	3,00	3,00	2,00
	%	7,14%	6,25%	17,65%	13,04%	11,54%	9,09%
41-45 év (TS 042)	Fő	1,00	1,00	1,00	4,00	1,00	2,00
	%	7,14%	6,25%	5,88%	17,39%	3,85%	9,09%

46-50 év (TS 043)	Fő	1,00	2,00	0,00	0,00	2,00	3,00
	%	7,14%	12,50%	0,00%	0,00%	7,69%	13,64%
51-55 év (TS 044)	Fő	1,00	2,00	2,00	3,00	2,00	3,00
	%	7,14%	12,50%	11,76%	13,04%	7,69%	13,64%
56-60 év (TS 045)	Fő	5,00	4,00	2,00	0,00	2,00	0,00
	%	35,71%	25,00%	11,76%	0,00%	7,69%	0,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	1,00	2,00	4,00	3,00	6,00	5,00
	%	7,14%	12,50%	23,53%	13,04%	23,08%	22,73%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

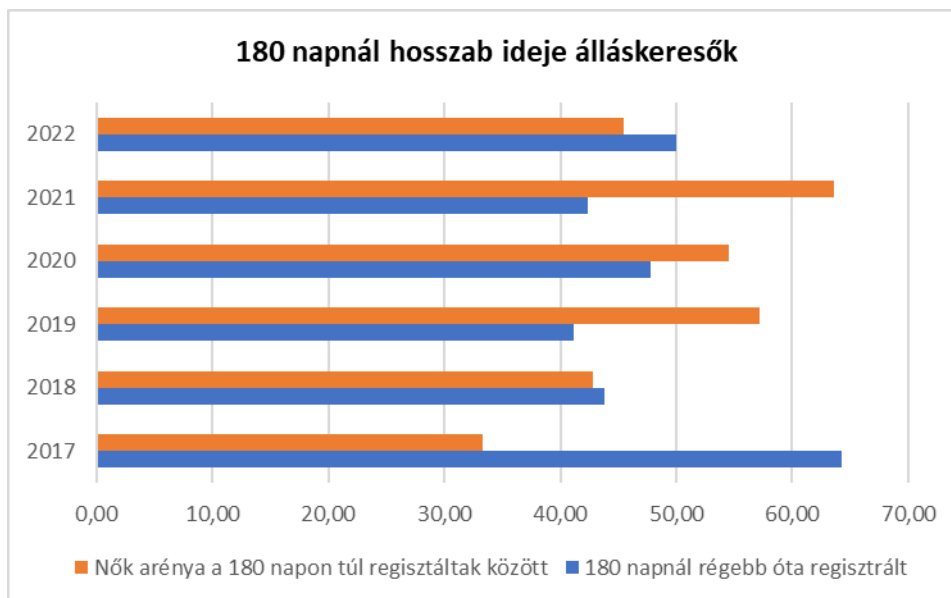

A regisztrált munkanélküliek korcsoportonkénti bontása, illetve idősoros változása rámutat arra, hogy a munkanélküliség a különböző korosztály tekintetében miként változik. A táblázatból megállapíthatjuk, hogy a 2017. évben volt a legalacsonyabb és 2021-ben a legmagasabb a regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma. A korcsoportos bontás alapján az álláskeresők összetételében szabályszerűség nem látszik, minden évben minden csoportban eltérő.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2017	64,29	33,33

2018	43,75	42,86
2019	41,18	57,14
2020	47,83	54,55
2021	42,31	63,64
2022	50,00	45,45

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

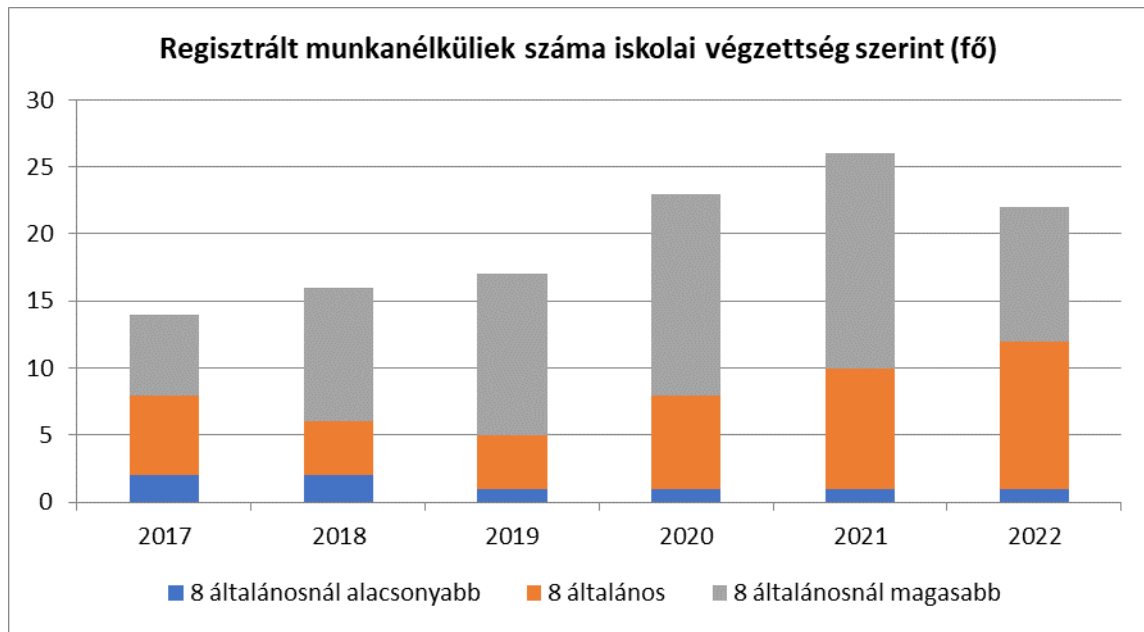
A fenti tábla megmutatja, hogy a településen lévő nyilvántartott álláskeresők közül milyen arányban van a 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek aránya nemek szerinti bontásban. Elmondható, hogy a 2016. évben volt a legkisebb százalékban a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresők száma. A nők aránya 2016-ban volt a legmagasabb, mely érték csökkenő tendenciát mutatott a következő két évben, azonban 2021-re már megközelítette a 2016-os értékeket. A 2022. évben újabb csökkenés látható.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2017	14	2	14,29%	6	42,86%	6	42,86%

2018	16	2	12,50%	4	25,00%	10	62,50%
2019	17	1	5,88%	4	23,53%	12	70,59%
2020	23	1	4,35%	7	30,43%	15	65,22%
2021	26	1	3,85%	9	34,62%	16	61,54%
2022	22	1	4,55%	11	50,00%	10	45,45%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az adattábla megmutatja, hogy a nyilvántartott álláskeresőik közül, milyen létszámban vannak az alacsony iskolai végzettségűek. A 2016. évben 23 fő regisztrált munkanélküli van a településünkön, közülük a legnagyobb arányban a 8 általánosnál magasabb iskolai végzettséggel rendelkező lakosok vannak. A munkaerőpiacra való visszatérés egyik feltétele, valamilyen szakképzettség megléte. A közmunkaprogram keretében az elmúlt években a közfoglalkoztatásban résztvevő egyes személyek részt vehettek alapképzettség tanfolyamokon.

A regisztrált munkanélküliek száma a 2017-es legalacsonyabb értékhez viszonyítva folyamatosan nő, túlhaladva a 2016-os adatot, a 23 főt.

- c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

Az állam aktív foglalkoztatáspolitikai eszközök alkalmazásával, köztük a közfoglalkoztatás korábbi 3 formájának bevezetésével kívánt a tartósan jövedelem nélkül maradt, szociálisan rászoruló aktív korú segélyezettek számára munkalehetőséget biztosítani. Az aktív foglalkoztatáspolitikai eszközök alkalmazása során mind az egyén, mind a társadalom számára, ugyanakkor a rendelkezésre álló források korlátozottsága miatt csak átmeneti alternatívát nyújt a munkavállalásra. A közfoglalkoztatási intézményrendszer legfontosabb célja, a tartósan munka nélkül lévők aktivizálása, és annak megakadályozása, hogy a munkájukat újonnan elveszített álláskeresőik tekintetében bekövetkezzen a munka világtól való elszakadás. A közfoglalkoztatás a passzív ellátások súlyának csökkentése érdekében az ellátásban részvevők aktivizálásának egyik alternatívája lehet. A közfoglalkoztatás elsősorban az alacsony iskolai végzettségűek, szakképzetlen nők és férfiak számára biztosít munka lehetőséget.

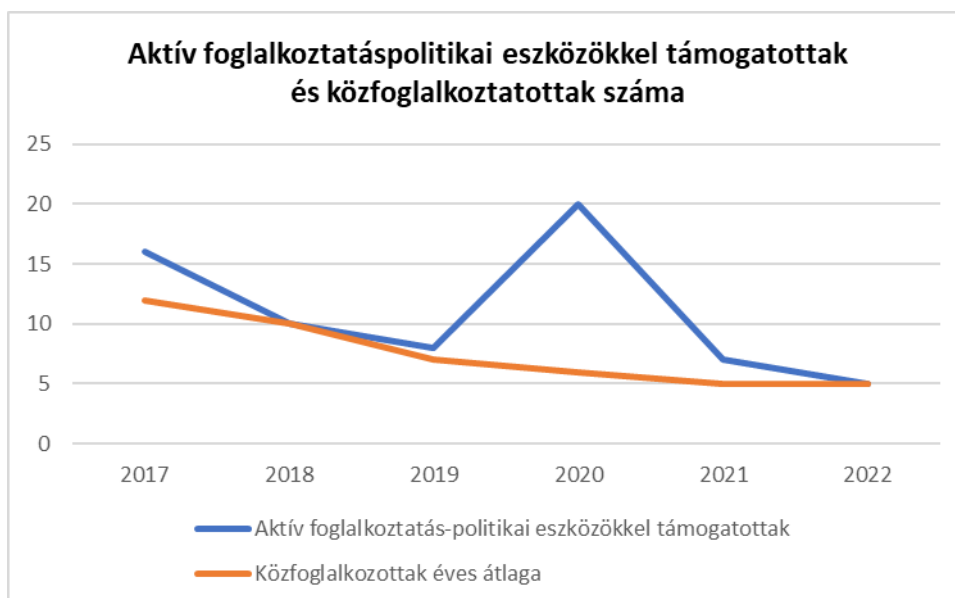
A közfoglalkoztatás másik formája a kistérségi és egyéb startmunka program, amely a kistérségi mintaprogramok közösségformáló hatásúak, élhetőbbé, lakhatóbbá teszik a településeket, azok

közvetlen környékét, növelik a lakosság szubjektív biztonságérzetét, javítják a közbiztonságot. A mintaprogram főbb tevékenységi területei: mezőgazdasági projektek, belvízelvezetés, mezőgazdasági utak rendbetétele, bió-és megújuló energiatermelés, közúthálózat javítása, illegális hulladéklerakó helyek felszámolása, a közfoglalkoztatottak téli foglalkoztatásának a kialakítása, amely 2013. évtől kiegészül a helyi sajátosságokra épülő programelemekkel.

Településünk jelenleg a hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás keretében 1-2 fő foglalkoztatása valósul meg, melynek időtartalma változó. Szerencsére önkormányzatunk abban a helyzetben van, hogy alacsony a munkanélküliség a településünkön. Fontos dolognak tartjuk, hogy a közfoglalkoztatást a településünkön továbbra is fenntartsuk. A jelenleg közfoglalkoztatási program keretében dolgozók már évek állandó személyek, többször próbáltak már visszailleszkedni a munka világába, de sajnos nem sok sikerrel. A közfoglalkoztatási program számukra egy biztos, állandó jövedelemforrás. Az önkormányzat a közfoglalkoztatási program keretében biztosítja a település karbantartási feladatait (fűnyírás, szemétszedés, közterületek tisztán tartása stb). Önkormányzatunk teljes munkaidőben foglalkoztat egy fő falukarbantartót.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2017	16	12
2018	10	10
2019	8	7
2020	20	6
2021	7	5
2022	5	5

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A közfoglalkoztatottak száma 2016-tól folyamatosan csökken. a 2021 évre csupán 5 fő a létszám.

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalászási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

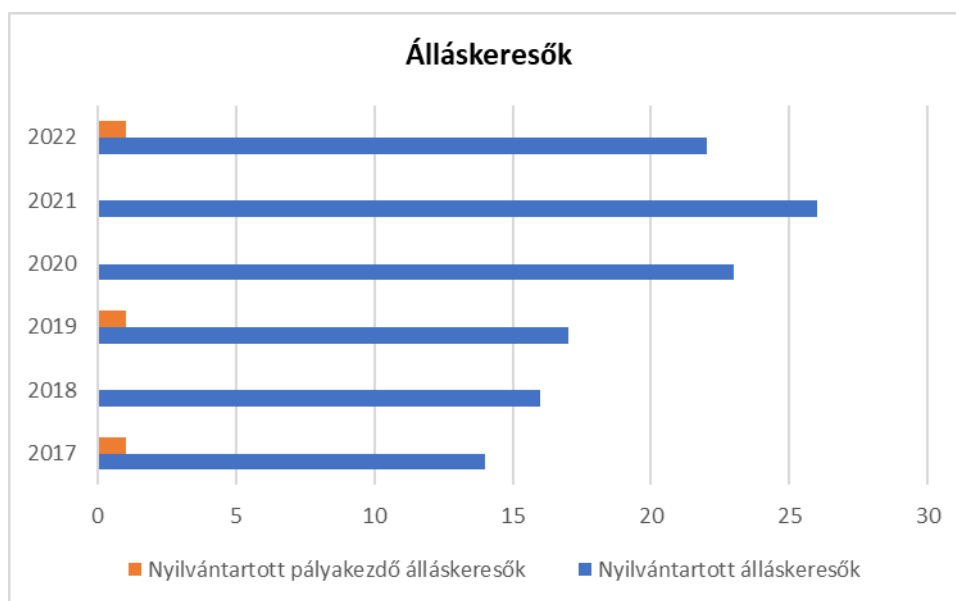
A településen a regisztrált vállalkozások száma a 2008-as évtől folyamatosan növekedett, ezzel szemben a kiskereskedelmi üzletek száma a 2009. évtől csökkenni kezdett, amelyet a gazdasági válság eredményezett. A településen jelenleg 2 élelmiszerbolt van, egy pékség, egy virágbolt, gumijavító, gyógyszertár, amelyek családi vállalkozásokban működnek. A községben 3 vendéglátóhely van, amelyek falubelieket is foglalkoztatnak, de kis számban. A 2003. évben kezdte el működését a Bock Hungária fémmegmunkáló üzem, majd a 2007. évben, pedig a műanyag termékek gyártásával és szállítványozásával foglalkozó Bock 5. Kft. Mindkét munkahely az első években elsősorban helybeli lakosokat foglalkoztatott, de az idő folyamán a környező települések lakói is létesítettek munkaviszonyt a gyárakban. 2017. évben a BOCK 5 Kft. beolvadt a BOCK Hungária Kft-be. Jelen állapot szerint a noszlopi dolgozók aránya kisebb, mint a környező településekről bejáróké. A köztisztviselőkben zömében helybeli lakosok dolgoznak. A település lakói leginkább a Noszloptól 15 km-re található Ajka városába járnak dolgozni, ahová a közlekedő járatok sűrűsége viszonylagosan megfelelő. A hétfégen és az ünnepnapokon közlekedő járatpárok száma kevesebb, mint a hétköznapokon, ez gondot okoz azoknak a lakóknak, akik nem rendelkeznek gépjárművel és csak hétfégen tudnak eljutni a közelebbi városokba bevásárlás céljából. A legközelebbi megyeszékhely Veszprém, Noszlopról közvetlenül járatom nem megközelíthető, csak átszállással. A lakók általában Ajkára utaznak be, hogy onnan menjenek tovább Veszprémbe, amely elég időigényes a csatlakozás miatt. A fővárosba szintén csak átszállással lehet eljutni. A településtől 8 km-re fekvő Devecserbe kevés autóbuszjárat indul, ezeknek a járatpároknak a sűrűsítése azért indokolt, mivel az ott található a Devecseri Járási Hivatal és intézményei. Noszlop település a devecseri járáshoz tartozó település. A településnek saját vasúthálózata nincsen, legközelebb Ajkán, illetve Devecserben található, kerékpárút nincs kiépítve a településen.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

A településen közmunkaprogram működik a létszámkeret, attól függ, hogy a munkaügyi központ milyen mértékű támogatást biztosít. A pályakezdő fiatalok elhelyezkedését elsősorban a munkalehetőségek száma, nem a megfelelő szakmai tapasztalat hiánya és az iskolai végzettség befolyásolhatja. A fiatalok munkaerő piacon való elhelyezkedését segíthetik, ha rendelkeznek jogosítvánnyal, valamint a nyelvvizsga megléte is előnyt jelent. Az állam 2018. január elsejétől támogatja a KRESZ-tanfolyam illetve a nyelvvizsga megszerzését. A munkaügyi központok által szervezett a fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerő piacra való átmenetet megkönnyítő programok csak a vonzáskörzetben Ajkán találhatóak. A településen szervezett, a fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok segítséget nyújtanak a szabad munkaerő-piacra való belépésükhöz. Településünkre jellemző, hogy a fiatalok inkább ott keresnek, illetve vállalnak munkát ahol a tanulmányaikat elvégezték (nagyobb városok).

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2017	14	1
2018	16	0
2019	17	1
2020	23	0
2021	26	0
2022	22	1

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az előbbi mutatók tendenciáját követi a nyilvántartott álláskeresők létszámát bemutató táblázat is. A 2016-os évben magas az álláskeresők száma, mely érték a 2017-2019 évek között alacsonyan mozog, majd 2020-tól ismét növekedés mutat elérve a legmagasabb értéket 2021-re a 26 fő. 2022.évben csökkenés tapasztalható.

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

A településen felnőtt képző programok és egyéb munkaerő-piaciszolgáltatások nincsenek, csak a vonzáskörzetben, Ajkán. A helyi foglalkoztatási programok a településen a közmunka és a startmunka programok. A településen több alacsony iskolai végzettségű, szakképzetlen ember él, őket a közfoglalkoztatás keretében foglalkoztatjuk, amennyibe a munkaügyi központ lehetőséget

biztosít akkor képzési programokban vehetnek részt, ilyen volt például a motorfűrész kezelő tanfolyam és a alapkompentencia képzés, valamint a virágkötő és a parkgondozó tanfolyam is.

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

A Noszlop Község Roma Nemzetiségi Önkormányzata 2011. évben alakult. Céljuk, hogy a helyi cigány kisebbséghez tartozó lakosokat összefogják, érdekeiket képviseljék, tevékenységüket a Nemzeti és Etnikai Kisebbségek jogairól szóló 1993. évi LXXVII. törvényben megfogalmazott feladatok alapján végezzék. A települési önkormányzat saját fenntartású intézményében nem foglalkoztat mélyszegénységben élő és romát sem.

- h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

A foglalkozási diszkrimináció elsősorban a munkahelyi felvételnél, másodsorban az elbocsátásoknál érezteti hatását. A foglalkozási diszkrimináció mértéke és a munkaerő-piaci státusz között erős összefüggés található. A nem foglalkoztatottak csoportja (munkanélküliek és inaktívak együtt) és azokon belül a romaszármazású nem foglalkoztatottak szenvedték el legnagyobb valószínűséggel a hátrányos megkülönböztetést eddigi életútjuk során. A munkaerőpiacról való korai kiszoruláshoz leginkább az egészségi állapottal, a származással és az életkorral összefüggő foglalkozási diszkrimináció járul hozzá. „A munkaerőpiacon a romákat sújtó diszkrimináció leggyakrabban a munkára való jelentkezés során valósul meg. Természetesen arra is akadhat példa, hogy a roma munkavállalót alkalmazzák, de a munkahelyen főnöke vagy esetleg kollégái cigány származása miatt olyan légkört teremtenek számára, amelyben hosszú távon nem képes megmaradni. Előfordul, hogy egy csoportos létszámleépítés során a munkáltató elsősorban és nagyobb számban a roma beosztottjaitól válik meg szívesebben. A munkaügyi diszkrimináció egyik speciális típusa a települési önkormányzatok által szervezett közhasznú-, közcélú munkák keretében megvalósuló hátrányos megkülönböztetés. Ennek egyik formája, amikor a munkára kötelezett romákat kizárólag a „legalantasabb” munkák (utcaseprés, szemétszedés, ároktisztítás) elvégzésére kötelezik iskolai végzettségtől függetlenül, míg a közhivatalokban (polgármesteri hivatal), közintézményekben (iskola, óvoda) kizárólag nem romák dolgozhatnak. Találkoztunk olyan esettel is, amikor a romákat a közhasznú foglalkoztatás során munkaszerződés, megfelelő munkaruha, szerszámok, és védőital nélkül dolgoztatták, embertelen körülmények között. Végezetül, említsük meg a roma társadalmat feltűnően nagy arányban sújtó fekete foglalkoztatást, melynek során a kiszolgáltatott roma brigádok az embert próbáló körülmények között, sokszor lakóhelyüktől több száz kilométerre elvégzett munka után fizetség nélkül kénytelenek hazatérni.” ... „A gyakorlatban előfordulhat, hogy meghatározott speciális foglalkoztatási jellemzők miatt, szükséges a munkavállalók között megkülönböztetést tenni, de ez nem jelentheti az egyenlő bánásmód követelményének megsértését. Ilyen, az alkalmazásnál számba vehető minden lényeges és jogszerű feltételre alapított arányos megkülönböztetés, ha azt a munka jellege vagy természete indokolja. Megengedett továbbá a vallási vagy más világnézeti meggyőződésen, illetve nemzeti vagy etnikai hovatartozáson alapuló, a szervezet jellegét alapvetően meghatározó szellemiségből közvetlenül adódó, az adott foglalkozási tevékenység tartalma vagy természete miatt indokolt, arányos és valós foglalkoztatási követelményen alapuló megkülönböztetés. A diszkriminációs gyakorlat visszaszorítása szempontjából fontos a foglalkoztatási viszonyok ellenőrzése, szükség esetén az Egyenlő Bánásmód Hatóság bevonása, a tájékoztató kampányok, vagy a területtel foglalkozó társadalmi szervezetekkel történő együttműködés.

Noszlop község Önkormányzatához nem érkezett bejelentés hátrányos megkülönböztetéssel kapcsolatban.

- i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

A digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei a községben adóttak. A Német Nemzetiségi Általános Iskola Noszlop-ban lehetősége nyílik az diákoknak az informatikai ismeretek megszerzésére. Az iskolában 5. osztálytól tanulnak informatikát.

A Digitális Jóléti Program keretében településünkön lehetőség van hetente három alkalommal számítástechnikai eszközök és információs háttér igénybe vételére.

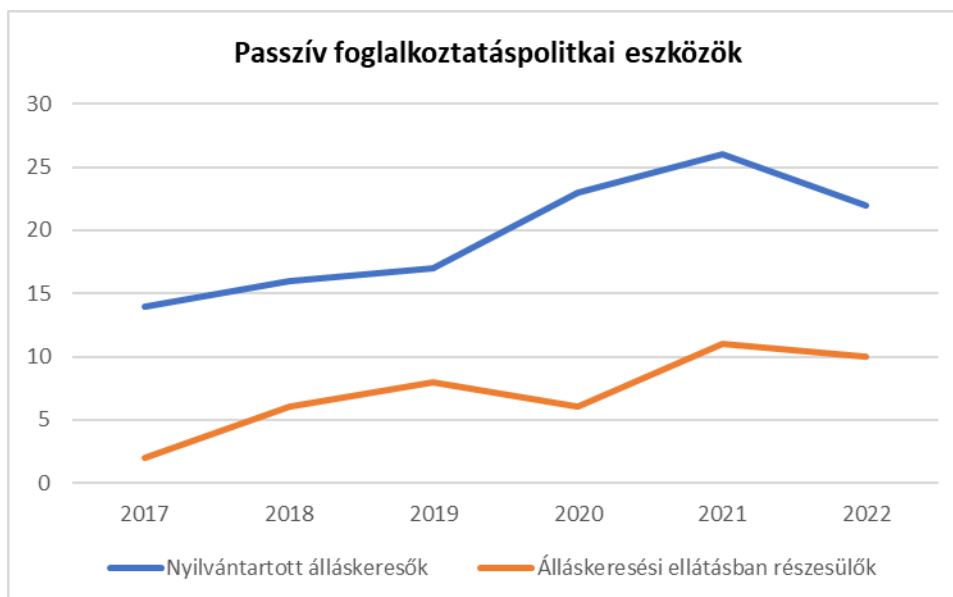
Tehát a fiataloknak adott a lehetőség a digitális ismeretek megszerzésére, bővítésére, illetve az ehhez szükséges eszközökhöz való hozzáférésre.

Az elmúlt években nagyobb teret kapott az elektronikus ügyintézés jelentősége, az embereknek egyre többet, egyre sokrétűbben szükséges használniuk az internetet és a különböző online felületeket, ezért nélkülözhetetlen, hogy saját Ügyfélkapuval rendelkezzenek és azt érdembe használni is tudják. Azonban sajnos minden korosztály körében elmondható, hogy ezzel kapcsolatban nem elég tájékozottak, illetve gyakorlatlanok. Az online ügyintézésrel kapcsolatos kompetenciafejlesztésnek nagy szerepe lenne a jövőben, mert azok, akik ezt az ismeretet nem szerzik meg, a jövőben leszakadókká válhatnak, ezen terület gyors fejlődésére tekintettel. További programokra és fejlesztésekre lenne szükség szinte minden korcsoportban.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	14	2,17%	2	14,29%
2018	16	2,56%	6	37,50%
2019	17	2,76%	8	47,06%
2020	23	3,81%	6	26,09%
2021	26	4,44%	11	42,31%
2022	22	3,46%	10	45,45%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

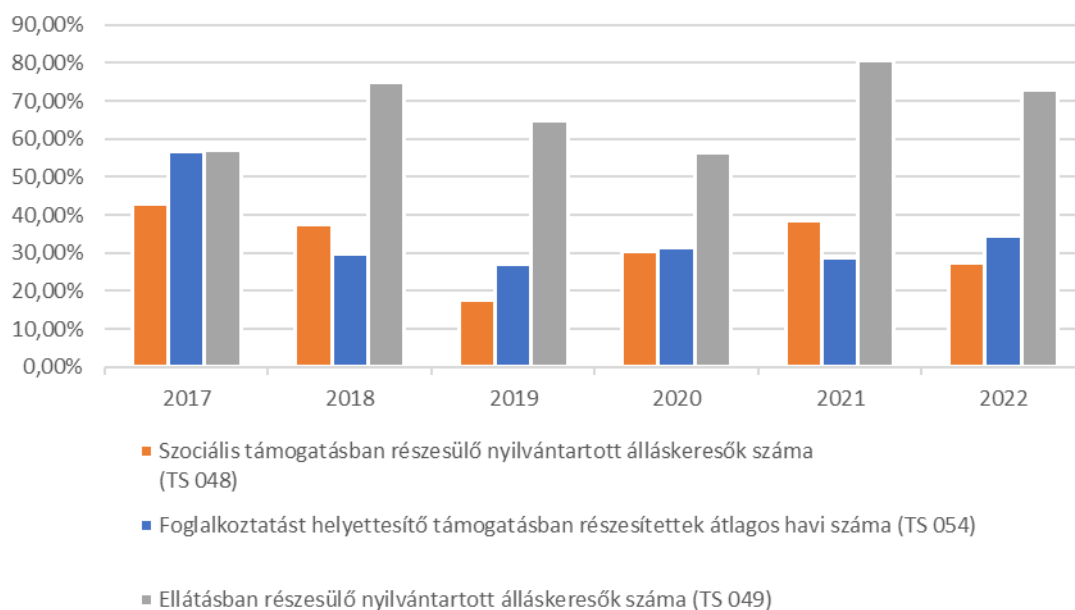

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	6	42,86%	8	56,71%	8	57,14%
2018	6	37,50%	5	29,69%	12	75,00%
2019	3	17,65%	5	26,94%	11	64,71%
2020	7	30,43%	7	31,52%	13	56,52%
2021	10	38,46%	7	28,77%	21	80,77%
2022	6	27,27%	8	34,45%	16	72,73%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

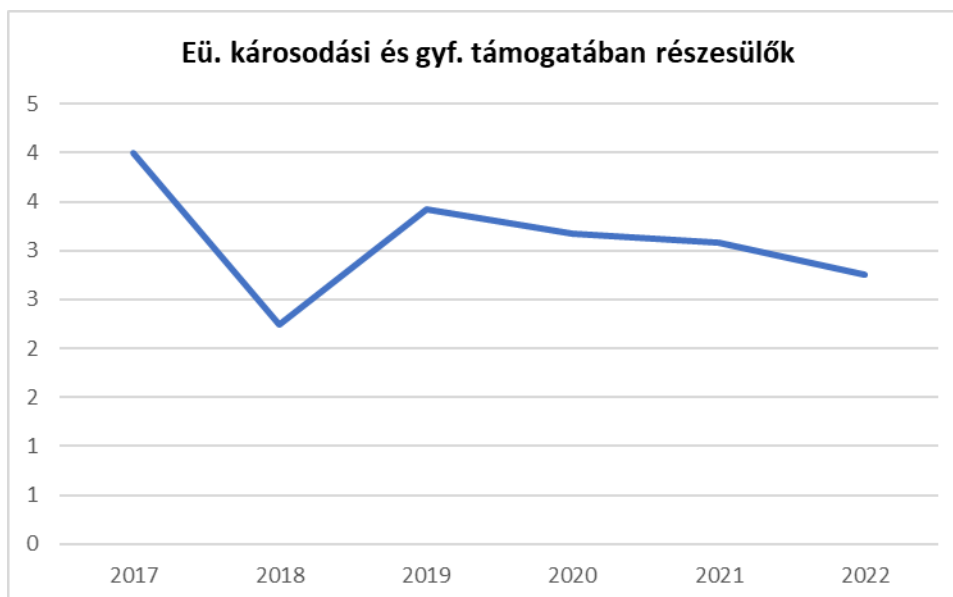
Passzív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma a 15-64 év közötti népesség arányában II. (%)

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás

Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2017	4
2018	2
2019	3
2020	3
2021	3
2022	3

Forrás: TeIR, KSH

Az Szt. célja, hogy a szociális biztonság megteremtése és megőrzése érdekében meghatározza az állam által biztosított egyes szociális ellátások formáit, szervezetét, a szociális ellátásokra való jogosultság feltételeit, valamint érvényesítésének garanciáit.

Az Szt. 1. § (2) bekezdése alapján „A helyi önkormányzatok az e törvényben szabályozott ellátásokon túl saját költségvetésük terhére egyéb ellátásokat is megállapíthatnak.”

Az Szt. 2. § szerint: „A szociális ellátás feltételeinek biztosítása - az egyének önmagukért és családjukért, valamint a helyi közösségeknek a tagjaikért viselt felelősségén túl - az állam központi szerveinek és a helyi önkormányzatoknak a feladata.”

A szociálisan rászoruló személyek részére pénzbeli és természetbeni ellátás adható.

Az Szt. 25. § (3) bekezdése alapján a járási hivatal az alábbi pénzbeli ellátásokat biztosítja: időskorúak járadéka, foglalkoztatást helyettesítő támogatás, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás, ápolási díj, gyermekek otthongondozási díja.

Az Szt. 47. § (1) bekezdése alapján a járási hivatal az alábbi természetbeni juttatásokat biztosítja: közgyógyellátás, egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság.

Noszlop Község Önkormányzat Képviselő-testülete az Szt. és a szociális ellátások helyi szabályairól szóló 9/2021. (V.27.) önkormányzati rendelete (a továbbiakban: Szoc.rendelet) alapján az alábbi természetbeni juttatásokat biztosítja:

- a) települési támogatás
- aa) rendkívüli települési támogatás,
- ab) temetési támogatás,
- ac) gyógyszer-támogatás,
- ad) lakhatási támogatás,
- ae) iskolakezdési és óvodáztatási támogatás,
- af) születési támogatás,
- b) köztemetés,
- c) személyes gondoskodást nyújtó

Az ellátások és támogatások szabályait a jogszabályok rögzítik.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és

hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

Az önkormányzati törvény az önkormányzatok ellátandó feladatai között rögzíti a lakás (és helyiség) gazdálkodást. A törvény rögzíti az önkormányzatok számára a hajléktalanság megelőzésének, és a területükön hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának kötelezettségét 2013. január 1- től. A lakásfenntartási támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásai viseléséhez nyújtott hozzájárulás. A jegyző a villanyáram-, a víz- és a gázfogyasztás, a távhőszolgáltatás, a csatornahasználat és a személyszállítás díjához, a lakbérhez vagy az albérleti díjhoz, a lakáscélú pénzügyi kölcsön törlesztő-részletéhez, a közös költséghez, illetve a tüzelőanyag költségeihez lakásfenntartási támogatást nyújt.

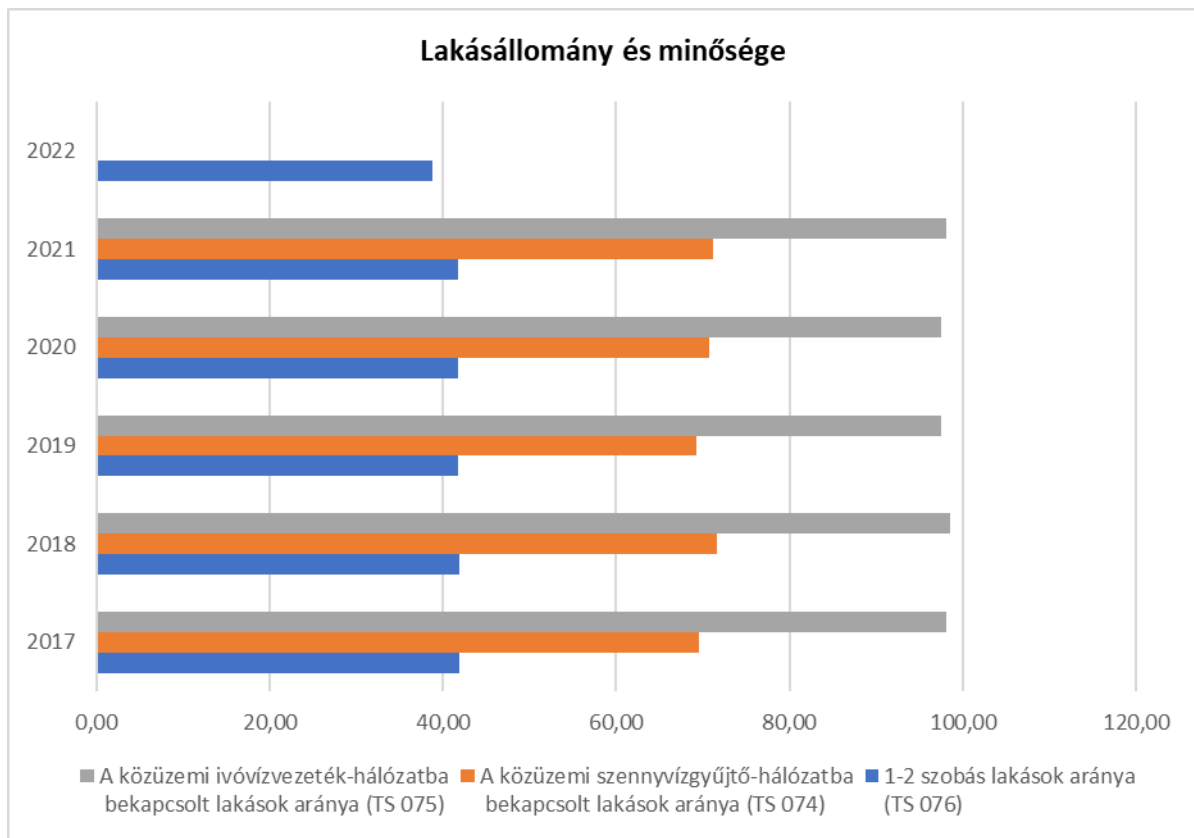
A lakásfenntartási támogatás a települési támogatás keretében állapítható meg.

Igen lényeges az Ebktv. 26. §-ának (3) bekezdésének figyelembe vétele a lakhatási helyzet, illetve a szegregátumok vizsgálata és a megfogalmazandó intézkedések során. A rendelkezés rögzíti, hogy „a lakáshoz jutási feltételek meghatározása nem irányulhat arra, hogy a 8. §-ban meghatározott tulajdonságok szerint egyes csoportok valamely településen, illetve településrészen mesterségesen, nem a csoport önkéntes elhatározása alapján elkülönüljenek.” Az Ebktv. tiltja a lakáshoz jutási feltételek olyan módon való meghatározását, ami alapján egyes védett tulajdonságokkal rendelkező csoportok egy adott településen vagy településrészen belül mesterségesen elkülönülnek. Ezt elsősorban a település drágábban és olcsóbban értékesíthető telkekre, ingatlanokra történő felosztásával, kettéosztásával lehet megvalósítani. A törvényi tilalom része, hogy a mesterséges elkülönülés a csoport tagjainak szándékán kívül valósuljon meg, azaz abban az esetben, ha egyes személyek vagy e személyek csoportja önként, kényszer nélkül kíván a település egy különálló részén élni anélkül, hogy ez a helyzet bizonyos lakáshoz jutási feltételek diszkriminatív meghatározásán alapult volna, az nem minősíthető az egyenlő bánásmód követelménye megsértésének.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2017	408	0	0,00	41,91	69,61	98,04
2018	408	0	0,00	41,91	71,57	98,53
2019	410	2	4,88	41,71	69,27	97,56
2020	410	0	0,00	41,71	70,73	97,56
2021	410	0	0,00	41,71	71,22	98,05
2022	415	1	2,41	38,80	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

- a) bérlakás-állomány
- b) szociális lakhatás
- c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

A településen a lakóházak többségükben kiépültek az utca vonaláig, csak az újabb keletű utcákban a házak előtt találunk kiskerteket. A településen régebben gyakorlat volt az udvarokban a 2-3 lakóház építése, ahol a házak egymás végében, egy fedél alatt állnak, de van olyan telek is, amelyikben 4 lakóház van egymás folytatásában. A településre a Devecseri Vörösiszap katasztrófa után több család is betelepült. A Jókai utcában található a legtöbb útépítésű családi ház. A falu lakói nagy hangsúlyt fektetnek lakóházaik rendben tartására és felújítására. A házak előtti füves területet folyamatosan karbantartják a lakók. A településen a járdaszakaszok felújításra kerültek a 2016-2017. évben, nagyrészt aszfalt burkolatot kaptak a de a település központjában térköburkolat lett kiépítve.

Az önkormányzati tulajdonú szolgálati lakások száma 4 darab, melyből lakásbérleti célra jelenleg 1 van kiadva. Ezek a lakások közül kettő összkomfortos, 71 négyzetméter nagyságú, 2,5 szobásak. A másik lakások komfort fokozattal rendelkeznek, 58 négyzetméter nagyságúak és 2 szobásak. A lakásbérleti jogviszony fennállása esetén a lakás használatáért a bérlő a Képviselő-testület által megalkotott rendeletben meghatározott lakbért köteles fizetni. Az ingatlanok a falu központjában találhatóak, sajnos a lakók csekély mértékben tesznek az ingatlanok állagmegóvása érdekében.

A településen a lakásállományok száma a 2016-es évtől kis mértékben nőtt. Elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások, egyéb lakáscélra használt, nem lakáscélú ingatlanok, illetve bérlakások sem találhatóak a településen.

A faluban több olyan alacsony jövedelemmel rendelkező család is él, akik nem tartják rendben lakásukat (penészes falak, igénytelen helyiségek a lakásban). A helytelen életvezetés a szűkös anyagi helyzetük miatt nem fordítanak kellő figyelmet a lakásukra, amely, hosszú távon testi-lelki egészségük romlásához is vezethet. Ezen családok segítésére a védőnő és a családgondozó

életvezetési tanácsokkal láthatná el a rászorulókat, akár csoportos foglalkozás keretében és anyagi segítséget nyújthatna (festék, tisztító és fertőtlenítő szerek) számukra.

Az önkormányzati tulajdonú ingatlanok felújítására a 2021. évben elnyert Magyar Falu Pályázatok adtak lehetőséget. A lakbér csekély mértékű, abból a finanszírozás nem megoldható.

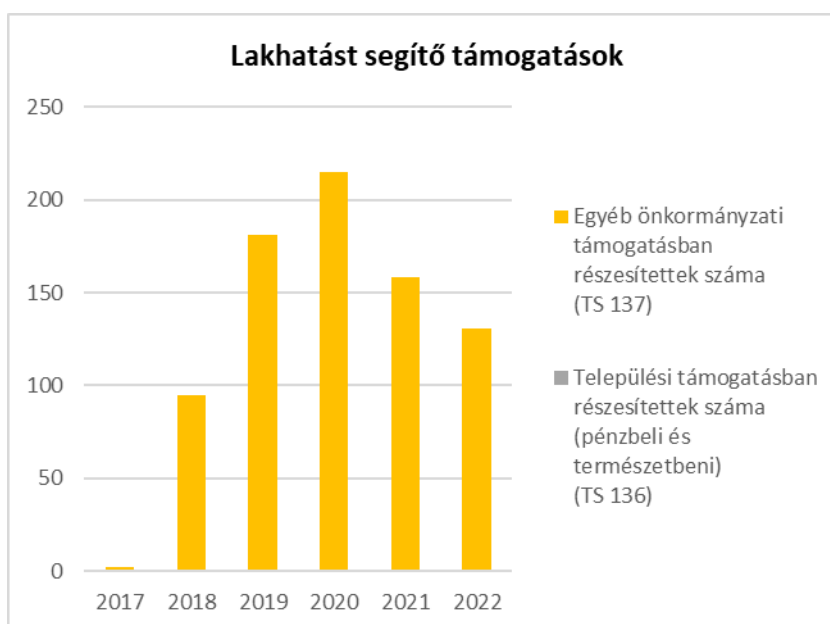
A jelenleg a településközpontjában üresen álló önkormányzati tulajdonú bérlakás alkalmas arra, hogy amennyiben a helybeli családok közül valaki krízishelyzetbe kerül akkor az elhelyezése ebben az ingatlanban biztosított lenne. A településen nincs feltárt veszélyeztetett lakhatási körülmény, illetve hajléktalan sem.

A lakásállomány az elmúlt 5 évet nézve nem igazán változott, tehát nem jellemző, hogy új lakások épültek volna a településünkön. A községben 2019.évben épület 2 új lakás. A régi üresen álló házak értékesítésre kerültek, melyekbe a környező településekről érkezők költöztek be. Jellemző még, hogy a településen élő helybeli fiatal párok vásárolták meg a régi üresen álló házakat.

e) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2017	n.a.	2
2018	n.a.	95
2019	n.a.	181
2020	n.a.	215
2021	n.a.	158
2022	n.a.	131

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A támogatások száma nagyon változékony tekintettel arra, hogy azok többnyire kérelemre indulnak. Közrejátszik a támogatások összetételében, hogy a szociális ellátások helyi szabályairól az Önkormányzat rendelete 2021-ben megváltozott.

f) eladósodottság

A Képviselő-testület által megalkotott 9/2021. (V.27.) önkormányzati rendelete a szociális ellátások helyi szabályozásáról alapján, lakhatási támogatás állapítható meg. A szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló, de általa életvitelszerűen lakott helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásai viseléséhez nyújtott támogatási forma ez. A lakhatási támogatás a víz-és csatornahasználati díj, a villanyáram, a gázfogyasztás vagy fűtési költségek, a szemétszállítási díj, a talajterhelési díjhoz való lakhatási hozzájárulás természetben vagy pénzben.

Noszlopon általában a villanyköltségek enyhítésére igényelnek lakásfenntartási támogatást a jogosultak.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Noszlop a 8401. jelű Ajka-Bakonygyepes-Dabrony összekötő út és 8402. jelű, Devecser-Pápa összekötő út csomópontjában található. A település belső úthálózatának fő tengelyét a Dózsa Gy. utca – Kossuth L. utca a Szabadság utca, és a Sport utca adja. Az utcák nagyrészt szilárd burkolatúak. A belterületi utak szilárd, aszfaltozott burkolattal ellátottak. A településen az átmenő forgalom sűrű, ezért az utak folyamatos karbantartására szükség van. A szennyvízhálózat kiépítése során az utak nagymértékben rongálódtak, de ezek helyreállítása folyamatban is van. A külterületi utakat a Startmunka program keretében felújították, kavicssal szórták le, amely a falu összképét is javítja, ez által, a falu határában található pincék könnyebben megközelíthetőek gyalogosan és gépjárművel egyaránt. A településen a járdák helyreállítása a 2016-2017-. években pályázati, valamint saját forrásból valósult meg. A járdák nagyrésze aszfalt burkolatot kapott, a település központjában a Sport utca egy kis szakaszán - Orvosi rendelőtől a Sport térig – valamint a Dózsa György utca egy részén térköves járda lett, kialakítva. A járdák minőségének a javulása a gyalogos közlekedést javította, valamint a település összképe is szebb lett ez által.

A település központjában az orvosi rendelő előtt és az út túloldalán is 12-12 férőhelyes parkol lett kialakítva. Az iskola és a Sport tér közötti útszakaszon gyalogátkelőhely került felfestve, mely által a gyalogos közlekedés biztonságos lett.

Közlekedés: A településről a közelebbi városok, illetve megyeszékhelyek (Győr, Kaposvár) is elérhetőek. A menetrend szerint közlekedő járatok leggyakrabban Ajkára, Pápára, Devecserbe indulnak. A lakók nagy része a Noszloptól 15 km-re található Ajka városába járnak dolgozni, ahova a közlekedő járatok sűrűsége viszonylagosan megfelelő. A hétfégi és az ünnepnapokon közlekedő járatpárok száma kevesebb, mint a hétköznapokon közlekedőké, ez gondot okoz azoknak a lakóknak, akik nem rendelkeznek gépjárművel, és csak hétfégén tudnak bejutni a közelebbi városokba, bevásárlás céljából. A település központjában a Sport téren található a központi buszmegálló, amely a környező városokból érkező autóbuszok fő megállóhelye. Ezen kívül még 2 megállóhely van. Az Ajkára menő és az Ajkáról jövő munkásjáratok ezeknél, a megállóknál is megállnak.

A legközelebbi megyeszékhely Veszprém, Noszlopról közvetlen járatral nem megközelíthető, csak átszállással. A lakók általában Ajkára utaznak be, hogy onnan menjenek tovább Veszprémbe, amely elég időigényes a csatlakozás miatt. Devecserbe a szükségesnél kevesebb járat indul, ezeknek a járatpároknak a sűrűsítése azért lenne indokolt.

A községnek nincs saját vasúthálózata, megállóhely legközelebb Devecserbe található. Kerékpárút nincsen kiépítve.

A 2018. évben végezték a 8402 sz. út 6+0848+700 km szelvények közti szakaszán Noszlop területén az úthálózat felújítását.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

- a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);
- b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;;
- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

Noszlop község vonatkozásában nincsenek telepek, szegregátumok.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvényt előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik: a házi orvosi, házi gyermekorvosi ellátásról, a fogorvosi alapellátásról, az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról, a védőnői ellátásról, az iskola-egészségügyi ellátásról.

A települési önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében gondoskodik a köztisztasági és településtisztasági feladatok ellátásáról. Biztosítja a rovarok és rágcsálók irtását, folyamatosan figyelemmel kíséri a település környezet-egészségügyi helyzetének alakulását és ennek esetleges romlása esetén – lehetőségeihez képest – saját hatáskörben intézkedik, vagy a hatáskörrel rendelkező és illetékes hatóságnál kezdeményezi a szükséges intézkedések meghozatalát, együttműködik a lakosságra, közösségekre, családi, munkahelyi, iskolai színterekre irányuló egészségfejlesztési tevékenységekben, valamint támogatja és aktívan kezdeményezi ezeket.

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják.

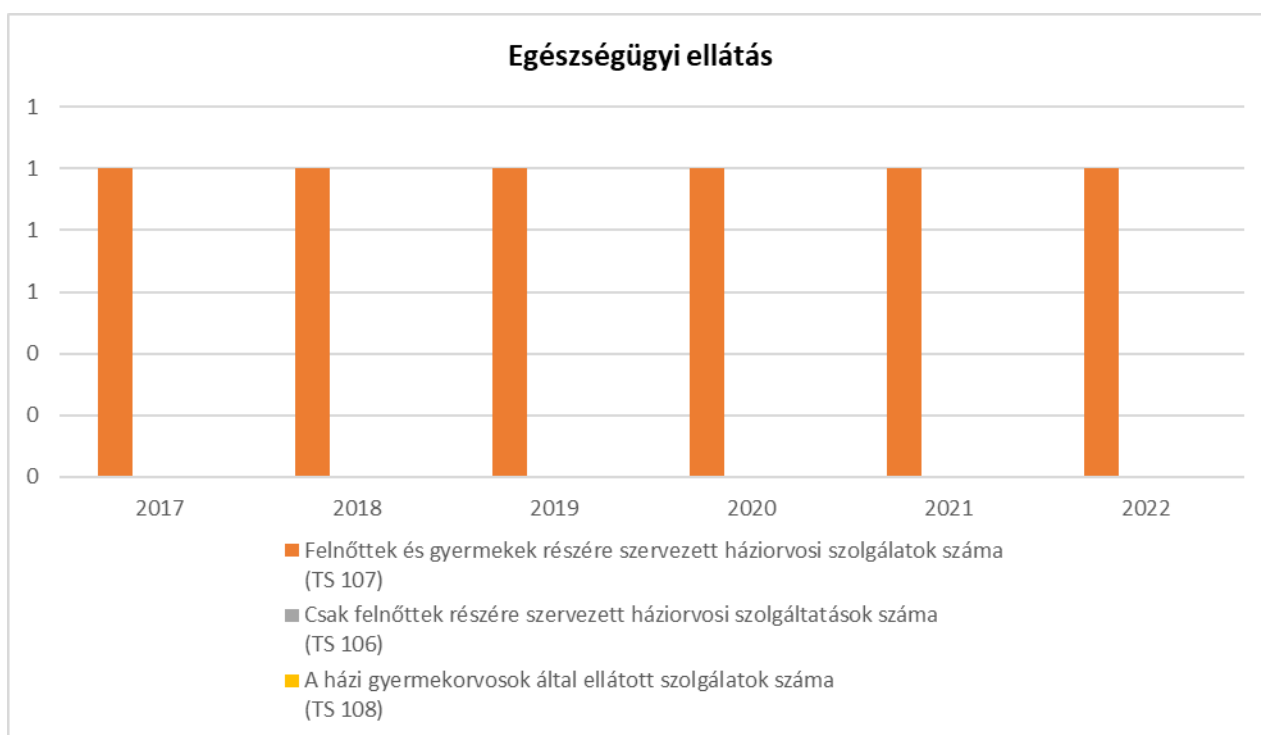
A Sztv. értelmében a személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat. Szociális alapszolgáltatások: falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás, étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, közösségi ellátások, támogató szolgáltatás, utcai szociális munka, nappali ellátás. Személyes gondoskodás körébe tartozó szakosított ellátások: az ápolást, gondozást nyújtó intézmény, a rehabilitációs intézmény, a lakóotthon, az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény, az egyéb speciális szociális intézmény.

Az Ebkvtv. rendelkezése értelmében az egyenlő bánásmód követelményét érvényesíteni kell a társadalombiztosítási rendszerekből finanszírozott, továbbá a szociális, illetve gyermekvédelmi pénzbeli és természetbeni, valamint személyes gondoskodást nyújtó ellátások igénylése és biztosítása, a betegségmegelőző programokban és a szűrővizsgálatokon való részvétel, a gyógyító-megelőző ellátás, a tartózkodás céljára szolgáló helyiségek használata, az ételmezési és egyéb szükségletek kielégítése során. Az egyenlő bánásmódhoz való jog magában foglalja különösen az azonos egészségügyi intézmények használatának, az ugyanolyan színvonalú és hatékony, illetőleg nem magasabb kockázattal járó gyógykezelésben, valamint betegségmegelőző programokban (szűrővizsgálatokban) való részvétel jogát.

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgáltatások száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2017	1	0	0	1	10	1,33
2018	1	0	0	1	17	4,73
2019	1	0	0	1	19	1,08
2020	1	0	0	1	15	1,20
2021	1	0	0	1	15	2,00
2022	1	0	0	1	14	1,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Noszlop Község Önkormányzata feladatellátási szerződés keretében működteti az alapellátást biztosító háziorvosi szolgáltatást. A szolgáltatások helyszínei: Noszlop, Sport utca 6., Bakonypölöske, Petőfi utca 88., Oroszi, Szabadság utca 25. A háziorvosi rendelő önkormányzati tulajdonú. Az orvosi ellátást 1 háziorvos végzi, a gyermekorvos havonta egyszer keddi napokon a védőnői tanácsadóba tartja a rendelését. Fekvőbeteg ellátásra szolgáló egészségügyi intézmény nincs a településen. Kórházi ellátásra szoruló betegek Ajkára, Pápára vagy Veszprémbe járnak. Fogorvosi ellátás vállalkozásban működik, a nagyalásnyi doktornő fogadja a falu művelődési házában kialakított fogorvosi rendelőbe a betegeket.

Noszlop Község Önkormányzata a 2016. évben pályázatot nyújtott be a Terület- és településfejlesztési Operatív Program keretében megvalósítandó egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztésekhez TOP-4.1.1-15 kódszámú felhíváshoz. A projekt keretében a 8456 Noszlop, Sport utca 6. szám alatti orvosi rendelő és szolgálati lakás felújítása volt a cél. A fent említett pályázat sikeres volt, mely a 2018. évben megvalósult a következők szerint: A Noszlop, Sport u. 6. sz. alatti 75/1 hrsz-ú, önkormányzati tulajdonú, 1125 m² alapterületű ingatlan megnevezése kivett lakóház, udvar, 2 gazdasági épület és orvosi rendelő. A felújítással – egy korszerű, az egészségügyi elvárásoknak is megfelelő, energiatakarékos, ezáltal költséghatékony akadálymentesített épület jött létre. Cél a házi orvosi szolgálatnak és lakásnak, továbbá fogorvosi rendelőnek helyet adó épület infrastrukturális fejlesztése, a szolgálat hosszú távú működtetésének biztosítása. A műszakilag és funkcionálisan megújuló ingatlan illeszkedik a tervezett fejlesztési elképzelésekhez, tervekhez. A projekt elősegíti az orvos, egészségügyi dolgozó megtartását a munkafeltételek minőségének javítása által.

A fogorvosi ellátást a Dr. & Dentál KKT. (székhelye: 8500 Pápa, Batthyány u. 1., egészségügyi szolgáltató egyedi azonosítója: 011648) látja el. A Noszlopon lévő rendelő ellátási területe: Noszlop, Oroszi, Bakonypölöske települések. Az ellátás helye :8456 Noszlop, Sport utca 6.

Infrastrukturális fejlesztés bemutatása: Az épület hasznos alapterülete: 176,64 m².

Az épület felújítandó és újonnan beépítendő épületszerkezetei: részben új vasbeton koszorú; a terv szerinti monolit vasbeton gerendák készülnek

Az épület eddig fel nem újított nyílászárói: a meglévő nyílászárók teljes bontása és a szabványnak megfelelő új nyílászárók beépítése szükséges

Hőszigetelés: az épület teljes födémén hőszigetelés készül a jelenlegi energetikai előírásoknak megfelelően

Homlokzati vakolatrendszer: az épület teljes homlokzatán Dryvit vakolatrendszer készül.

Fedélszerkezet: az épületen a meglévő bontása után új állószeles fedélszerkezet készül.

Fedél héjalás: az épületen a helyi építési szabályzatnak és a vonatkozó MSZ-EN szabványoknak megfelelő átfedéses elhelyezésű tetőcserép héjalás készül, szükséges alátét fóliázással és faanyag védelemmel.

Noszlop Község központjában belterületi ingatlanon található tárgyi épület.

A szolgálat ellátása személyi, eszköz és költségoldalról is gazdaságos és hatékony. Az OEP finanszírozás és az önkormányzatok befizetései fedezik a projekt fenntarthatóságát. A fogászati rendelő működési költségét Noszlop Község Önkormányzata biztosítja. A fogászati kellékeket OEP finanszírozásból a fogorvos biztosítja. Amennyiben a működési költségek meghaladnák bevételeket, az önkormányzatok befizetéssel fedezik a különbséget. A szakmai és a gazdasági fenntarthatóság biztosított.

A beruházás és eredményének fenntartását Noszlop Község Önkormányzata biztosítja.

Az egészségügyi szolgáltatóval korrekt, kiegyensúlyozott a házi orvos és az önkormányzatok kapcsolata. Az ingatlan energiatakarékos fejlesztése tovább erősíti a gazdaságos fenntarthatóságot a működési költségek csökkentésével. Az ellátandó lakosság szám – amelyen az OEP finanszírozás alapul – nem csökkent.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A Művelődési Házban a lakosság egészségmegőrzése érdekében prevenció napokat szerveznek, a Somló Környéki Többcélú Kistérségi Társulás. Az egészségnapok keretében lehetősége van a lakosoknak a különböző szűrővizsgálatok igénybevételére, mint például: vércukorszint, koleszterin mérés, vérnyomásmérés. Sajnálatos módon ezeken a szűrővizsgálatokon a megjelenési létszám alacsony. Minden évben a Veszprém Megyei Tüdőgyógyintézet szervezésében kihelyezett tüdőszűrésre kerül sor a településen. A Veszprém Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi és Járványügyi Osztálya két évente mammográfiás szűrővizsgálatot szervez a településen élő 45-65 éves hölgy lakosoknak. A szűrővizsgálathoz a Veszprémi Csolnoky Ferenc Kórházba kell elutazniuk. Önkormányzatunk térítésmentesen biztosítja a szűrésre behívottak utaztatását. A

magyar Vöröskereszt rendszeresen szervez véradást a településen, Önkormányzatunk térítésmentesen helyiséget biztosít a véradás lebonyolításához.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A településen az Alkotmány utcában Alkohol és Drogsegély Ambulancia Szenvedélybetegek Rehabilitációs Otthona működik, mely a szenvedélybeteg embereknek nyújt segítséget. Az ország egész területéről érkeznek gyógyulni vágyó betegek. Ahol falusias környezetben terápiás kezelések által családi környezetben.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A településen a helybeli Lucullus Fogadó biztosítja az iskolai és óvodai gyermekétkeztetést. Az ételek megfelelnek a jogszabályban előírt mennyiségi és minőségi normáknak. A gyermekek étkeztetése változatos. Az Önkormányzat sajnos azon gyermekek részére nem tudja megoldani az étkeztetést akik speciális – laktóz, glutén érzékenység - diétás étkeztetésre szorulnak. A környező településeken sem találni olyan étkeztetőt aki biztosítani tudja a speciális étkeztetési feltételeket.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A település központjában található a Művelődési és Sportház, mely sportolási lehetőséget biztosít a mozogni vágyóknak. Sajnálatos módon a településen csupán egy szervezett tornafoglalkozás van, minden héten keddenként. Jellemző még a futballozás, mikor a településen sportolni vágyó fiatalok összeállnak és heti egy alkalommal eljönnek a terembe focizni. A falu központjában található még egy futballpálya, melyet az Önkormányzat karbantart. A jó idő beköszöntével a fiatalok itt gyűlnek össze és játszanak, sportolnak. A Noszlopi Sport Egyesületen belül Asztalitenisz, Darts, és a Noszlopakodók Természetjáró szakosztályok tartoznak. A faluház több sportrendezvénynek adott helyet például: - Noszlopy Gáspár Sakk Villámverseny, Dunántúli Ifjúsági Asztalitenisz Bajnokság.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Noszlop Község Önkormányzata természetbeni szociális ellátásként:

- a) étkeztetést,
  - b) házi segítségnyújtást,
  - c) családsegítést
- biztosítja.

Az étkeztetés keretében főétkezésként legalább napi egyszeri meleg ételt kell biztosítani a meghatározott szociálisan rászorultaknak.

Az étkeztetés igénybevétele szempontjából szociálisan rászorult az a személy, aki

- a) aki a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltötte,
- b) mozgásában korlátozott, krónikus vagy akut megbetegedése miatt önmaga ellátásáról – részben vagy teljesen –nem képes gondoskodni,
- c) fogyatékosági támogatásban vagy emelt összegű családi pótlékban részesül,
- d) pszichiátriai beteg vagy szenvedélybeteg és fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelést nem igényel, önmaga ellátására részben képes, vagy
- e) bejelentett lakóhellyel nem rendelkezik és éjszakáit közterületen vagy nem lakás céljára szolgáló helyiségben tölti.

Az önkormányzat az étkezést vásárolt élelmiszerrel biztosítja.

A házi segítségnyújtás keretében az Szt. 63. §-ában meghatározott gondozási szükségletekkel rendelkező házi segítségnyújtást igénylő személyek ellátásáról kell gondoskodni. Az önkormányzat e feladatát a Somló-környéki Többcélú Kistérségi Társulás útján látja el.

A családsegítést a törvényi előírások szerint a közös hivatal székhely települése - Somlóvásárhely Község Önkormányzata biztosítja.

g) drogprevenációs szolgáltatások;

A kisgyermek és iskoláskorú gyermekek számára kötelező szűrővizsgálatok védőnő, gyermekorvos, bevonásával rendszeresen megtörténik. A 0-2 éves korú gyermekek évenkénti státusz vizsgálata védőnő, gyermekorvos bevonásával, az iskoláskorú gyermekek (2-4-6 évfolyam) kötelező szűrővizsgálata védőnő, orvos bevonásával, az iskolai gyógytestnevelésbe sorolás védőnő, gyermekorvos, gyógypedagógus bevonásával történik.

Felnőttek részére az évenkénti tüdőszűrő vizsgálat helyben, mobil tüdőszűrő buszban megoldott. Egyéb szűrések helyben, vagy a közeli megyeszékhelyen elérhetőek.

Az Önkormányzat évente legalább 2 alkalommal szervez „Egészségnapot”, melyen többféle ingyenes szűrés áll a lakosság rendelkezésére. Az év folyamán preventív előadásokon is részt vehetnek az érdeklődők.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

A településen nem történt bejelentés hátrányos megkülönböztetés illetve az egyenlő bánásmód követelményének megsértésére vonatkozóan.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

A településen nem történt bejelentés hátrányos megkülönböztetés illetve az egyenlő bánásmód követelményének megsértésére vonatkozóan.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2017	n.a.
2018	n.a.
2019	n.a.
2020	n.a.
2021	n.a.
2022	n.a.

Forrás: Önkormányzati adat

Az Önkormányzat Népkonyhát nem működtet.

Hátránykompenzáló juttatásként szerepel a létfenntartási gondokkal küzdő személyek részére nyújtott rendkívüli és rendszeres települési támogatás, szociális étkeztetés és a szociális tűzifa támogatás.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

a) közösségi élet szinterei, fórumai;

A közösségi élet szintere a településen a Művelődési Ház, melyben könyvtár és kiállító terem is megtalálható. A Művelődési Ház ad helyet a különböző rendezvényeknek, foglalkozásoknak, kiállításoknak, előadói esteknek. A Házban található egy tornaterem is, amely a játékonysági rendezvényeknek ad helyet. A Művelődési Ház könyvtárban eMagyarország Pont keretein belül szélessávú Internet ADSL-vonallal internet hozzáférés biztosított, továbbá fénymásolni és nyomtatni is lehet. A falu könyvtára hétfőn és csütörtökön 17:00-19:00 óráig, valamint vasárnaponként 9:30-11:00 óráig tart nyitva, ezeken, a napokon és időben szolgáltat az eMagyarország Pont is. A könyvtár helyiségében 3 gép – ebből 2db közhasználatra -, a könyvtári folyosón (az ún. ePortálon) 2 gép található, tehát összesen 5 db. A számítógépek cseréjére, az idei évben megtörténik. A település központjában található még a volt Alapszolgáltatási Központ épülete, mely jelenleg közösségi házként funkcionál, itt a civil szervezetek – Ószikék Nyugdíjasklub és a Nemzedékeke Hagyományörző Egyesület – tartják az összejövetelüket, próbákat, megbeszéléseket. Az épület első részében egy falu múzeum is működik, amely a 2015. évben került felújításra (nyílászárók cseréje, festés), a 2017-es évben pedig egy gázkazán került beszerelésre. Sajnálatos módon anyagi forrás nincs az egész épületrész belső , valamint külső felújítására, pedig szükséges lenne az állagmegóvás.

A 2018. évben az Önkormányzat sikeresen pályázott a Digitális Jóléti Program Pályázatra, mely keretében informatikai eszközök kerülnek átadásra.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2020)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsonzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
0	nem	286	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

A településen az etnikai konfliktusok nem jellemzők

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

A településen minden évben a Szülői Munkaközösség által szervezett játékonysági bálakat tartanak, amelyre pártolójegyet is lehet venni (1+1 jegy). Az így befolyt összeget az iskola és óvoda számára ajánlják fel. A falu szépítése érdekében többen ajánlják fel segítségüket a virágok ültetéséhez és gondozásához. A településen lévő vállalkozók is lehetőségeikhez mérten támogatják a település rendezvényeit. A településünkön gazdálkodó vállalkozók már több éve támogatják a helyi Óvodát. A felajánlott összegből beszerzésre került: kisbútor, szőnyeg, kültéri rugós játékok, kültéri játéktároló is.

d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. tv. (a továbbiakban: Njtv.) 1. § (1) bekezdés alapján nemzetiség minden olyan - Magyarország területén legalább egy évszázada honos - népcsoport, amely az állam lakossága körében számszerű kisebbségben van, a lakosság többi részétől saját nyelve, kultúrája és hagyományai különböztetik meg, egyben olyan összetartozástudatról tesz bizonyosságot, amely mindezek megőrzésére, történelmileg kialakult közösségeik érdekeinek kifejezésére és védelmére irányul.

Az Njtv. 1. § (2) bekezdés értelmében „A nemzetiségi jogok és kötelezettségek vonatkozásában az (1) bekezdés szerinti nemzetiséghez tartozik az a Magyarországon lakóhellyel rendelkező személy, aki magát valamely nemzetiséghez tartozónak tekinti és ezen nemzetiséghez tartozását az e törvényben meghatározott esetekben és módon kinyilvánítja.”

Noszlop községben a népszámláláskor történt nemzetiségi nyilatkozatokra tekintettel Roma Nemzetiségi Önkormányzat működik.

A községben működő Német Nemzetiségi Általános Iskola Noszlop intézményben német nyelv és népismeret tantárgyak oktatása zajlik első osztálytól. Nyolcadik osztályra legjobbjai elérik a középfokú nyelvvizsga szintjét. A nemzetiségi nyelvoktató programban, nemcsak a nyelv tanításával, hanem a nemzetiségi kultúra ápolásával is foglalkozik az iskola.

e) helyi lakossági önszervezések.

A helyi lakosság évente több alkalommal valósít meg önszerveződést egy-egy téma köré, ami a közösségben rejlő potenciál jelentőségét jelzi.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A helyi nemzetiségi önkormányzat kötelező és önként vállalt feladatait a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény 115-116. §-ai rögzítik.

A helyi nemzetiségi önkormányzat kötelező közfeladata többek közt a képviselt közösség érdekképviseletével, esélyegyenlőségének megteremtésével kapcsolatos feladatok ellátása, különösen tekintettel a helyi önkormányzatnak a nemzetiségek jogainak érvényesítésével kapcsolatos feladataira,

A helyi nemzetiségi önkormányzat önként vállalt feladatot láthat el különösen a nemzetiségi oktatási és kulturális öngazgatással összefüggő ügyekben, a társadalmi felzárkózás, a szociális, ifjúsági, kulturális igazgatás és a közfoglalkoztatás területén, valamint településüzemeltetési és településrendezési feladatok körében.

A nemzetiségi önkormányzat együttműködését az állami és a helyi önkormányzati szervekkel a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény 79-86. §-ai rögzítik. A helyi önkormányzat a helyi nemzetiségi önkormányzat részére - annak székhelyén - biztosítja az önkormányzati működés személyi és tárgyi feltételeit, továbbá gondoskodik a működéssel kapcsolatos végrehajtási feladatok ellátásáról. Ennek a szabályozásnak az értelmében született együttműködési megállapodás Noszlop község Önkormányzata és a Noszlop község Roma Nemzetiségi Önkormányzat között.

Noszlop község Önkormányzatával és a Noszlopi Református Egyházközösséggel is együttműködési megállapodást írt alá a nemzetiségi önkormányzat, hogy a településen élő roma fiatalok bevonásával a közösségformáló, kulturális vagy társadalmi befogadást erősítő programok megvalósításában végzett munkájukat összehangolják, egymás munkáját segítsék, folyamatos kapcsolattartás mellett.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Foglalkoztatási helyzet javítása	közfoglalkoztatási programban való részvétel
Rossz lakhatási körülmények	életmódtanácsadás, családsegítés
Önkormányzati tulajdonú épületek rossz állapota	önkormányzati tulajdonú épületek, helyreállítása

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

A településünkön a 2021. évben az állandó népességből a gyermekkorúak száma - 0-14 éves- 166 fő, ebből a fiúk száma: 89 fő a lányok száma: 77 fő. A 15-17 éves korúak száma 26 fő, ebből 14 fő fiú és 12 fő lány.

Noszlop település a közös hivatal székhely települése által – Somlóvásárhely – látja el családsegítő feladatát. A kolléganő minden szerdai napon látja el családsegítő tevékenységét. Az önkormányzat egy külön irodahelyiséget biztosít a részére, ahol az ügyfélfogadást ellátja. A rendelkezése bocsátott helység a munkához szükséges informatikai, infrastruktúrával megfelelően felszerelt. A családgondozó folyamatos kapcsolatot tart a település nevelési-oktatási intézményeivel, a védőnővel a háziorvossal és egyéb civil szervezetekkel. A településen kifüggesztésre került a központ által ingyenesen biztosított speciális szolgáltatás elérhetősége.

A gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermekjóléti szolgálat észlelő és jelzőrendszert működtet, melynek keretében kezdeményezik, szervezik és összehangolják az érintett személyek és szervezetek részvételét, annak érdekében, hogy a gyermekeket általában veszélyeztető okokat feltárják és a veszélyt időben felismerjék. A jelzőrendszeri megbeszéléseken az oktatási-nevelési intézmények ifjúságvédelmi felelőseivel, a védőnők, a rendőrség munkatársai vesznek részt.

A járási jelzőrendszeri koordinátori feladatokat, keretében a szolgálat koordinátora részt vet a járásban megszervezett esetkonferenciákon, szakmaközi megbeszéléseken.

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	530	488	1018	52,06%	47,94%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			35	3,44%	

0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	85	86	171	8,35%	8,45%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	16	14	30	1,57%	1,38%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

Az alábbiakban segítségül elsőként áttekintjük a gyermekek helyzetének elemzéséhez kapcsolódó definíciókat és szabályozást.

Veszélyeztetettség: olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza (Gyvt. 5. § n) pont)

A védelembe vétel : ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a gyámhatóság a gyermeket védelembe veszi (Gyvt. 68. § (1) bekezdés).

Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

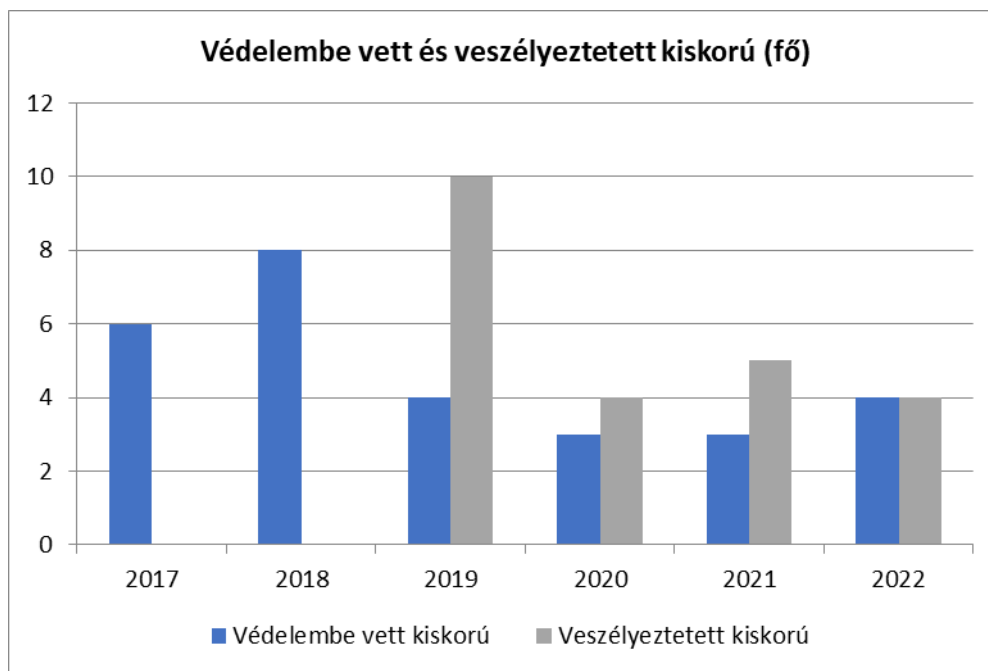
- a) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családbafogadó gyámról – önkéntes nyilatkozata alapján – megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,
- b) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családbafogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,
- c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükségellakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

(2) Halmozottan hátrányos helyzetű

- a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az (1) bekezdés a)–c) pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,
- b) a nevelésbe vett gyermek,
- c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2017	6	0
2018	8	0
2019	4	10
2020	3	4
2021	3	5
2022	4	4

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A védelembe vett gyermekek száma évről évre csökken – kivételt képez a 2018 -as év -, a veszélyeztetett kiskorúak száma 2019-ben kiugróan magas volt.

A járásunkban a veszélyeztetettség okai főként:

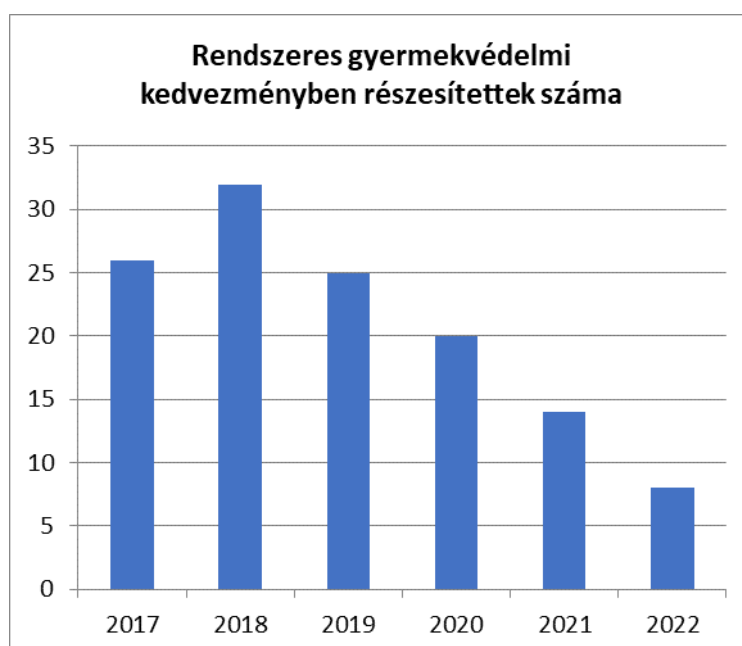
- szülők alacsony iskolai végzettsége
- nem megfelelő lakhatási és szociális körülmények
- családi konfliktuskezelés gyengesége
- pénzbeosztási problémák

A gyermekvédelem egyik fontos célkitűzése, hogy a lehető legkevesebb gyermeket érintően kerüljön sor hatósági intézkedésre. Fontos, hogy elsősorban az alapellátás keretében történjen a problémák megoldása, és minél kevesebb gyermek kerüljön védelembe vételbe. A járásunkban a legnagyobb arányban a nevelési oktatási intézményekből kerül sor jelzésre a központ felé.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők valamint

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2017	26
2018	32
2019	25
2020	20
2021	14
2022	8

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma csökkenő tendenciát mutat, melynek oka az is lehet, hogy a családok egy főre jutó nettó jövedelem kismértékben, de

növekedett (GYES/GYED, adókedvezmények). 2018. január 1. napjától növekedett a jogosultsági összeghatár. A korábbi egy főre jutó összeg az öregségi nyugdíjminimum 130%-a volt (37.050,-Ft), mely most a szociális vetítési alap 135%-ra (38.475,-Ft) növekedett.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény: A megállapítások egy évre történnek a Gyvt. szerint. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult

a) Gyvt. 21/B. §-ban meghatározott ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésnek és - ha megfelel a 21/C. §-ban foglalt feltételeknek - a szünidei gyermekétkeztetésnek,

b) Gyvt. a 20/A. §-ban meghatározott természetbeni támogatásnak, (Erzsébet-utalvány),

c) a Gyvt.-ben és más jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek az igénybevételére.

A gyámhatóság megállapítja a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát, amennyiben a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg

- az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 140%-át, ha a gyermeket egyedülálló szülő, illetve más törvényes képviselő gondozza, vagy ha a gyermek tartósan beteg, súlyosan fogyatékos, illetve a nagykorúvá vált gyermek megfelel a jogszabályban meghatározott feltételeknek.

- az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 130%-át, ha a fent felsorolt esetek alá nem tartozik.

2017. január 1. napi hatállyal a Gyvt.-t az alábbiak szerint módosult:

„11. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény módosítása

48. § A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 20/A. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„20/A. § (1) A gyámhatóság annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága

a) a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel,

b) a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjára tekintettel

alapösszegű természetbeni támogatást nyújt fogyasztásra kész étel, ruházat, valamint tanszer vásárlására felhasználható Erzsébet-utalvány formájában, feltéve, hogy a gyermek, fiatal felnőtt az a) és b) pont szerinti időpontban a gyámhatóság határozata alapján nem minősül a 67/A. §-ban foglaltak szerint hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetűnek.

(2) A gyámhatóság annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek a 67/A. § szerinti hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzete és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága a gyámhatóság határozata alapján

a) a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel,

b) a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjára tekintettel

emelt összegű természetbeni támogatást nyújt fogyasztásra kész étel, ruházat, valamint tanszer vásárlására felhasználható Erzsébet-utalvány formájában.

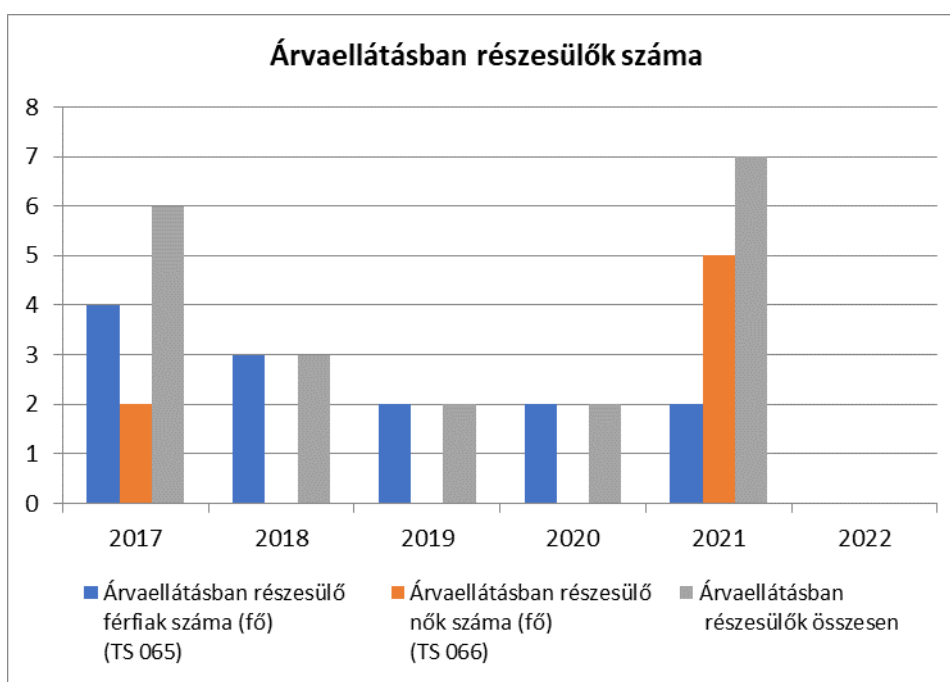
- Az (1) és (2) bekezdés szerinti támogatás esetenkénti összegéről az Országgyűlés a központi költségvetésről szóló törvény elfogadásával egyidejűleg dönt.”

A Gyvt. módosítás eredményeként a 2017-es évtől emelésre és differenciálásra került a fentiek szerinti természetbeni támogatás, ami azt jelenti, hogy a 2016-os évi 5.800,-Ft-os támogatási összeg felemelésre került 6.000,-Ft-ra, illetve 6.500,-Ft-ra attól függően, hogy valaki rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, vagy emellett hátrányos helyzetű, vagy halmozottan hátrányos helyzetű.

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

4.1.3. számú táblázat - Árvaeállítás			
Év	Árvaeállításban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaeállításban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaeállításban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2017	4	2	6
2018	3	0	3
2019	2	0	2
2020	2	0	2
2021	2	5	7
2022	0	0	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

Noszlop községben a gyermekétkeztetést (iskola, óvoda, szünidei) vásárolt élelmiszer formájában biztosítja a helyben működő Lucullus Gasztronómiai Vállalkozás közreműködésével. Az iskolába járó gyermekek 2 féle étkezési forma közül választhatnak, egyszeri (csak ebéd) és háromszori (tízórai, ebéd, uzsonna). Az óvodában a déli meleg főétkezés mellett két további kis étkezést (tízórai, uzsonna) míg a bölcsődében 4 étkezést kell biztosítani. Az önkormányzat feladata a gyermekétkeztetés biztosítása, ehhez normatív támogatásban részesül. A támogatott étkezésben részesülő gyermekek (ingyenes és 50%-os támogatás) után kapott normatíva nem fedezi a

lényegesen magasabb beszerzési árakat, így az önkormányzatnak a saját bevételéből kell kiegészítenie.

A településen a közintézményekben az ingyenes étkezők és az 50 %-os mértékű kedvezményes étkezésre jogosult száma a kis mértékben nő.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény szerinti normatív kedvezmény igénybevételére az alábbi jogcímek alapján lehet igényelni az óvodai étkeztetésre vonatkozóan.

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek,
- tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek,
- gyermek olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,
- gyermek olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,
- gyermek nevelésbe vételét rendelte el a gyámhatóság,
- gyermek olyan családban él, amelyben az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkel csökkentett összegének 130 %-át

A jogszabály értelmében a 2015. évtől jelentősen megemelkedett az ingyenes óvodai étkezők száma. Jelenleg a 2022. évben az óvodai gyermekétkeztetés térítés díjat 4 fő fizet.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 21/B. § (1) bekezdés b)–d) pontja és (2) bekezdése szerinti ingyenes vagy kedvezményes gyermekétkeztetés igénybevételét az alábbi jogcím alapján lehet igénybe venni

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek esetében, ezáltal az ingyenes intézményi gyermekétkeztetésre jogosultak

- tartósan betegség valamint fogyatékoság fennállása esetén, ezáltal az intézményi gyermekétkeztetést az intézményi térítési díj 50%-os normatív kedvezményre jogosultak

- családjában három vagy több gyermeket nevelnek ezáltal az intézményi gyermekétkeztetés 50 %-os normatív kedvezményre jogosult.

A táblázatból megállapíthatjuk, hogy az ingyenes gyermekétkeztetésben részesülők száma csökkent, ez abból is adódhat, hogy meghaladta a családban az egy főre jutó jövedelem a törvényben meghatározott összeget ez állal nem lettek jogosultak a kedvezményre.

A gyermekek egészséges fejlődésének alapfeltétele az egészséges étkezés. Sajnálatos módon több olyan család is van ahol a gyermekek nem jutnak megfelelő mennyiségű és minőségű táplálékhoz. Fontos ezért, hogy a köznevelési intézményekben megfelelő étkeztetés biztosítása, valamint a szünidei gyermekétkeztetés megszervezése.

A Gyvt. 21/C. §-a az alábbiak szerint szabályozta a szünidei gyermekétkeztetést.

„21/C. § (1) A települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezést

a) a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítja, és

b) az a) pontban foglalt gyermekeken kívül további gyermekek, így különösen a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek részére ingyenesen biztosíthatja.

(2) A települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetést az (1) bekezdés a) pontja szerinti esetben

a) a bölcsődében, mini bölcsődében bölcsődei ellátásban, óvodai nevelésben részesülő gyermekek számára a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény és az óvoda zárva tartásának időtartama alatt valamennyi munkanapon,

b) az a) pont alá nem tartozó gyermekek számára

ba) a nyári szünetben legalább 43 munkanapon, legfeljebb a nyári szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon,

bb) az őszi, téli és tavaszi szünetben a tanév rendjéhez igazodóan szünetenként az adott tanítási szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon

köteles megszervezni, és ennek keretén belül a szülő, törvényes képviselő kérelmének megfelelő időtartamban az adott gyermek részére biztosítani.”

Önkormányzatunkhoz 2022. évben 3 gyermek részére nyújtottak be a szülők igényt ezen ellátás biztosítására a nyári szünidőre. A tavaszi és őszi szünidőre senki sem kérte az ellátás biztosítását. A szünidei gyermekétkeztetését a helyben lévő Lucullus Gasztronómia vállalkozás biztosítja. Az állam a 2017. szeptember 1-jétől az összes általános iskolai évfolyam számára bevezette az ingyenes tankönyv ellátás biztosítását.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek: Elsősorban a menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény szerinti menedékjogot kérő, menekült, menedékes, oltalmazott vagy humanitárius tartózkodási engedéllyel rendelkező gyermekek helyzetére szükséges kitérni. A menedékes - rászorultsága esetén - jogosult a befogadás anyagi feltételeire, valamint ellátásra és támogatásra. A menekültügyi hatóság, valamint a jegyző az ellátásra, támogatásra vonatkozóan határozattal dönt (2007. évi LXXX. törvény, 32. §).

Noszlop községben nincs magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermek.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Jelenleg Noszlop községben nincs ezen kategóriába tartozó gyermek.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A településen nincsen szegregált, telepszerű lakókörnyezet

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

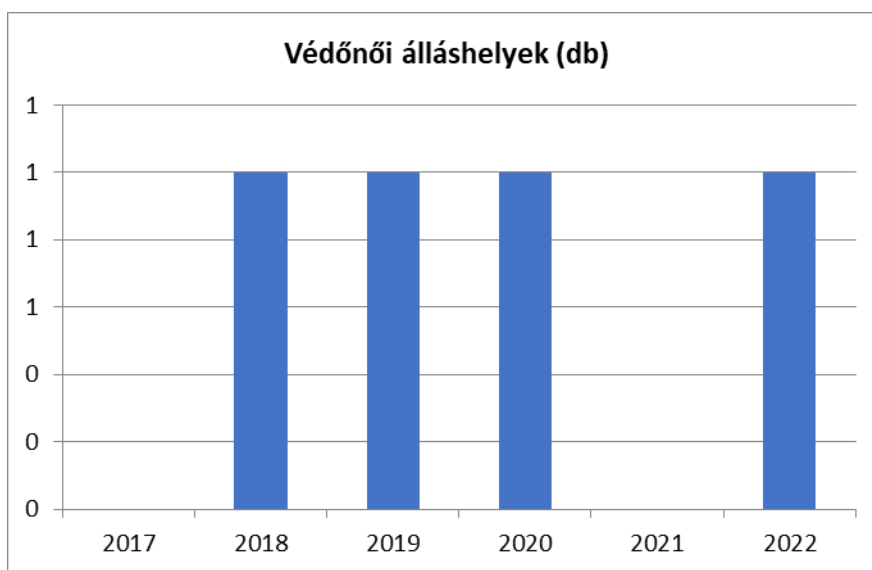
Egészségügyi ellátás: az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény adja, amely előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a háziiorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- a fogorvosi alapellátásról,
- az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- a védőnői ellátásról
- az iskola-egészségügyi ellátásról

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2017	0	n.a.	-
2018	1	n.a.	-
2019	1	n.a.	-
2020	1	n.a.	-
2021	0	n.a.	-
2022	1	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A településen 2018. szeptemberig egy nyugdíjas védőnő látta el a feladatokat azonban jelenleg egy teljes munkaidős védőnő vette át a munkáját. A védőnő Noszlop, Oroszi, valamint Bakonypölsöke településeket is ellátja. A védőnői szolgálat közvetlenül az iskola valamint az óvoda mellett található. Az általános iskolai és az óvoda tanulóinál is szűrővizsgálatokat végez, kampányoltások és a kötelező oltások megszervezése is a védőnő feladata. Általános havi rendszerességgel az egészségmegtartására vizsgálatokat végez (tetvesség ellenőrzése) a 2. 4. 6. 8. osztályokban, valamint felvilágosító előadásokat is tart. A gyermekjóléti szolgálattal napi kapcsolatban van, ha kell soron, kívül felkeresik egymást, a felmerülő problémát, ha lehet közösen egymást segítve oldják meg. A védőnői szolgálat épülete felújításra szorul, a nyílászárók már elavultak.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2017	1	0	0	n.a.	n.a.
2018	1	0	0	n.a.	n.a.
2019	1	0	0	n.a.	n.a.
2020	1	0	0	n.a.	n.a.
2021	1	0	0	n.a.	n.a.
2022	1	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Noszlopon betöltetlen a háziorvosi praxis, megbízási szerződéssel történik a feladat ellátása. A településen nincsen gyermekorvosi ellátás, a gyermekeket a házi orvos látja el. A Noszlop, Bakonypölöske és Oroszi községek Ellátási Szerződéssel megbízták 2023.09.01. nappal a MED-HOLIS Szolgáltató B.T-t (Dr. Erdő Ferenc közreműködő orvos) azzal a céllal, hogy a felsorolt

önkormányzatok közigazgatási területein élő lakosságnak háziorvosi szolgálatot nyújtsanak noszlopi központtal. A szolgáltatások helyszínei: Noszlop, Sport utca 6., Bakonypölöske, Petőfi utca 88., Oroszi, Szabadság utca 25.

A gyermekorvos havonta egy alkalommal keddi napokon a védőnői tanácsadóba (8456 Noszlop, Sport tér 1.) tartja rendelését.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A településünkötől 8 km-re található Devecser városában az alábbi intézményekben van lehetőség a 0-7 éves korú speciális ellátást igénylő gyermekek fejlesztésére:

-Fanni Ház, mely intézményben várják a mozgásszervi, értelmi, pszichomotoros, beszédmaradással, autizmus spektrum zarral küzdő gyermekeket és a családjukat iránymutatásra, tanácsadásra és közös játékokra. Az alábbi szolgáltatások érhetők el az intézményben: logopédia, dinamikus szenzoros, pedagógia és gyógypedagógiai fejlesztés, kora gyermekkori intervenció, tanulási zavarokkal küzdő gyermekek megsegítése, Dévény torna, konduktív pedagógia ellátás.

- Magyar Máltai Szeretetszolgálat Somló-környéki Biztos Kezdet Gyerekházak Devecseri Gyerekház

Gyerekházaink 2013. január 1-jén nyitották meg kapuikat. A Biztos Kezdet Gyerekházakban a szakképzett munkatársak azokkal a családokkal foglalkoznak, amelyekben 5 év alatti, óvodába még nem járó kisgyermek jár. A Gyerekház minden munkanapon nyitva tart, naponta minimum 4 órában várja a szülőket és gyermekeiket. A program sajátossága, hogy a szolgáltatást a szülő a gyermekével közösen veszi igénybe. A Gyerekházban töltött idő alatt a szülőknek és gyermekeiknek olyan élményeket igyekszünk nyújtani, amelyek segítik őket a szürke hétköznapiakban is. A közös tanulás, a közös játék, tapasztalás élménye erősíti a szülő-gyermek kapcsolatot, stabilabbá teszi a kötődést, a szülőt megerősíti szülői kompetenciáiban, valamint nagymértékben elősegíti a gyermek fejlődését. A szocializáció területén is különös hangsúlyt kell fektetni a korai fejlesztésre. Elengedhetetlen a későbbi iskolai előmenetel, a tanulás sikeressége szempontjából, hogy a kisgyermek a közösségi létre éretten érkezzen az óvodába. Nagy figyelmet fordítunk a gyermekek beszéd- és mozgásfejlesztésére.

- Veszprém Megyei Pedagógia Szakszolgálat Devecseri Tagintézménye

A tankerületi szintű szakértői bizottság működik, ahol a beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézségek megállapítása vagy kizárása és az ehhez kapcsolódó felülvizsgálatokat végzik. A gyermek iskolába lépéséhez szükséges fejlettség megállapításával foglalkozik a tagintézmény.

d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

a gyermekjóléti szolgáltatás,

a gyermekek napközbeni ellátása,

a gyermekek átmeneti gondozása,

gyermekek esélynövelő szolgáltatásai

Speciális szolgáltatások, mint a Biztos Kezdet Gyerekház vagy Tanoda a településünkön nem működnek, tekintettel arra, hogy az állandó népességének életszínvonalára alapján ezek működtetése jelenleg nem releváns.

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyermekek száma
	db	Fő
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.
2022	6	6

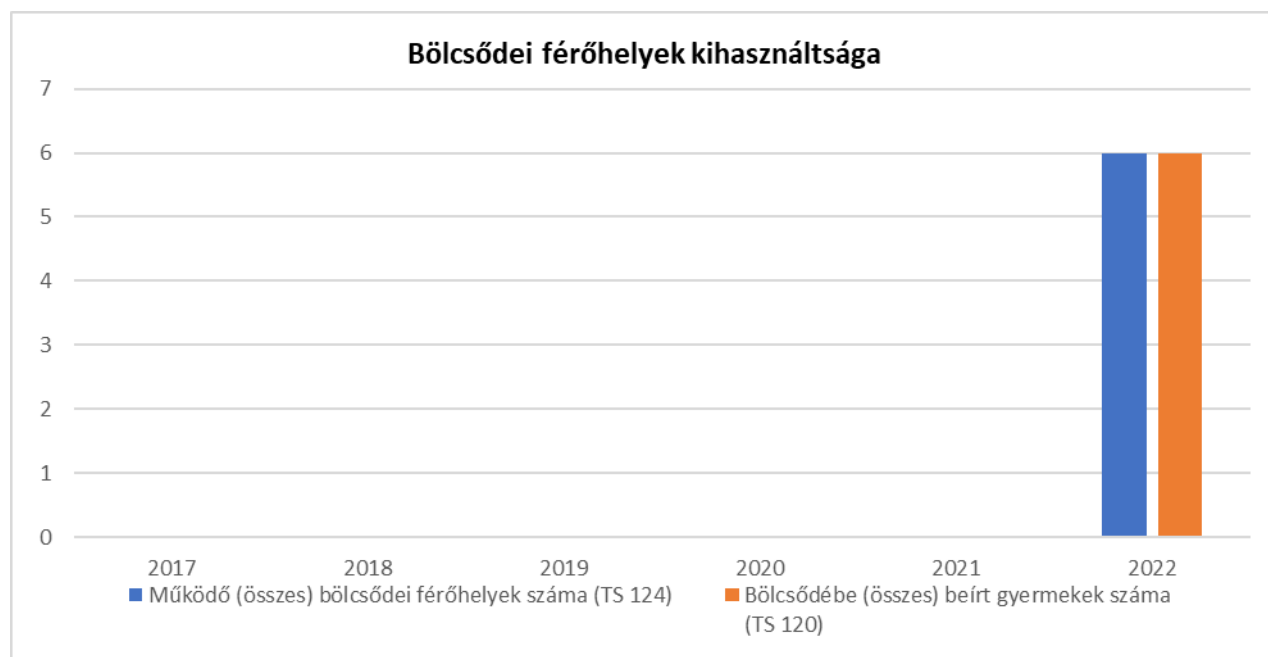
Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	6	6

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Noszlop községben 2022.09.01. nappal került megnyitásra a minibölcsőde, mely a Boribon Óvoda és Mini Bölcsőde Noszlop tagintézménye. Jelenleg 6 gyermeknek biztosít helyet az intézmény, amennyiben minden beíratott eléri a 2 éves kort, hétre bővül a létszám.

- f) gyermekvédelem;
- g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

2016. január 1-jén megalakult a járásszékhely településen a Család- és Gyermekjóléti Központ és Szolgálat Devecser Város Önkormányzatának fenntartásában. A létrejött intézményben két külön álló szakmai szervezeti egység működik (központ és szolgálat). A központ ellátási területe Devecser Járás közigazgatási területe, ahol a hatósági gyermekvédelmi feladatokhoz kapcsolódó szolgáltatásokat végzik a központ dolgozói. A szolgálat pedig Devecser, Noszlop, és Oroszi tekintetében látja el a gyermekjóléti alapellátási feladatokat. A központ speciális szolgáltatásai a járás lakossága számára elérhetővé váltak: ingyenes jogi tanácsadás, pszichológiai tanácsadás, addiktológiai tanácsadás, pedagógiai fejlesztés, kapcsolatügyeleti szolgálat, mediáció. A 2016-os évtől a központ telefonos készenléti szolgálatot működtet az intézmény nyitvatartási idején kívül (napi 24 órában) és hétfévén, munkaszüneti napon is.

Noszlop településen a családsegítő kolléganő minden héten szerdai napon látja el a családsegítő tevékenységét. Az önkormányzat egy külön irodahelyiséget biztosít a részére, ahol az ügyfélfogadást ellátja. A rendelkezése bocsátott helyiség a munkához szükséges informatikai, infrastruktúrával megfelelően felszerelt. A család gondozó folyamatos kapcsolatot tart a település nevelési-oktatási intézményeivel, a védőnővel a házi orvossal és egyéb civil szervezetekkel. A településen kifüggesztésre került a központ által ingyenesen biztosított speciális szolgáltatás elérhetősége.

Szakmai segítségnyújtás a járás szolgálatai számára: Minden hónap második keddjén a központban (Devecser) szakmaközi megbeszélést tartanak a járás szolgálataiban dolgozó családsegítőknél, ahol ismertetik a jogszabályváltozásokat és esetmegbeszéléseket tartanak. Minden évben az intézmény vezetője az éves munkájáról beszámolót tart és természetesen a jelzőrendszeri tagok a beszámolási kötelezettségüknek eleget tesznek.

A Devecseri Család és Gyermekjóléti Központ és Szolgálat sikeresen pályázott az EFOP-3.2.9-16 Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység fejlesztése a Devecseri Járásban című pályázatra. A pályázat egyik legfontosabb célja, az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység eszköztárának kialakítása, adaptálása, az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység kialakításának programja az adott intézményen belül felmerült problémáknak helyi viszonyainak megfelelően. A pályázatba bevonták a noszlopi iskolát és óvodát. Ennek keretében az iskolában kialakításra került egy helyiség ahol, egy főállású szociális szakember minden héten szerdánként fogadóórát tart a gyermekeknek. Szintén a pályázat keretében az óvodában az iroda helyiség került felújításra.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

A helyben lévő általános iskola a szünidő elején táborokat szervez a gyermekek részére. Sajnálatos módon a településen nincsen olyan program a szünidőben, mely hozzájárulna a gyermekek részéről a szabadidő hasznos eltöltéséhez. A településen a gyermekek számára ideális lenne egy olyan épületet kialakítani, ahol tartalmasan el tudnák tölteni a szabadidejüket, tudnának beszélgetni, filmet nézni, játszani (csocsó asztal, biliárdasztal).

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfévi, szünidei);

A települési önkormányzat minden évben támogatási igényt nyújt be a Magyar Államkincstárhoz szünidei gyermekétkeztetés céljából. Önkormányzatunk a szülők részére írásos formában kiküldi a nyilatkozatokat a tavaszi, nyári, őszi és téli szünetek gyermekétkeztetés igénybevételével kapcsolatban.

Önkormányzatunk a szülői igényfelmérés alapján a 2021. évben 3 gyermek számára a nyári szünidő hétköznapjain egyszeri meleg ebédet biztosított ingyenesen. Az

önkormányzat az étkeztetést részben normatív támogatásból részben saját forrásból biztosítja. Az intézményi gyermekétkeztetés vásárolt szolgáltatás keretében biztosítjuk. A szünidei gyermekétkeztetést továbbra is fontosnak tartja önkormányzatunk.

- j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

A szolgáltatások nyújtása során felmerült hátrányos megkülönböztetésről nincs tudomásunk.

- k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Noszlop község Önkormányzatához nem érkezett bejelentés hátrányos megkülönböztetésre és az egyenlő bánásmód követelményének megsértésére vonatkozóan a szolgáltatások nyújtásakor.

- l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül

Noszlop Község Önkormányzat Képviselő-testülete 7/2021. (V. 26.) önkormányzati rendelete a gyermekvédelmi ellátásokról alapján a következő ellátási formák borítottak:

Pénzbeli és természetbeni ellátások:

- a) nevelési támogatás
- b) időszaki támogatás
- c) gyermekétkeztetés

Személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások

- a) gyermekjóléti szolgáltatás
- b) gyermekek átmeneti gondozása
- c) a gyermekek napközbeni ellátása keretében : mini bölcsőd

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

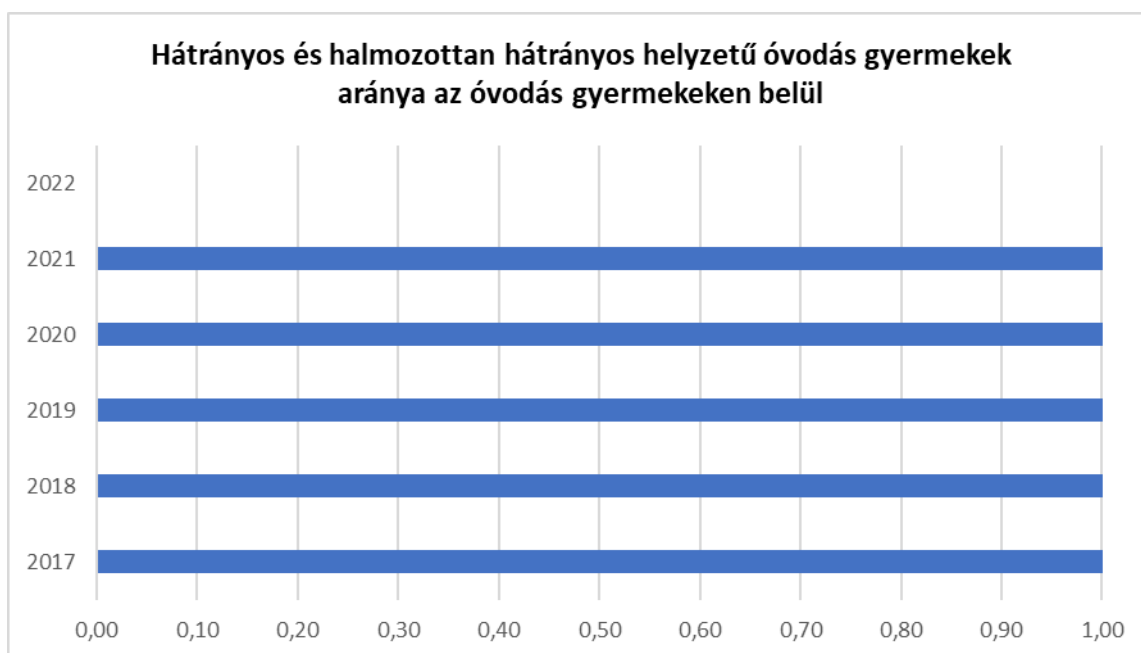
A Noszlop, Sport tér 1. szám alatt a Noszlopi Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskolával egy épületben működik a Boribon Óvoda és Minibölcsőde Noszlop óvodai intézménye. Kettő óvodai gyermekcsoport működik – kis-középső és középső-nagycsoport. Az épületben 2 db csoportszoba, 1 gyermekmosdó, folyosó/ gyermeköltöző, 1 irodahelyiség, 1 személyzeti WC és egy tálaló konyha található. Az óvodába Orosziból, Bakonypölöskéről és Borszöröcsökről érkeznek gyermekek. Az óvoda 06:30-16:30 óráig tart nyitva, a nyáron az óvoda július hónapban 5 hétre bezár, ezalatt az idő alatt kerülnek kifestésre a csoportszobák és megkezdődik a nyári nagytakarítás. Az óvodai férőhelyek száma szűkös, több helyre lenne szükség a folyamatosan növekvő beíratott gyermekek száma miatt. Az intézmény korszerűsítése, fejlesztése, bővítése, felszerelésének (bútorok, játékok) cseréje, illetve a játszóterének bővítése szintén fontos. Az udvar ideális környezet a gyermekek számára. A felújításról, karbantartásról az Önkormányzatönerőből folyamatosan gondoskodik. Az udvar jellege megfelel az egészséges életmód kialakításához és fejlesztéséhez. A 2018. évben a vizesblokk felújításra került, de szükségesek a további felújítások az épületben. A Devecser Család és Gyermekjóléti Központ és Szolgálat által nyert EFOP-3.2.9-16 Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység fejlesztése a Devecseri Járásban című pályázat keretében felújításra került az óvoda irodahelyiség, a személyzeti öltöző is, informatikai eszközök kerültek beszerzésre (magnó, számítógép, fénymásoló), irodai székek (9db), valamint a gyermeknapi program megrendezéséhez is támogatást gyűjtöttek. A pályázat keretében az óvoda 80.000,-Ft összegben anyagi támogatást kapott az Egészségghét megrendezésére. Az óvodában jelenleg 2 fő sajátos nevelési igényű gyermek jár, az óvodának kell biztosítania a logopédiai és

gyógypedagógiai ellátást. Az óvoda épülete nem akadálymentes. Az óvodában 3 fő diplomás pedagógus és egy fő pedagógia asszisztens, 2 fő dajka dolgozik.

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2017	38	3	7,89
2018	43	2	4,65
2019	45	4	8,89
2020	48	3	6,25
2021	48	3	6,25
2022	0	0	0,00

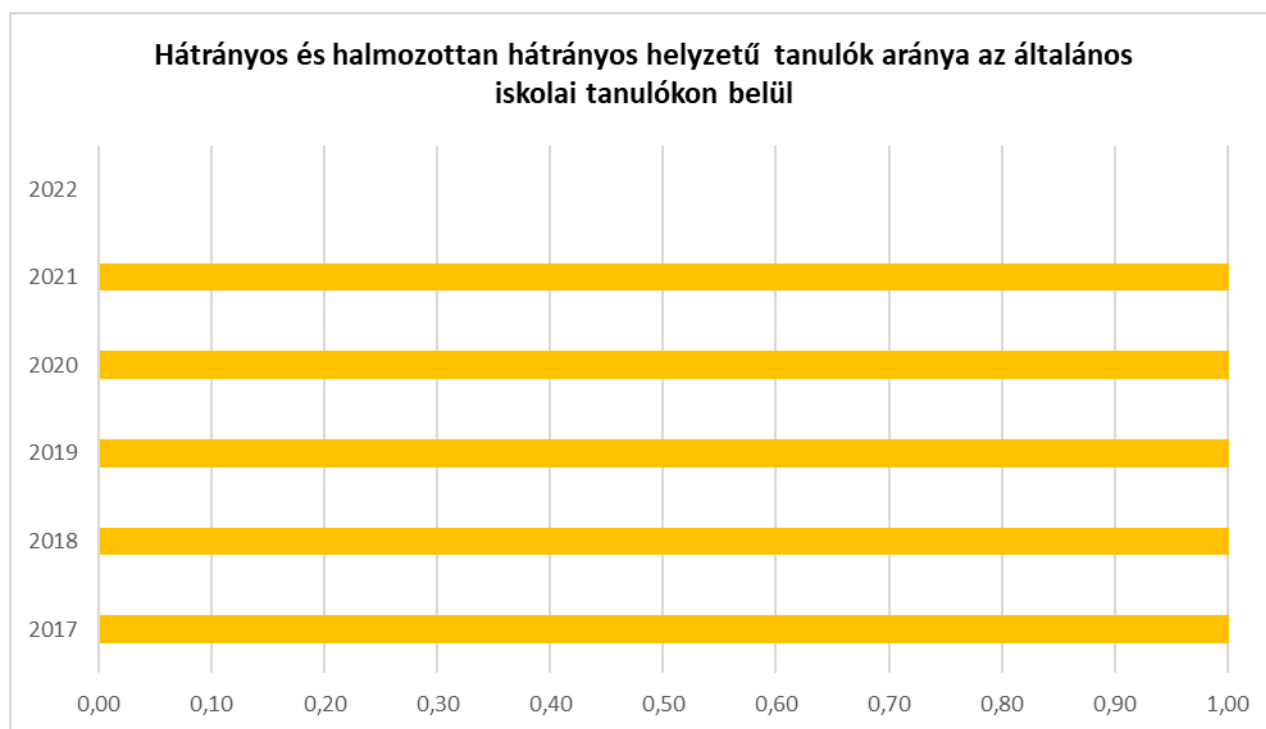
Forrás: TelR, KSH Tstar

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók

Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2017	n.a.	7	4,76
2018	n.a.	7	4,58
2019	n.a.	10	6,02
2020	n.a.	8	4,88
2021	n.a.	6	3,66
2022	n.a.	0	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban

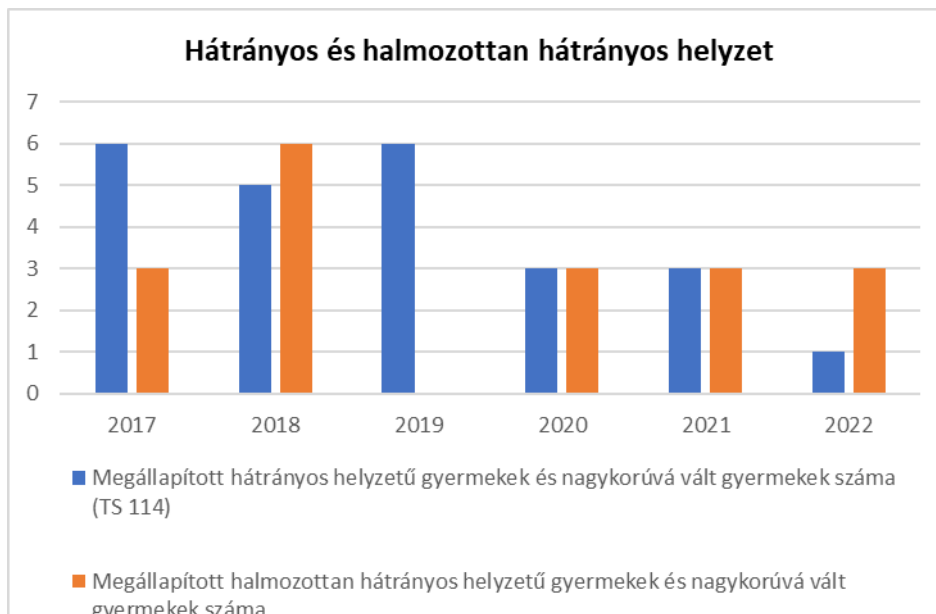

Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2017	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2017	6	3
2018	5	6
2019	6	0
2020	3	3
2021	3	3
2022	1	3

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: az különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

Beilleszkedési, tanulási magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy saját tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 4.§ (1) bekezdése kimondja, hogy a köznevelési intézmény alapfeladata a többi tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek iskolai nevelése-oktatása.

Noszlopon lakóhellyel ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező hátrányos helyzetű általános iskolába járó gyermekek száma a 2017. évben 5 fő volt, óvodába 2 fő járt.

A Noszlopi Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskolában a 2018. évben 2 fő (1 noszlopi lakóhellyel rendelkező és 1 dobai lakóhellyel rendelkező tanuló) sajátos nevelési igényű tanuló járt.

- b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

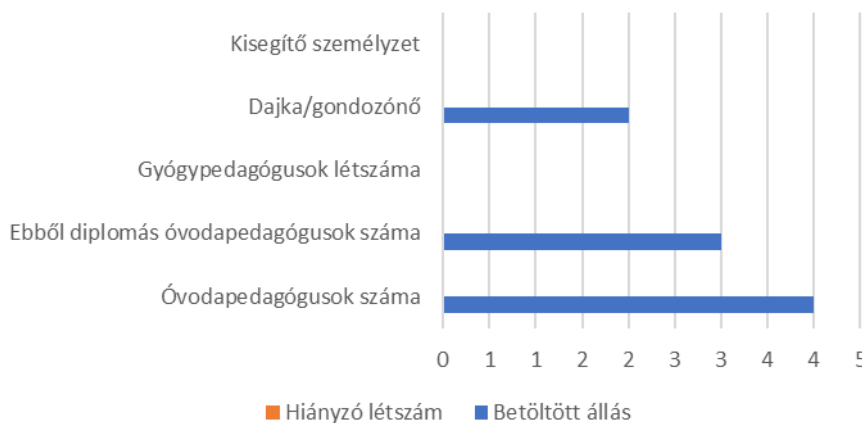
4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai
(A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG

Az óvoda telephelyeinek száma (db)	1	
Hány településről járnak be a gyermekek (db)	3	
Óvodai férőhelyek száma (fő)	50	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)	2	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	6	16
A nyári óvoda-bezárás időtartama (nap)	n.a.	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	4	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	3	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	n.a.
Dajka/gondozónő	2	0
Kisegítő személyzet	0	0

Forrás: Önkormányzati, intézményi adatgyűjtés

Óvodai dolgozók - betöltött állások és hiányzó létszám

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés					
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodai gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 089)
	fő	db	db	db	db
2017	n.a.	2	50	1	
2018	n.a.	2	50	1	
2019	n.a.	2	50	1	
2020	n.a.	2	50	1	
2021	n.a.	2	50	1	
2022	n.a.	0	0	0	

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

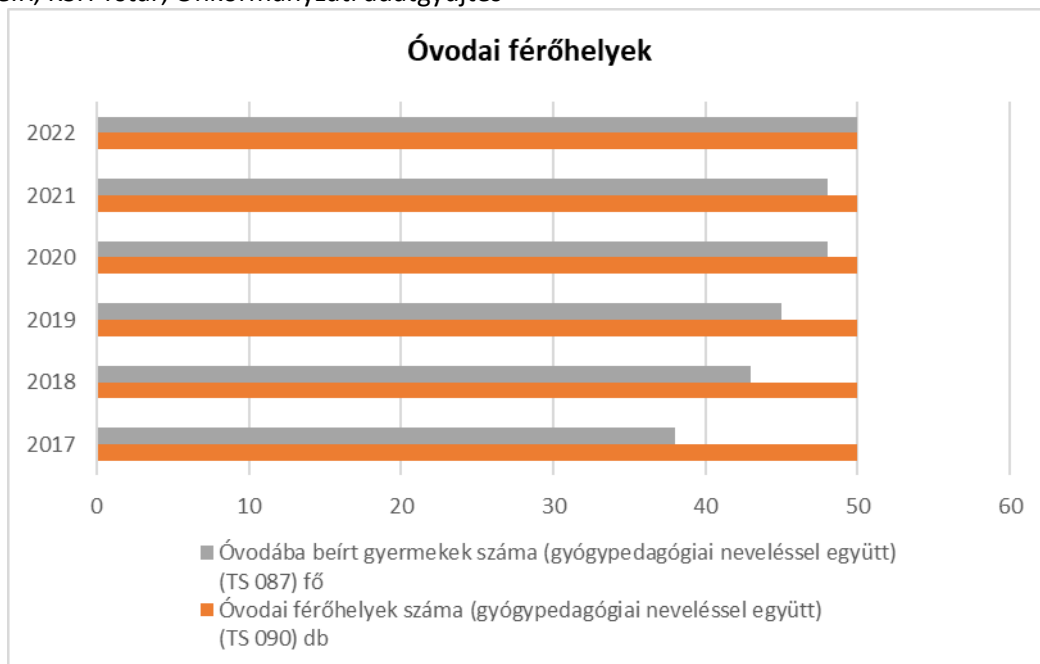
4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2017	n.a.	2	50	1	38	0	0	19
2018	n.a.	2	50	1	43	0	0	22
2019	n.a.	2	50	1	45	0	0	23
2020	n.a.	2	50	1	48	0	0	24
2021	n.a.	2	50	1	48	0	0	24
2022	n.a.	2	50	1	50	0	0	25

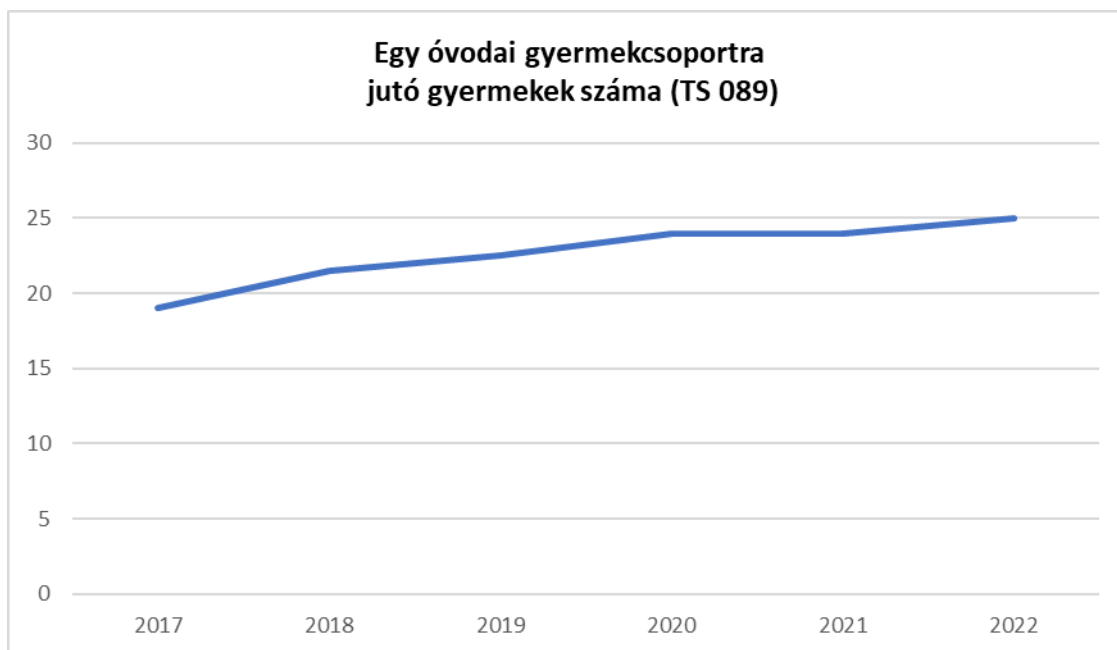
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés

Év	3-6 éves korú gyermek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodai gyermek (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)
	fő	db	db	db	fő
2017	n.a.	2	50	1	
2018	n.a.	2	50	1	
2019	n.a.	2	50	1	
2020	n.a.	2	50	1	
2021	n.a.	2	50	1	
2022	n.a.	0	0	0	

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2017	0	8	1	18,38	52,38
2018	0	8	1	19,13	49,67
2019	0	8	1	20,75	50,00
2020	0	8	1	20,50	52,44
2021	0	8	1	20,50	52,44
2022	0	0	0	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejeők a nappali oktatásban

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2017	13
2018	12
2019	13
2020	15
2021	19
2022	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az alábbiakban a Noszlopi Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola Iskolaigazgatója ismertetőjét olvashatjuk, az általa vezetett intézményről

„Az intézmény adatai /a szakmai alapidokumentum alapján /

Hivatalos neve: Noszlopi Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola

Feladatellátási helye:

Székhelye: 8456 Noszlop, Sport tér 1./Hasznos alapterülete: 1580 nm/

Alapító es a fenntartó neve es székhelye:

Alapító szerv neve: Emberi Erőforrások Minisztériuma

Alapítói jogkor gyakorlója: emberi erőforrások minisztere

Alapító székhelye: 1054 Budapest, Akadémia utca 3.

Fenntartó neve: Pápai Tankerületi Központ

Fenntartó székhelye: 8500 Pápa, Mézeskalács u. 2.

Típusa: általános iskola

OM azonosító: 037064

Köznevelési es egyéb alapfeladata

általános iskolai nevelés-oktatás

nappali rendszerű iskolai oktatás

alsó tagozat, felső tagozat

sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelése-oktatása (mozgásszervi fogyatékos, beszéd fogyatékos, halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum-zavar, egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdők, értelmi fogyatékos - enyhe értelmi fogyatékos, érzékszervi fogyatékos - hallási fogyatékos, érzékszervi fogyatékos - látási fogyatékos)

nemzetiségi nevelés-oktatás (nyelvoktató nemzetiségi nevelés-oktatás (nemet))

egyéb köznevelési foglalkozás

tanulószoba, napköziotthonos ellátás, egész napos iskola

iskola maximális létszáma: 160 fő

Az intézmény életében az utóbbi években több jelentős változás történt, amelyekre közösen leginkább a józan, ésszerű és alkalmazkodó jelzőket lehet elmondani.

Kiváltak az óvodai tagintézmények, megváltozott a fenntartó és gazdálkodás rendje. A korábban fenntartó önkormányzatok különbözően reagáltak a változásokra, összességében mára meg-

nyugtató helyzet alakult ki, támogató együttműködésben van részünk. A kötelező beiskolázási körzetből jelentős számú bejárós tanuló van, öt településről érkeznek a gyerekek iskolánkba.

Jelenlegi tanulólétszámunk 152 fő, a következő tanévben az óvodai adatokat figyelembe véve marad a 150 fő fölötti létszám. SNI/BTMN létszámunk 11/11 fő, helyben fejlesztő és gyógypedagógus kollégánk, illetve utazó logopédus (heti 6 órában) látja el őket a külön erre a célra kialakított fejlesztő szobában.

Az épület általános állapota, a 8 tanterem, a felújított informatika-nyelvi tanterem felszereltsége, állapota jónak mondható, kiváló állapotú az újonnan épített sportpálya, sajnos az udvarunkra mindez már kevésbé jellemző (hiányoznak a játékok!).

A helyi Faluházban található tornaterem mérete és felszereltsége révén kivételes lehetőségeket nyújt a mindennapos testnevelés megvalósítására.

16 fős tantestületünk és a szakos ellátottságot biztosító áttanító kollégák munkája, lelkesedése; a partnereink támogatása, együttműködése biztosítja iskolánkban a kisebb-nagyobb sikerek elérését. Az „Arizona Program” rendszer helyi alkalmazásával pedig a tanórai konfliktusok kezelésére, de mindenek előtt a szemléletben rejlő elvek révén segítségnyújtásra törekszünk.

Sikeres pályázataink segítségével a nevelő-oktató munkánk, iskolai életünk színes és változatos. A „Határtalanul” programban a kezdetektől fogva minden évben nyertesként veszünk részt.

2016. január 30-án az Emberi Erőforrások Minisztériuma és a Földművelődésügy Minisztérium Ökoiskola címet adományozott számunkra. Az utóbbi években több TÁMOP pályázatban, illetve az Erzsébet tábor program napközis és bentlakásos táboraiban vettünk részt.

Sikeres pályázataink:

- TÁMOP-3.1.4.C : Innovatív iskolák fejlesztése
- TÁMOP-6.1.2.A : Egészségre nevelő és szemléletformáló életmódprogramok
- EFOP-3.2.9-16 : Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység fejlesztése
- EFOP-4.1.3-17 : Az állami fenntartású köznevelési intézmények tanulást segítő tereinek infrastrukturális fejlesztése
- EFOP-3.3.5-17 : Korszerű pedagógiai módszerek alkalmazását segítő Iskola Közösségi Program Kísérleti megvalósítása a Pápai Tankerületi Központban

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Hátrányos megkülönböztetésről és a gyermekek jogellenes elkülönítéséről nincsenek információink, óvoda és iskola, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi, továbbá a családsegítő szolgáltatások és juttatások segítik a hátrányos helyzetbe került és SNI gyermekek, gyermekes családok életkörülményeinek mielőbbi javulását és a gyermekek egészséges fejlődését, a gyermekek érdekeit és esélyegyenlőségét tartva szem előtt. A szükséges esetekben a gyermekek és tanulók megkapják a szükséges szakmai támogatást. A településen folyó nevelési és oktatási intézményekben nem tapasztalható hátrányos megkülönböztetés, az egyes intézmények között szegregációs nincs.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

Tekintettel arra, hogy Noszlopon egy általános iskola van, a fenti kérdés számunkra nem releváns.

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részeseülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	6
2017	n.a.	n.a.	n.a.	9
2018	n.a.	n.a.	n.a.	8
2019	n.a.	n.a.	n.a.	3
2020	n.a.	n.a.	n.a.	3
2021	n.a.	n.a.	n.a.	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

A Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer jogszabályi háttéréül a felsőoktatásban részt vevő hallgatók juttatásairól és az általuk fizetendő egyes térítésekről szóló 51/2007. (III.26.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Kormányrendelet), valamint a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény szolgál.

A Bursa Hungarica Ösztöndíjrendszer többszintű támogatási rendszer, amelynek pénzügyi fedezeteként három forrás szolgál:

A Bursa Hungarica Ösztöndíjrendszer célja, hogy a szociális támogatási rendszerben azon a szinten történjen a döntéshozás, ahol a legtöbb ismeret birtokában képesek a rászorultságot

elbírálni. Ennek megfelelően az önkormányzat által évente kiírt Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázat (a továbbiakban: Bursa Hungarica Ösztöndíjpályázat) helyben kerül elbírálásra. A támogatás havi összegét pályázónként állapítja meg az önkormányzat.

(2) A megyei önkormányzatok által nyújtott támogatás:

A megyei önkormányzat tetszőleges összeggel kiegészítheti a települési önkormányzat által támogatott pályázó vagy pályázók számára megítélt, települési önkormányzati forrásból fedezendő ösztöndíj összegét. *(Az (1) és (2) együtt: önkormányzati ösztöndíjrész)*

(3) Intézményi támogatás:

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma (a továbbiakban: Minisztérium) a felsőoktatásban már tanuló vagy a továbbiakban tanulni kívánó, szociálisan hátrányos helyzetű fiatalok támogatásához oly módon kíván hozzájárulni, hogy a települési (és a megyei) önkormányzat által megállapított támogatási összeget az önkormányzati támogatással megegyező mértékben – a Kormányrendelet 18. § (5) bekezdése szerint a Minisztérium hivatalos lapjában évenként közzétett értékhatárig – kiegészíti. Az intézményi ösztöndíjrész egy főre eső maximuma a 2018. évi fordulóban 5.000 Ft/fő/hó volt. *(intézményi ösztöndíjrész)*

A Minisztérium és az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő (a továbbiakban: Támogatáskezelő) a Bursa Hungarica pályázatok, illetve ösztöndíjak kezelését a Bursa Hungarica Elektronikus Pályázatkezelési és Együttműködési Rendszerben (a továbbiakban: EPER-Bursa rendszer) teszi lehetővé. A Képviselő-testület a pályázat kiírásával egyidejűleg dönthet a pályázó családjában az egy főre jutó jövedelemhatárról, mely a tavalyi évben az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 250 %-a, azaz 71.250,-Ft összegben került meghatározásra. A települési önkormányzat a jövedelem feltételeknek megfelelt, határidőn belül benyújtott, formailag megfelelő pályázat elbírálása alapján a pályázót rangsorolja szociális rászorultság alapján és minimum 1.000,-Ft, maximum 5.000,- Ft havi támogatásban részesíti.

A 2017-es évben 3 db „A” típusú pályázat érkezett be, melyből 3 fő részére került megállapításra támogatás, összesen 15.000,-Ft/hó összegben. „B” típusú pályázatból nem érkezett pályázat.

Az Arany János tehetséggondozó programban jelenleg 2 fő vesz részt így őket az önkormányzat 5 éven keresztül, 5.000,-Ft/hó összegben támogatja.

A 2022. évben Arany János Programra nem volt jelentkező, a Bursa Hungarica keretében 3 fő jelentkezőt 5.000,-Ft/hó összeggel támogatta a Képviselő-testület. Az önkormányzat továbbra is fontosnak tarja, hogy a közoktatási intézménybe járó tanulókat anyagilag és erkölcsileg is támogassa.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Gyerekek iskolaidőn kívüli ellátásának biztosítása	nyári gyermekétkeztetés
Gyermekek részére ifjúsági klubok hiánya	szabadidő hasznos eltöltése
Továbbtanulás anyagi nehézségei	tanévkezdési támogatások, ,
Óvodai férőhelyek bővítése, berendezések korszerűsítése, SNI gyermekek fejlesztésére alkalmas fejlesztő szoba kialakítása	férőhely bővítés, belső helyiségek modernizálása

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

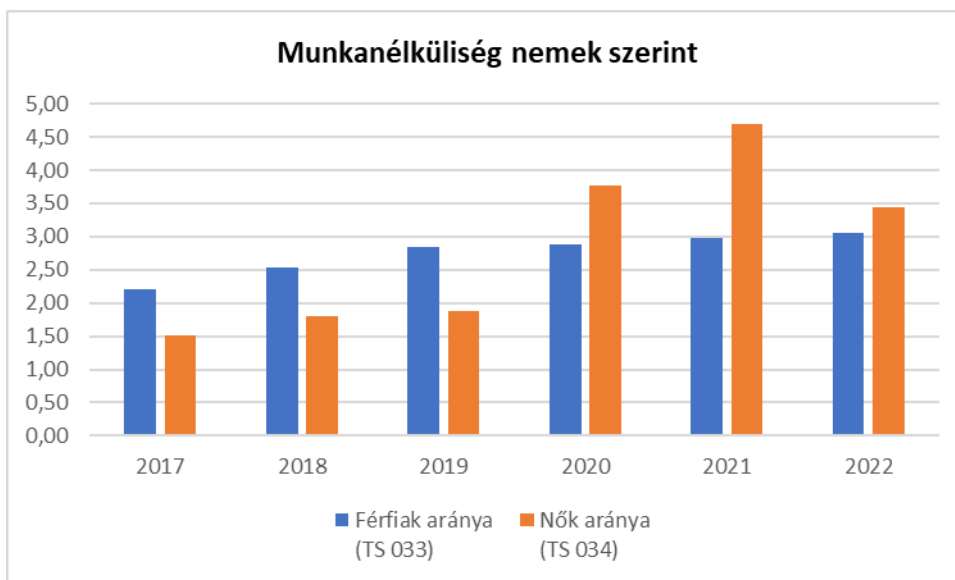
5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

- Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.
- a Tanács 76/207/EGK irányelve a nőkkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek teréntörténi végrehajtásáról és az azt módosító 2002/73/EK irányelv,
- a Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociálisbiztonság területén történő fokozatos megvalósításáról,
- a Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2017	2,21	1,52	1,87%
2018	2,54	1,81	2,18%
2019	2,85	1,87	2,36%
2020	2,89	3,77	3,33%
2021	2,97	4,69	3,83%
2022	3,06	3,44	3,25%

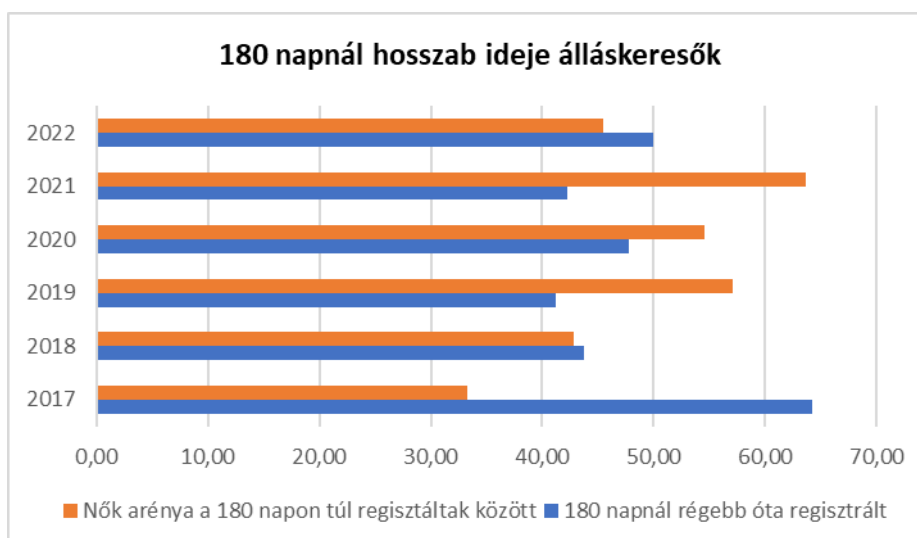
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső (a 3.2.3. táblával azonos)

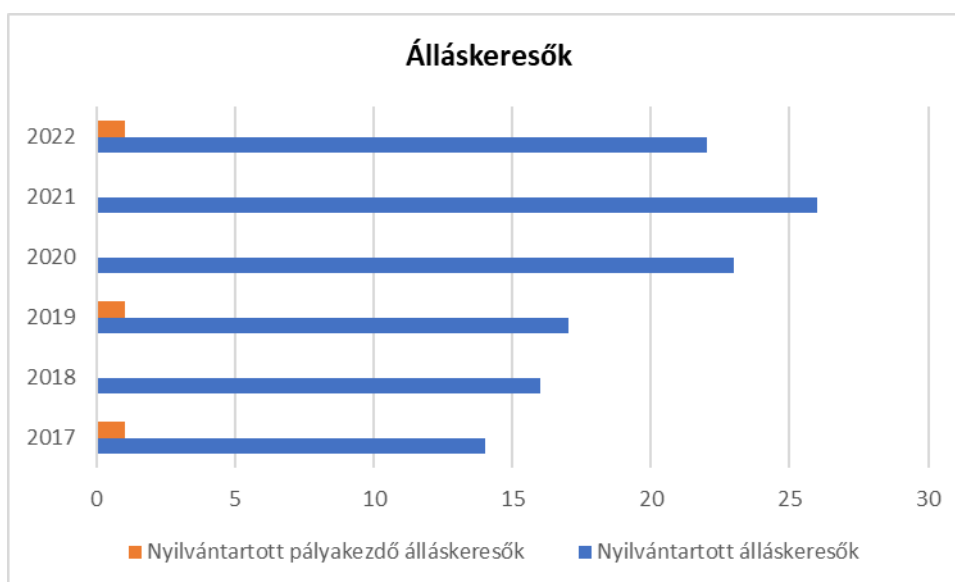
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőknél (TS 058)
	%	%
2017	64,29	33,33
2018	43,75	42,86
2019	41,18	57,14
2020	47,83	54,55
2021	42,31	63,64
2022	50	45,45

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2017	14	1
2018	16	0
2019	17	1
2020	23	0
2021	26	0
2022	22	1

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nők munkaerő-piaci hátránya összetett, nehezen vizsgálható jelenség. A férfiak és nők adott településen való foglalkoztatottságának mutatói arról nyújthatnak tájékoztatást, hogy milyen arányban érinti a nemeket a munkanélküliség. Pontosabb képet kapnánk a kérdésről, ha rendelkezésre álló adatok között lenne, hogy az érintett csoportból (férfiak és nők is) hányan nevelnek gyermeket, hányan nevelnek 15 évesnél fiatalabb gyermeket, hány gyermeket nevelnek, illetve hányan egyedülállóak. A helyi adatgyűjtés természetesen a partnerekkel való együttműködésben valósulhat meg.

A táblázat adataiból látni, hogy a 2017.évtől folyamatosan növekszik a nők aránya az álláskeresők között.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Noszlop község Önkormányzatának nem áll rendelkezésre olyan adat, amely a nők foglalkoztatását segítő képzési programokról való részvételét vizsgálja.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Noszlop község Önkormányzatának nem áll rendelkezésre olyan aktuális adat, amely az alacsony iskolai végzettségű nők számáról ad felvilágosítást.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Noszlop község Önkormányzatának nem áll rendelkezésére olyan adat, amely a nők munkaerőpiaci hátrányos megkülönböztetéséről tájékoztatást adna.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A gyermeket nevelő nők és férfiak esélyeit a szolgáltatások hiányossága alapvetően rontja. A kisgyermekesek munkaerő-piaci esélyeinek tekintetében elsődleges a bölcsődei férőhelyek száma. A bölcsőde fenntartását csak a 10.000 fő feletti lakosságú települési önkormányzatoknak kötelezően ellátandó feladat.

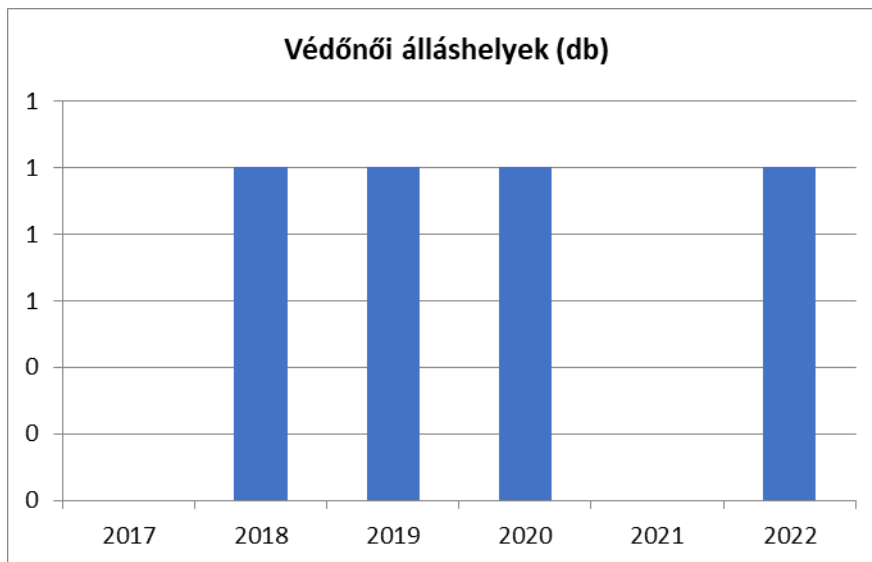
A településen óvoda, minibölcsőde és napközis otthonos iskola található. A bölcsődei férőhelyek száma 7, az óvodai férőhelyek száma 50, az óvoda reggel fél héttől fogadja a gyermekeket délután fél 5-ig, az óvoda a nyári időszakban július elejétől 5 héten keresztül zárva tart.

Fontos lenne, hogy az iskolai és óvodai tanszünetben a gyermekek részére olyan foglalkozásokat tartani, amely által a szünet alatt a gyermekek számára biztosítva lenne a szabadidő hasznos és értelmes eltöltése. A programok szervezésével a dolgozó szülők helyzete is könnyebb lenne, mivel a gyermeke elhelyezése és felügyelete is megoldott lenne, biztonságban tudná, és a szabadságát sem kellene csak a szünetre tartogatnia.

A településen található közintézményekben lehetőség van a délutáni órákban ügyintézésre, valamint a szolgáltatások elérésére.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2017	0	n.a.	-
2018	1	n.a.	-
2019	1	n.a.	-
2020	1	n.a.	-
2021	0	n.a.	-
2022	1	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból

Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyermekek száma
	db	Fő
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.
2022	6	6

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

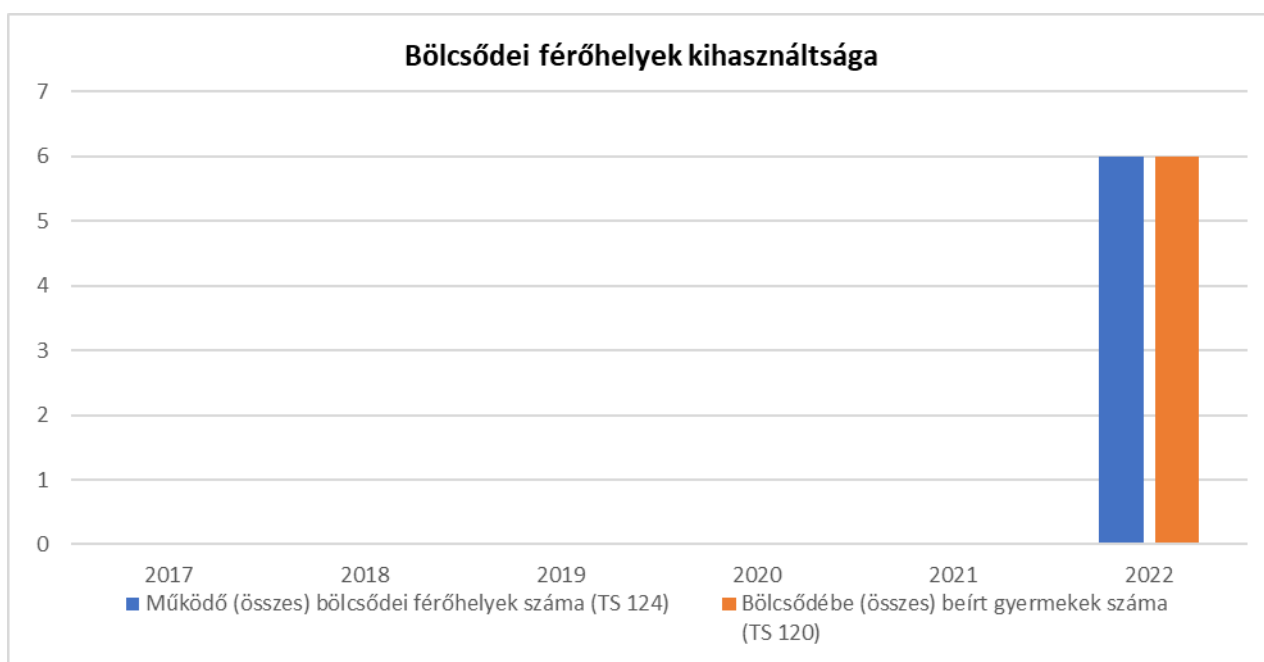

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	6	6

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A Boribon Óvoda és Minibölcsőde Noszlop 2022.09.01. nappal indult közszébe, mely 6 fő gyereknek biztosít bölcsődei ellátást, illetve 7 főnek, amennyiben a két éves kort betöltötték a gyermekek.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a házi gyermekorvosi és védőnői ellátáson keresztül biztosított. Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anyára és a gyermeke fokozott figyelmet fordítanak. Az anya –és gyermekgondozás egyaránt fontos elemei a vizsgálatok, szűrővizsgálatok, valamint a családlátogatások. A várandós anyát a várandóság ideje alatt 5 alkalommal az újszülöttet a hazaadást követő 48 órán belül meg kell vizsgálni, majd az első 6 hétben hetente, 1 éves koráig pedig havonta kell látogatni. A megfelelő anya és gyermekgondozáshoz a házi gyermekorvos és a védőnők megfelelő együttműködése szükséges. A védőnő az észlelő és jelző rendszer tagjaként köteles jelezni a gyermek veszélyeztettségének észlelését a gyermekjóléti szolgálat felé.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A családon belüli erőszak esetén alkalmazható legfontosabb rendelkezéseket a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló 2009. évi LXXII. tv. és a Büntető törvénykönyv tartalmazza. A családon belüli erőszakra jelenleg a Büntető törvénykönyv különböző tényállásai vonatkoznak, ld. testi sértés, zaklatás, távoltartás.

A nők elleni erőszak különböző formáira, vagy ugyanezeknek nem a párkapcsolaton belül megnyilvánuló formáira (pl. szexuális jellegű visszaélések) is a Büntető törvénykönyv releváns paragrafusai vonatkoznak.

Településünkön nincs tudomásunk nőket érő erőszakról, valamint családon belüli erőszakról sem.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

A településen nincsen önkormányzati és egyházi, alapítványi anyaoththon. A vonzáskörzetben Ajkán és Pápán található. A krízishelyzetbe kerülő nőket a településen a védőnő illetve a családgondozó segíti. A bántalmazottak a Devecseri Család és Gyermejkölési központhoz is fordulhatnak, amely a 2016. évtől telefonos készenléti szolgálatot is működtet az intézmény nyitvatartási idején kívül (napi 24 órában) és hétvégén, munkaszüneti napokon is.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A képviselő-testületben a 2008. évben 2 női képviselő dolgozott, ez a szám a 2009-2012. évek között lecsökkent 1 főre. A 2019-es ciklusban a polgármesteri posztot asszony tölti be, a képviselő-testületbe 1 női képviselő került megválasztásra. A településen működő civil szervezetekben, nagyobb arányban vannak a nők, mint a képviselő testületben. A településen működő nem bejegyzett civil szervezet az Anyák Klubja 2008. évben alakult, mely szervezet célja a faluban összekovácsolni a nőket, anyákat, asszonyokat. A Klub a faluban élő családok számára több rendezvényt is szervezett, illetve segédkezett a megvalósításban (Családi nap, Falunap, Főzőverseny, „bolhapiac”). Az Anyák Klubja 2017. évben a működését befejezte. Jelenleg a településen nincs olyan önszervező közösség amely a volt Anyák Klubja elnevezésű civil szervezet munkáját folytatná. Településünkön szükség lenne egy szervezetre akik részt vesznek a települési programok szervezésében, akik összekovácsolnák a településen élő nőket, lányokat, asszonyokat. Az önkormányzat a tulajdonába lévő használaton kívüli ingatlanok külső-belső helyreállítása után tudná biztosítani a civil szervezetek részére egy állandó helyiséget, ahol önszervező csoportként tudnának működni.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Gyermekefelügyelet hiánya a tanszünetekben	gyermekfelügyelet biztosítása a tanszünetekben
Nők számára közösségi szervezet hiánya	nők számára közösségi klub kialakítása

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

A nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők vonatkozásában az 1997. évi LXXXI. törvényt kell alkalmazni.

1. § (1)³ A kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer működtetése és fejlesztése az állam feladata. A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer öregség esetén a biztosított részére, elhalálása esetén a hozzátartozója részére egységes elvek alapján nyugellátást biztosít.

6. § (1) A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó saját jogú nyugellátások

a) az öregségi nyugdíj,

b)-c) *

d) *

(2) A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátások

a) az özvegyi nyugdíj,

b) az árvaellátás,

c) a szülői nyugdíj,

d) a baleseti hozzátartozói nyugellátások,

e) * az özvegyi járadék.

(3) *

(4) * Ha jogszabály kivételt nem tesz,

a) a saját jogú mezőgazdasági szövetkezeti járadékra, mezőgazdasági szakszövetkezeti járadéokra és a mezőgazdasági szakszövetkezeti tagok sajátjogú növelt összegű járadékára az öregségi nyugdíjra,

b) a hozzátartozói jogon szerzett mezőgazdasági szövetkezeti járadékra, mezőgazdasági szakszövetkezeti járadékra és a mezőgazdasági szakszövetkezeti tagok hozzátartozói jogon szerzett növelt összegű járadékára a hozzátartozói nyugellátásokra

vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

(5) *

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A településen a 65 év felettek száma a 2017. évben 122 fő volt, melyből 76 fő férfi (az állandó népesség 7,38%-a) és 46 fő nő (az állandó népesség 4,47%-a). Az idősök nyugdíjának összegéről az önkormányzatnak információja nincs. A Somló-környéki Feladatellátó Intézmény (székhelye: Devecser) biztosítja a településen a házsegítségnyújtást, mint szociális szolgáltatást.

Ellátottak köre: a társult településeken élő szociális és egészségi állapotuk okán rászoruló és az azt igénylők köre. Az igénybevevők többségükben 60 éven felüliek, jellemzően egyedül, kedvezőtlen szociális körülmények között élők, és megromlott egészségi állapotban lévők.

Ellátottak köre:

Jelenleg intézményünk az ellátási területhez tartozó 14 településen nyújt szolgáltatást.

A kistérség egyetlen városi ranggal rendelkező települése a kistérség központja, egyúttal a fenntartó, a Somló-környéki Többcélú Kistérségi Társulás gesztortelepülése Devecser város. Intézményünk itt foglalkoztatja a legtöbb gondozót, 4,5 főt. A lakosságban Devecsert Somlónásárhely követi, itt 2 főállású szakemberrel látjuk el, majd 2016. január 1-gyel való csatlakozását követően Noszlop település, ahol 2 főállású munkatárs dolgozik, míg a többi településen 1-1 főt alkalmazunk főállásban, teljes munkaidőben.

Ellátottaink közül 75,2 %-kal magas arányt képviselnek a nők, a férfi gondozott mindössze az összes ellátotti szám 24,8% -a.

Jellemző valamennyi településre, hogy a szolgáltatást elsősorban a 65 év felettek veszik igénybe, közülük is nagy arányt képviselnek a 80 éves és idősebb ellátottak. A 65 évnél fiatalabb

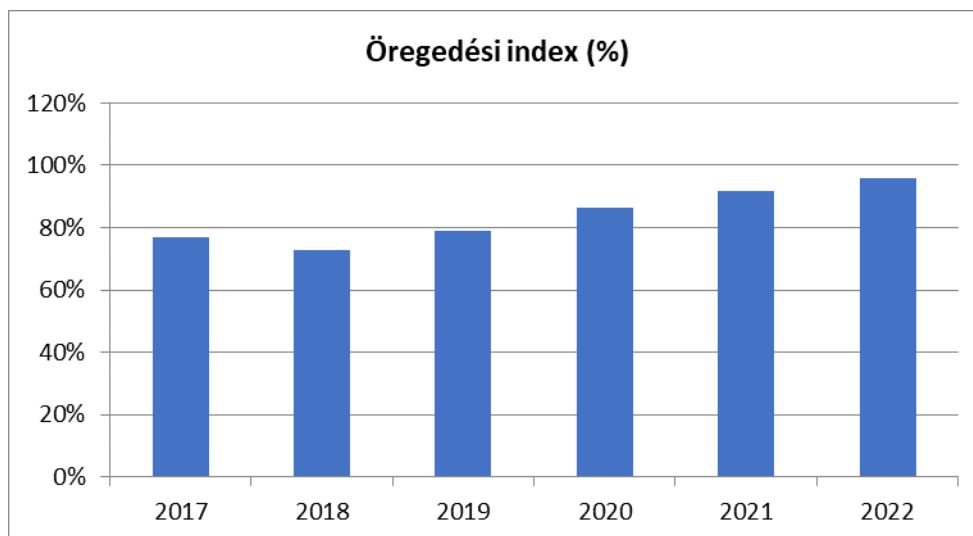
korosztályból mindössze 12 fő kérte a szolgáltatást, valamennyien agyi katasztrófa következtében kialakult mozgásfogyatékoságuk miatt.

Egészségi állapotukra jellemző, hogy az egészségügyi dokumentáció alapján egy fiatal ellátott kivételével a többi gondozott egyszerre többféle krónikus betegségben is szenved, rendszeresen szed különböző mennyiségű gyógyszert, és folyamatos orvosi ellenőrzésre, kontrollra szorul.

73,2 %-uk, tehát közel kétharmaduk egyedül él, 18,8%-uk házastársával, és mindössze 8%-uk él közös háztartásban vagy gyermekével, vagy unokájával, akik napközben dolgoznak, így idős hozzátartozójuk felügyeletét és napközbeni gondozását nem tudják megoldani

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2017	120	156	76,92%
2018	124	170	72,94%
2019	131	166	78,92%
2020	148	171	86,55%
2021	156	170	91,76%
2022	168	175	96,00%

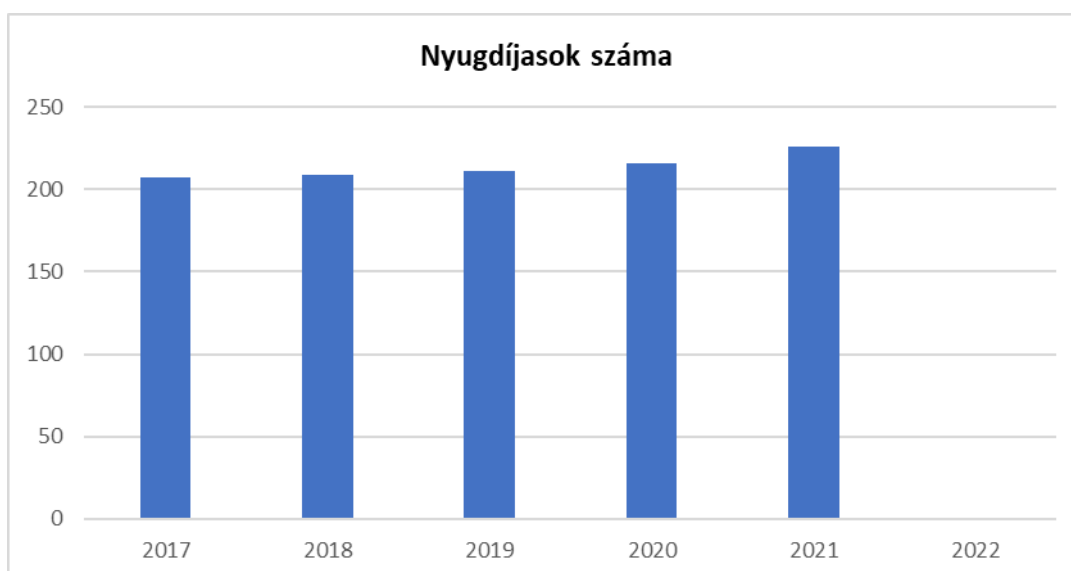
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2017	95	112	207
2018	88	121	209
2019	87	124	211
2020	90	126	216
2021	91	135	226
2022	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

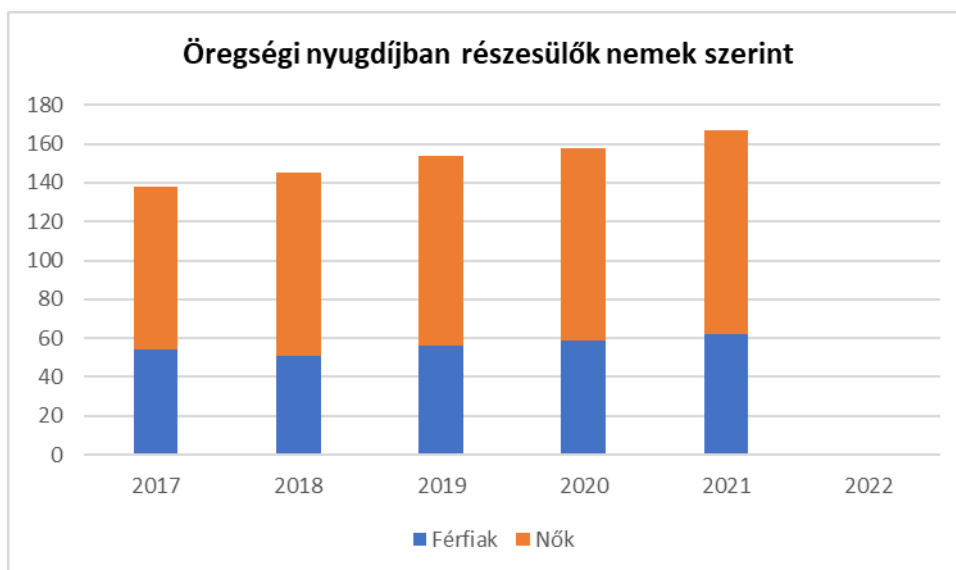
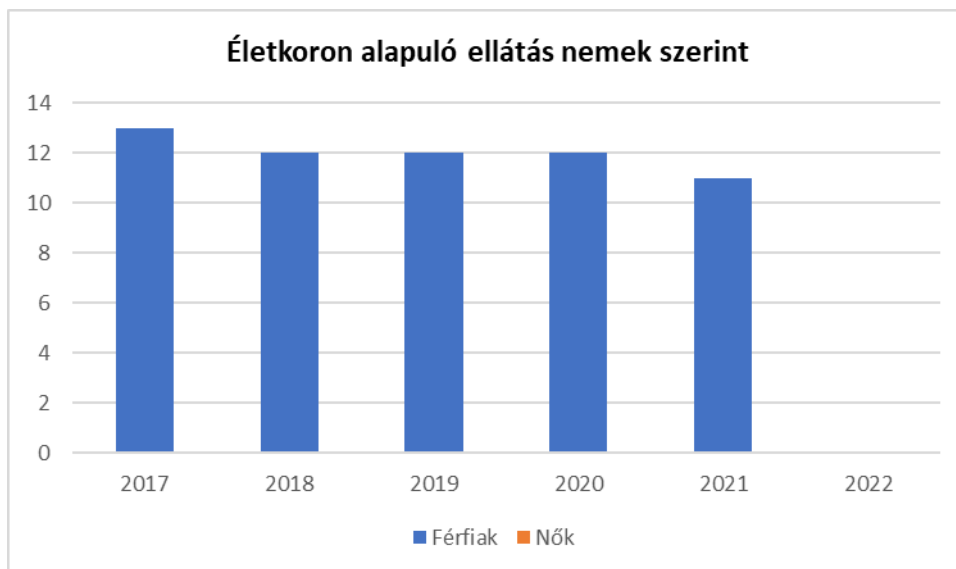

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2017	13	0	54	84	1	9	0
2018	12	0	51	94	1	8	0
2019	12	0	56	98	0	8	1
2020	12	0	59	99	1	7	1
2021	11	0	62	105	0	6	1

2022	0	0	0	0	0	0	1
------	---	---	---	---	---	---	---

Forrás:
TelR, KSH
Tstar

A fenti táblázatból megállapítható, hogy a településünkön a 2017. évtől emelkedik a nyugdíjas korú lakosság száma, melyben magasabb arányban részesülnek nők, mint a férfiak

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Fő összesen	14	16	17	23	26	22
41-45 év (TS 042)	Fő	1	1	1	4	1	2
	%	7,14%	6,25%	5,88%	17,39%	3,85%	9,09%
46-50 év (TS 043)	Fő	1	2	0	0	2	3
	%	7,14%	12,50%	0,00%	0,00%	7,69%	13,64%
51-55 év (TS 044)	Fő	1	2	2	3	2	3
	%	7,14%	12,50%	11,76%	13,04%	7,69%	13,64%
56-60 év (TS 045)	Fő	5	4	2	0	2	0
	%	35,71%	25,00%	11,76%	0,00%	7,69%	0,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	1	2	4	3	6	5
	%	7,14%	12,50%	23,53%	13,04%	23,08%	22,73%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A diszkrimináció felmérése rendkívül nehéz. Éppen ezért csak következtethetünk annak létezésére. Azt tudjuk a szakirodalomból, hogy az idősebb korosztály sokkal jobban kiszolgáltatott a munkaerő-piaci diszkriminációnak, tehát nehezebben helyezkednek el és a munkahelyi leépítések is előbb érik el őket. Az idősek, nyugdíjasok jövedelmi helyzetére tekintettel az egészségesek szívesen végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet. Erre esély a munkaerő-piacon sajnos csak kismértékben van lehetőség.

b) tevékeny idős kor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

A településen nincsen az idősek, nyugdíjasok számára foglalkoztatásukat támogató egyéb program.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

Noszlop község Önkormányzatához nem érkezett a hátrányos megkülönböztetésre vonatkozó bejelentés a foglalkoztatás területén.

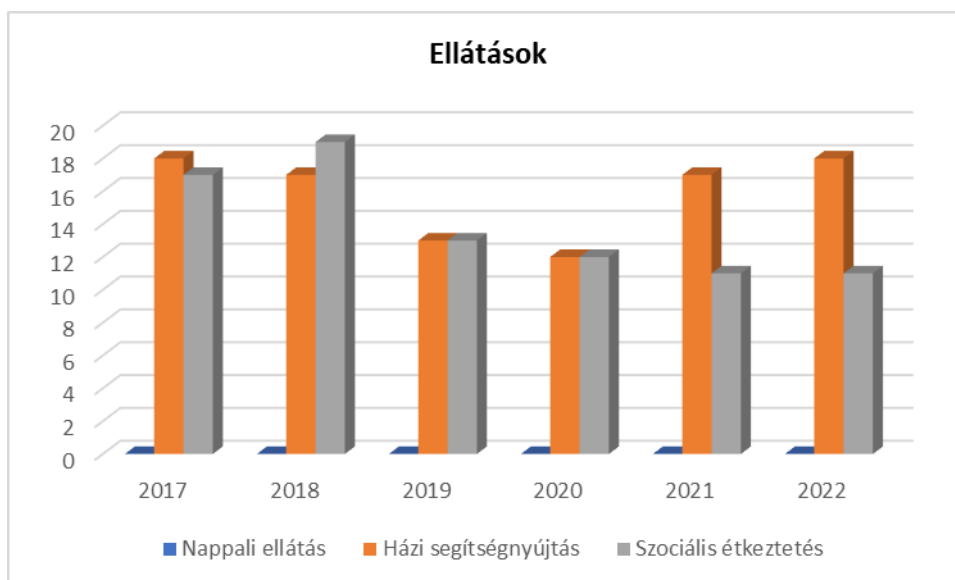
6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2017	120	0	18	17
2018	124	0	17	19
2019	131	0	13	13
2020	148	0	12	12
2021	156	0	17	11
2022	168	0	18	11

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

Idősek nappali ellátása a 2012. év elején szűnt meg, a településen élő 65 év feletti lakosok száma 168fő volt a 2022. évben.

A településen időskorúak járadékában nem részesült senki. A házi segítségnyújtás és szociálisétkeztetéshez való hozzáférést az Önkormányzat folyamatosan biztosítja.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

A településen az idősebb korosztály számára a szabadidő eltöltéséhez a művelődési ház nyújt lehetőségeket, azáltal, hogy különböző előadásokat, kiállításokat és programokat szerveznek. A nyugdíjasok számára a településen kettő klub is elérhető, a Nemzedékek Hagyományörző Csoport és az Őszikék Nyugdíjas Klub.

A nyugdíjasok az Őszikék Nyugdíjas Klub keretében évente egyszer- kétszer is részt vesznek a színházi előadás látogatásokon, Veszprémben, Ajkán és Pápán. Ismeretterjesztő vagy irodalmi jellegű előadások közül 3-5-8 fő látogatta rendszeresen a nyugdíjas szabadegyetem előadásait, Ajkán illetve vett részt alkalmanként irodalmi/képzőművészeti előadásokon Veszprémben, Ajkán,

Pápán, Devecserben. A Nemzedékek Hagyományörző Csoport tagjai főként nyugdíjasok, akik előadásaikkal a helyi és környező települések rendezvényein előszeretettel fellépnek. A falu programjain az idősek szívesen vesznek, illetve vennének részt, mivel a falu központjába való eljutás a járdák állapota az idős és a nehezen mozgó emberek számára nehézkes, nem biztonságos ezért fontos lenne a járdák felújítása és egyben karbantartása.

A 2015. évben településünkön a Sport, Szabadság és a Dózsa György utca egyes járdaszakaszai felújításra kerültek, a járdák új aszfalt, illetve meghatározott részes térkő burkolatot kaptak. A faluközpont átalakításra került szintén térkő és aszfalt burkolatot kapott a tér a buszmegálló akadálymentesítése megtörtént. Továbbra is elmondható, hogy a szükséges lenne a település további járdáinak a felújítása.

A nyugdíjas klubok körök a 2017. évben 12 alkalommal gyűltek össze, átlagosan 25 résztvevő volt minden alkalomkor.

Sajnos a településünkön több nyugdíjas is egyedül él, többeknek a rokonai is távoli településeken laknak. Az egyedüllét megnehezíti napjaikat sokszor depresszióba kerülnek a sokáig tartó egyedüllét miatt és ez az egészségi állapotukra is rossz hatással van. A településen működik ugyan az Őszikék Nyugdíjasklub de számukra egy állandó kialakított helyiség nincs létrehozva. Az önkormányzati tulajdonú épületek felújítás után alkalmasak lennének egy állandó klub helyiség kialakítására, mely új tagokat vonzana a nyugdíjasklubba. Az idősek körében csökkene az egyedüllét érzete, a tartalmas szabadidő elöltésének hasznos formája lehetne a kifejezetten nyugdíjasok számára létrehozott klub helyiség.

b) idősek informatikai jártassága;

A művelődési ház könyvtárában található eMagyarország pont keretien belül biztosított az internet hozzáférés amelyet az idősebb (50év feletti) korosztály csak 2-3 fővel használja, ők is inkább alkalmanként nem rendszeresen. Az önkormányzatnak nincsen adata a településen élő idősek informatikai jártasságáról.

d) a generációk közötti programok.

Az iskolás gyermekek rendezvényeken műsorral szoktak kedveskedni az idősebb generációnak. Az idősebb korosztály több aktív tagja az óvodai és iskolai rendezvényeken, bemutatókon vállal előadói szerepet.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A településen kevés az idősebb korosztályt, megcélzó programot rendeznek, pl. előadások, kiállítások. Minden évben a faluban élő nyugdíjasok számára rendeznek egy összejövotelt, ahol köszöntik őket, az iskolás gyermekek versmondással, énekléssel készülnek az idősek részére, akik nagy örömmel fogadják szereplésüket. Fontos lenne az egészségmerőzés az idősek körében, ennek érdekében akár több szűrőprogram is megszervezésére kerülhetne a településen, valamint kifejezetten az idősek részére tornafoglalkozás megtartása is javítaná az idősebb korosztály egészséges fizikai és szellemi megőrzését.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek

Járdák, mellékutak rossz állapota	járdák, utak felújítása
Szabadidő hasznos eltöltésének hiánya	közösségi és egészségmegőrző programok megszervezése

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

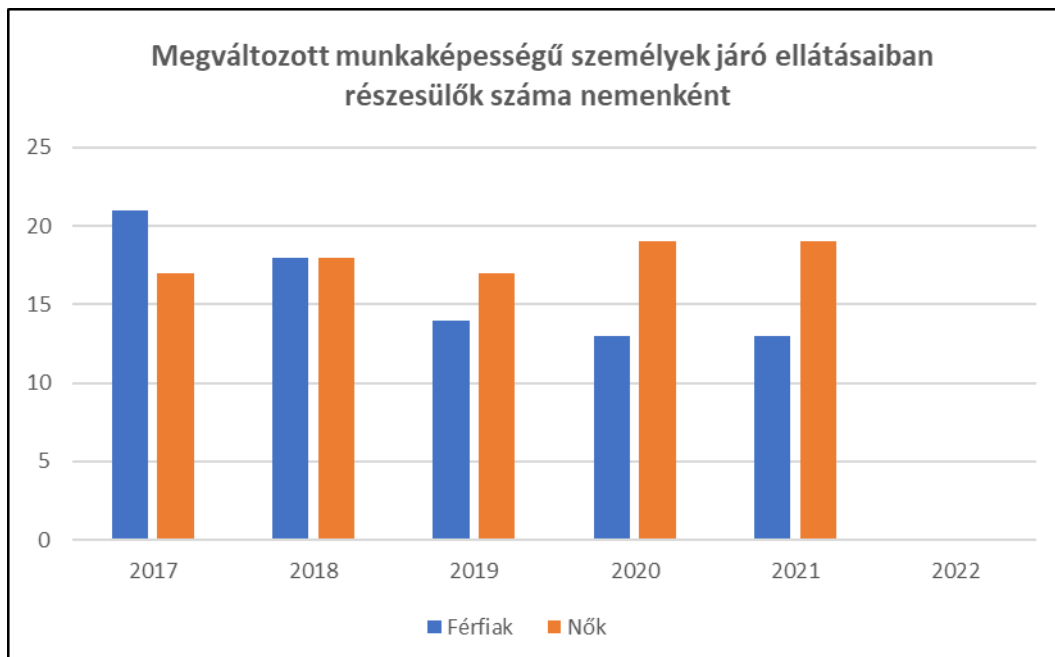
Fogyatékos személy: az a személy, aki tartósan vagy véglegesen olyan érzékszervi, kommunikációs, fizikai, értelmi, pszichoszociális károsodással- illetve ezek bármilyen halmozásával – él, amely a környezeti, társadalmi és egyéb jelentős akadályokkal kölcsönhatásban a hatékony és másokkal egyenlő társadalmi részvételt korlátozza vagy gátolja.

A fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, szellemi vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2017	21	17	38
2018	18	18	36
2019	14	17	31
2020	13	19	32
2021	13	19	32
2022	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

**7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő
fogyatékkal élők száma**

Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

- a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;
- b) munkavállalást segítő lehetőségek;
- c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;
- d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

A településen nem él fogyatékos személy az Önkormányzat tudomása szerint, de fontos az akadálymentesítés a településen.

A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük előmozdításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény (a továbbiakban: Fot.) 15-16. §-a értelmében a fogyatékos személy lehetőség szerint integrált, ennek hiányában védett foglalkoztatásra jogosult.

A foglalkoztatást biztosító munkáltató köteles biztosítani a munkavégzéshez szükséges mértékben a munkahelyi környezet, így különösen a munkaeszközök, berendezések megfelelő átalakítását. Az átalakítással kapcsolatos költségek fedezésére a központi költségvetésből támogatás igényelhető.

Ha a fogyatékos személy foglalkoztatása az integrált foglalkoztatás keretében nem megvalósítható, úgy számára speciális munkahelyek működtetésével a munkához való jogát lehetőség szerint biztosítani kell. A védett munkahelyet a központi költségvetés normatív támogatásban részesíti.

Fogyatékkal élő munkavállaló, aki

- a) a nemzeti jog szerint fogyatékosnak elismert, vagy
- b) elismerten fizikai, elmebeli vagy pszichológiai károsodásban szenved.

Megváltozott munkaképességű munkavállaló, aki

- a) rehabilitációs ellátásban részesül,
- b) aki 2011. december 31-én III. csoportos rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjban, rendszeres szociális járadékban részesült.

(Flt. 57/B §.)

Gyakori probléma, hogy kevés a foglalkoztatási lehetőség, nem megoldott a foglalkoztatáshoz szükséges akadálymentesítésé, nem biztosítottak különleges eszközök és feltételek.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Magasabb összegű családi pótlék: A tartósan beteg illetve a súlyosan fogyatékos gyermek (személy) után magasabb összegű családi pótlékot folyósítanak a betegség fennállásáig, illetőleg a gyermek 18. életévének betöltéséig. A 18 évesnél idősebb személy abban az esetben jogosult a magasabb összegű családi pótlékra, ha a 18. életévének a betöltése előtt munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette, legalább 50%-os mértékű egészségkárosodást szenvedett, vagy akinek egészségi állapota a rehabilitációs hatóság minősítése alapján a 18. életévének a betöltése előtt sem haladja meg az 50%-os mértéket, és az az állapot legalább egy éve tart, vagy előreláthatólag legalább egy évig fennáll.

Adókedvezmény/személyi kedvezmény: A személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény 40. § (1) értelmében az összevont adóalap adóját csökkenti a súlyosan fogyatékos magánszemélynél az erről szóló igazolások, határozat alapján a fogyatékos állapot kezdő napjának hónapjától ezen állapot fennállása idején havonta az adóév első napján érvényes havi minimálbér 5%-ának megfelelő összegig. Személyi kedvezmény jár az adóból azoknak, akik rokkantsági járadékban, illetve fogyatékosági támogatásban részesülnek és azoknak, akik olyan betegségben szenvednek, amely súlyos fogyatékoságnak számít.

Fogyatékosági támogatás: A súlyosan fogyatékos személy részére az esélyegyenlőség elősegítése, havi rendszerességgel járó pénzbeli juttatás. A támogatás célja, hogy – a súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül – anyagi segítséggel járuljon hozzá a súlyosan fogyatékos állapotból eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez.

Fogyatékosági támogatásra jogosult az a 18. életévét betöltött súlyosan fogyatékos személy, akinek:

- látási, hallási, értelmi, mozgásszervi fogyatékoságát, személyiség egészét érintő fejlődésének átható zavarát, kromoszóma rendellenességét, illetve halmozott fogyatékoságát megállapították, és
- állapota tartósan vagy véglegesen fennáll, továbbá
- önálló életvitelre nem képes vagy mások állandó segítségére szorul

Megváltozott munkaképességű személy ellátásai: Megváltozott munkaképességű személyek ellátására jogosult az a kérelem benyújtásakor 15. életévét betöltött személy, akinek az egészségi állapota a komplex minősítés alapján 60 %-os, vagy kisebb mértékű, és a jogszabályban meghatározott egyéb jogosultsági feltételekkel is rendelkezik. Az ellátás típusának meghatározása - mely lehet rehabilitációs ellátás és rokkantsági ellátás - a komplex minősítés ismeretében történhet meg.

Rokkantsági járadék: Rokkantsági járadékra jogosult az a személy, akinek a 25. életéve betöltése előtt keletkezett egészségkárosodása legalább 70%-os mértékű, és nyugellátásban, baleseti nyugellátásban vagy megváltozott munkaképességű személyek ellátásban részesül.

Közlekedési kedvezmény: A súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI.29.) Korm. rendelet 6.§-a értelmében szerzési és átalakítási támogatásra (közlekedési kedvezmény) a súlyos mozgáskorlátozott személy jogosult.

Parkolási igazolvány: A mozgásában korlátozott személy parkolási igazolványáról szóló 218/2003. (XII.1.) Korm. rendelet értelmében parkolási igazolványra az a személy jogosult, aki: - közlekedőképességében súlyosan korlátozott, - látási fogyatékosnak, értelmi fogyatékosnak, autistának, mozgásszervi fogyatékosnak minősül, - vakok személyi járadékának bevezetéséről szóló rendelet alapján 2001. július 1-jét megelőzően vaknak minősített, vagy aki vaknak vagy gyengénlátónak, mozgásszervi fogyatékosnak, értelmi fogyatékosnak vagy autistának minősül

Fogyatékos személyek számára biztosított alap- és szakosított ellátási formák:
Szociális alapszolgáltatások: étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, támogató szolgáltatás

Szakosított ellátási formák: ápolást, gondozást nyújtó intézmények, fogyatékos személyek otthona, rehabilitációs intézmények, fogyatékos személyek gondozóháza, lakóotthon.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

- a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;
- b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

Az önkormányzat tulajdonában lévő középületek közül a háziorvosi rendelő, valamint a polgármesteri hivatal akadálymentesített. A háziorvosi rendelőben rámpa, és mozgáskorlátozottak részére kialakított mosdó található. A polgármesteri hivatalban mozgáskorlátozottak részére mosdó nincs kialakítva. A településen lévő vállalkozásban működő fiókgyógyszertár szintén akadálymentesített. Az akadálymentesített intézmények száma még nem minden területen a jogszabályi előírásnak megfelelő. Akadálymentesítést kell elvégezni a Noszlopi Óvodában és a Községi Házban.

- c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

A településen lévő művelődési ház, ahol a kulturális és sportrendezvényeket tartják csak részben akadálymentesített, van mozgáskorlátozottak részére kialakítva mosdó, azonban nincs rámpa, nincs vakvezető sáv sem. Ezek a megoldása szükséges lenne. A Községi Ház épületének az akadálymentesítése sem megoldott.

- d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

A településen működő gyárban mozgássérültek részére nincsen kialakítva mosdó, egyedül csak rámpa és hangos tájékoztatásra szolgáló eszköz van kiépítve.

- e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

A településen a 2016-2017-es években a járdák egy része megújult és új aszfaltburkolatot valamint térkőburkolatot kapott, így ezeknek a minősége megfelelő lett, azonban a település többi járdaszakaszának a felújítása is szükséges lenne. A játszótér nincs akadálymentesítve. A falu központjában, valamint a nagybogdányi részen található buszmegállóak akadálymentesek.

- f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye, stb.);

A településen a fogyatékos személyek számára nem állnak rendelkezésre speciális közlekedési megoldások és nincsen fogyatékosok nappali intézménye sem.

- g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékossgal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférési lehetőségek akadálymentesítésének hiánya	akadálymentesítés megoldása

<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások</i>	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
járdák, utak elhasználódása	belterületi utak fejlesztése, felújítása

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

Településünkön a civil szervezetek aktív tevékenységet folytatnak. Az önkormányzat minden évben támogatja a helyi civil szervezeteket, a működésük folytatásában.

Noszlop településen jelenleg az alábbi civil szervezetek működnek:

- Ószikék Nyugdíjasklub
- Nemzedékek Hagyományörző Egyesülete

- Noszlop Községért Alapítvány
- Noszlopi Polgárőr és Tűzmegeelőző Egyesület
- Noszlopi Sport Egyesület, melyen belül három szakosztály működik (Asztalitenisz szakosztály, Noszlopakodók Természetjáró szakosztály, Darts Klub)

b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

A településen Noszlop Község Roma Nemzetiségi Önkormányzata működik, amely együttműködési megállapodásban áll Noszlop Község Önkormányzatával és a Noszlopi Református Egyházközséggel.

Noszlop Község Roma Nemzetiségi Önkormányzata együttműködési megállapodást kötött az Ajkai Rendőr főkapitánysággal.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

Noszlop Község Önkormányzata 2020. január elseje óta a Somlónásárhelyi Közös Önkormányzati Hivatalhoz tartozik. 2014. január elsejével csatlakozott a Somló-környéki Többcélú Kistérségi Társuláshoz

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Noszlop Község Önkormányzata szorosan együttműködik a Noszlop Község Roma Nemzetiségi Önkormányzattal. A nemzetiségi önkormányzat programszervezése nagy hangsúlyt fektet a településen lévő oktatási és nevelési intézmények támogatására. A településen megrendezendő kulturális programok megvalósulását szintén anyagi forrásaihoz mérten, de támogatja, előtérbe helyezve a roma kultúra bemutatását. A nemzetiségi önkormányzat szintén nagy hangsúlyt fektet a nehéz körülmények között élő családok támogatására (tartós élelmiszertámogatás, Mikulás csomag)

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

Noszlop Község Önkormányzata településen lévő összes civil szervezettel együttműködik a költségvetésében pénzeszköz fedezetet biztosít a számukra a működési költségük támogatására vonatkozóan.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Ilyen kapcsolata nincs a településnek.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

A Helyi Esélyegyenlőségi Program sablon munkaanyag elkészítése, illetve a következtetések levonását követően véleményezés céljából történő megküldése az érintettek részére. Az előkészítésben részt vettek a Somlóvásárhelyi Közös Önkormányzati Hivatal Noszlopi Kirendeltségén dolgozók, a civil szervezetek képviselői, szociális, egészségügyi, gyermekjóléti köznevelési, közművelődési szakemberek

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

A település honlapján (www.noszlop.hu) az anyagról és annak előrehaladásáról folyamatos tájékoztatást adunk.

c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelentet

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	-foglalkoztatási helyzet javítása -rossz lakhatási körülmények -önkormányzati tulajdonú épületek rossz állapota	-közfoglalkoztatási programokban való részvétel -életmódtanácsadás, családsegítés -önkormányzati tulajdonú épületek helyreállítása
Gyermekek	- a gyermekek iskolai időn kívüli ellátásnak biztosítása - gyermekek részére ifjúsági klubok hiánya -továbbtanulás anyagi nehézségei - óvodai férőhelyek bővítése, berendezések korszerűsítése, SNI gyermekek fejlesztésére alkalmas fejlesztő szoba kialakítása	-nyári gyermekétkeztetés - szabadidő hasznos eltöltése - tanévkezdési támogatások - férőhely bővítés, belső helyiségek modernizálása
Idősek	- járdák, mellékutak rossz állapota -szűrővizsgálatok hiánya	-járdák, utak felújítása -közösségi és egészségmegőrző programok szervezése
Nők	-gyermekfelügyelet hiánya a tanszünetekben -nők számára közösségi szervezet hiánya	-gyermekfelügyelet biztosítása a tanszünetekben -nők számára közösségi klub kialakítása
Fogyatékkal élők	-közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférési lehetőségek akadálymentesítésének hiánya	-akadálymentesítés megoldása
<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>	járdák, utak elhasználódása	belterületi utak fejlesztése, felújítása

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőt
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	-munkanélküliség csökkentése a közfoglalkoztatási programokban való részvétel által	Felelős: polgármester résztevők/partnerek: munkaügyi központ, önkormányzat,
	-életvezetési tanácsadások, családsegítés	Felelős: polgármester résztevők/partnerek: védőnői szolgálat, önkormányzat, iskola, óvoda, családsegítő, civil szervezetek,
	-önkormányzati tulajdonú ingatlanok felújítása, állagmegóvása	Felelős: polgármester résztevők/partnerek: önkormányzat, kivitelezők, pályázat írók, Képviselő-testület
Gyermekek	A gyermekek iskolai időn kívüli ellátásnak a biztosítása szünidei étkeztetés által	Felelős: Polgármester résztevők/partnerek: önkormányzat, családsegítő,
	Klub helyiség kialakítása	Felelős: Polgármester résztevők/partnerek: önkormányzat, családsegítő, művelődésszervező, Képviselő-testület
	Tanévkezdési, tovább tanulási támogatások – Bursa Hungarica ösztöndíjpályázat, Arany János Tehetséggondozó program	felelős: Polgármester résztevők/partnerek: önkormányzat, családsegítő, Képviselő-testület, iskola, óvoda
	óvodai épületbővítés és berendezés korszerűsítés	Felelős: Polgármester résztevők/partnerek: önkormányzat, Képviselő-testület, óvoda
Idősek	Minőségi infrastruktúra kialakítása	Felelős: Polgármester résztevők/partnerek: önkormányzat, Képviselő-testület, pályázati írók
	Szűrővizsgálatok megszervezése	Felelős: Polgármester résztevők/partnerek: önkormányzat, civil szervezetek, művelődésszervező
Nők	Szünidőben is hasznosan	Felelős: Polgármester résztevők/partnerek: önkormányzat, családsegítő, védőnő, civil szervezetek, iskola, óvoda, helyi vállalkozók
	Közösségi Klub helyiség kialakítása	Felelős: Polgármester résztevők/partnerek: önkormányzat, családsegítő, civil szervezetek
Fogyatékkal élők	közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférési lehetőségek akadálymentesítésének hiánya	Felelős: Polgármester Résztevők, partnerek: Önkormányzat, , helyi vállalkozók
<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>	járdák, utak elhasználódása	belterületi utak fejlesztése, felújítása

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák integrálódtak a közösségbe hagyományaik életben tartásása mellett.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők és romák lakhatási körülményei normalizálódjanak.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek egészséges fejlődésének biztosítását.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek egészségmegőrzésére.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén életminőségének a javítását.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők közszolgáltatásokhoz, középületekhez való hozzáféréseinek megkönnyítésére.

Az intézkedési területek részletes kifejtése (intézkedésenként, kitöltése javasolt, opcionális)

A	Intézkedés címe:	Munkanélküliség csökkentése a közfoglalkoztatási programokba való részvétel által
B	Feltárt probléma megnevezése	Munkanélküliség csökkentése
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	- munkanélküliek regisztrációja a munkaügyi központban - bekerülés a közfoglalkoztatási programban - bekerülés a munkavilágába
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	gazdasági program, költségvetési rendelet
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030. IV Foglalkoztatás, munkavállalás, felnőttképzés
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	- adatgyűjtés - tájékoztatás a munkanélküli juttatásokról - munkaügyi központtal való kapcsolattartás - pályázati kiírások figyelése
G	Az intézkedés felelőse	Felelős: Polgármester munkanélküliek, önkormányzat, munkaügyi központ
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.10.01.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	A munkanélküliekből regisztrált munkanélküliek lesznek, esélyt kapnak, hogy bekerüljenek a közfoglalkoztatási programban. Akár fejlesztő képzéseken is részt vehetnek majd a közmunkaprogram keretében. Helyben tudnánk megoldani a foglalkoztatásukat és vissza kerülhetnek a munka világába. Csökken a munkanélküliek száma.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati, állami támogatás önkormányzati erőforrás, humán erőforrás: családgondozó
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	önkormányzatnak szorosan együtt kell működni minkét-munkaügyi központ , érintett személy - félel
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

A	Intézkedés címe:	Életvezetési tanácsok, családsegítés
B	Feltárt probléma megnevezése	A településen több család rossz lakáskörülmények között él (penészes falak, rendetlenség, higiénia hiánya)
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	rossz lakhatási körülmények javítása, tiszta és egészséges életmód megvalósítása érdekében - eljutni a minden érintett családhoz és felmérni a lakás körülményeket - problémák feltárása, megvalósítási szakasz, - további segítség biztosítása - folyamatos utókövetés
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	helyi szociális támogatási formákról szóló rendelet
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030.V. Területi egyenlőtlenségek, településfejlesztés
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Lakások állapotának a felmérése, az érintett családok szemléletmódjának a megváltoztatása, ösztönzés az élhetőbb lakáskörülmények megvalósítása iránt, a nehéz körülmények között élők számára tisztítószer biztosítása
G	Az intézkedés felelőse	Felelős: Polgármester érintett családok, önkormányzat, családsegítő
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.10.01.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	A munkanélküliekből regisztrált munkanélküliek lesznek, esélyt kapnak, hogy bekerüljenek a közfoglalkoztatási programban. Akár fejlesztő képzéseken is részt vehetnek majd a közmunkaprogram keretében. Helyben tudnánk megoldani a foglalkoztatásukat és vissza kerülhetnek a munka világába. Csökken a munkanélküliek száma.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Az összes rossz lakhatási körülmények, igénytelen lakások feltárása megtörténik. A családok folyamatos kapcsolatban maradnak a védőnővel és a családgondozóval, akik életvezetési tanácsokkal látják el őket.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	költségvetési és normatív támogatások
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

A	Intézkedés címe:	Önkormányzati tulajdonú ingatlanok felújítása, állagmegóvása
B	Feltárt probléma megnevezése	Önkormányzati tulajdonú ingatlanok elhanyagoltak, korszerűtlenek
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	- önkormányzati tulajdonú épületek felmérése - önkormányzati tulajdonú ingatlanok felújítása - felújított ingatlanok állagmegóvása
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	gazdasági program
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030.V. Területi egyenlőtlenségek, településfejlesztés
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Önkormányzati ingatlanok felújítása, állagmegóvása, célszerű kihasználása
G	Az intézkedés felelőse	Felelős: Polgármester lakásbérlők
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.10.01.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az összes önkormányzati tulajdonú ingatlan felmérése megtörténik és a felújítások megkezdődnek.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pénzügyi erőforrás, állami támogatás, önkormányzati erőforrás, humán: tervezők, kivitelezők
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	költségvetési támogatások, pályázati források
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

A	Intézkedés címe:	A gyermekek iskolai időn kívüli ellátásnak a biztosítása szünidei étkeztetés által
B	Feltárt probléma megnevezése	A rászoruló családok a szünidő alatt nem tudják a megfelelő minőségű és mennyiségű főtt ételt biztosítani a gyermekek számára
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A gyermekek a szünidő alatt napi egyszeri meleg ételhez jussanak.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	helyi rendelet a gyermekétkeztetésről
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia 2007-2032
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	- a rászoruló gyermekek számának felmérése - a szülők figyelem felhívása a nyilatkozatok beadására - támogatási igény benyújtása - folyamatos nyomon követés
G	Az intézkedés felelőse	Felelős: Polgármester önkormányzat, családsegítő,
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Minden évben 5 éven keresztül az iskolai és óvodai tanszünetek alatt
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az összes jogosult gyermek részesülni fog szünidei gyermekétkeztetésben, a gyermekek megfelelő mennyiségű és minőségű ételhez fognak jutni.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Önkormányzati, pályázati, pénzügyi erőforrás, emberi-humán: családgondozó
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	költségvetési és normatív támogatások
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

A	Intézkedés címe:	Szabadidő hasznos eltöltése
B	Feltárt probléma megnevezése	Nincs a településen a fiatalok részére kialakított klub helyiség
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	- önkormányzati tulajdonban lévő épületek felmérése - önkormányzati ingatlan felújítása Ifjúsági Klub helyiség számára - klub helyiség hasznos és célszerű működése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	gazdasági program
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia 2007-2032
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Klub helyiség kialakítása a szabadidő hasznos eltöltése érdekében
G	Az intézkedés felelőse	Felelős: Polgármester - önkormányzat, családsegítő, védőnő, iskola, óvoda, művelődésszervező, Képviselő-testület, civil szervezetek
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.10.01.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az önkormányzati tulajdonú ingatlanok felmérése megtörténik, a felújítások megtörténnek, az ifjúsági klub létrejön, a településen élő fiatalok a szabadidejüket a megfelelő, kulturált helyen tudják majd eltölteni.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Önkormányzati, pénzügyi, pályázat és humán erőforrás: vállalkozók
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	költségvetési forrás és pályázati lehetőségek
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

A	Intézkedés címe:	Tanévkezdési, tovább tanulási támogatások – Bursa Hungarica ösztöndíjpályázat, Arany János Tehetséggondozó program
B	Feltárt probléma megnevezése	A gyermekek továbbtanulással járó költségei magasak
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	- tanévkezdési és továbbtanulási támogatás megállapításáról döntés - felhívás továbbtanulási támogatási lehetőségre - továbbtanulás ösztönzése, sikeres iskolai tanulmányok
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	képviselő-testületi határozat, pályázati programokhoz való csatlakozás
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 II. Köznevelés, szakképzés, felsőoktatás
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	- iskolai oktatásban résztvevő gyerekek számának feltérképezése - iskolával való kapcsolattartás - pályázati kiírások figyelése - költségvetésben való pénzeszköz elkülönítés
G	Az intézkedés felelőse	Felelős: polgármester résztevők: iskola, családsegítő, önkormányzat, nemzetiségi önkormányzat
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.10.01.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	A településen élő iskolai tanulmányaikat folytató gyermekek szülei tanévkezdési támogatásban részesülnek, amely által könnyebb lesz az iskolakezdés. A Bursa Hungarica valamint az Arany János Tehetséggondozó Programokban való részvétel által a továbbtanulással járó anyagi kiadások csökkennek. A gyermek anyagi és erkölcsi támogatást kapnak az önkormányzattól. A továbbtanulni vágyó gyermekek száma remélhetőleg megnő
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Önkormányzati, pénzügyi erőforrás, humán-emberi erőforrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	pályázati és saját forrás bevonása
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

A	Intézkedés címe:	Óvodai épületbővítés és berendezés korszerűsítés, fejlesztő szoba kialakítása
B	Feltárt probléma megnevezése	Az óvodai épülete a magas gyermeklétszám miatt szűkössé vált, a berendezés korszerűtlen, nincs külön fejlesztő szoba kialakítva
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	- óvodai épületbővítések - óvodai berendezések (nyílászárók, padló, bútorzat) felújítása - óvodai játékok korszerűsítése - fejlesztő szoba kialakítása
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	gazdasági program
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 I. Születés és gyermekkor
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	- pályázati kiírások figyelése - önkormányzati költségvetés feltérképezése - óvodai épület felmérése - feladatütemterv elkészítése - pályázatíró bevonása
G	Az intézkedés felelőse	Felelős: polgármester részvevők: önkormányzat, óvoda, pályázatírók, kivitelő vállalkozók
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.10.01.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az óvodában a férőhelyek bővítése miatt több gyermeket lehet beírni. A fejlesztő szoba kialakításával a fejlesztést igénylő gyermekkel nyugodt körülmények között lehet majd foglalkozni, mely hozzájárul a fejlődésükhöz. A berendezések korszerűsítésével egy szebb modernebb a gyermekek minden igényét kiszolgáló óvoda jönne létre.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Önkormányzati, pénzügyi, pályázati és humán erőforrás: önkormányzati dolgozók, óvodai dolgozók,
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	létrehozott infrastruktúra működtetése saját és pályázati forrás bevonásával
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

A	Intézkedés címe:	Minőségi infrastruktúra kialakítása
B	Feltárt probléma megnevezése	A településen, több helyen a járdák és a mellékutak nem megfelelő állapotúak ezáltal az idősök számára megnehezítik a közlekedést
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	<ul style="list-style-type: none"> - felmérni a rossz állapotú járdákat, mellékutakat, problémák feltárása - önkormányzati költségvetésben pénzeszköz elkülönítése, pályázatok figyelése - megvalósítás az mellékutak és járdák felújítása - az idősök biztonságos és akadálymentes közlekedése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	településfejlesztési koncepció, rendezési terv
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Idősügyi Nemzeti Stratégia 2023-2024
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	<ul style="list-style-type: none"> - járdák mellékutak állapotának felmérése - pályázatok figyelése - pénzeszköz biztosítása - kivitelező kiválasztása - feladatütemterv készítése
G	Az intézkedés felelőse	<p>Felelős: Polgármester</p> <p>résztevéők: önkormányzat, Képviselő-testület, pályázatírók, kivitelező vállalkozók</p>
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.10.01.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	A járdák és a mellékutak helyreállítása megtörténik, ezáltal a település infrastruktúrája pozitív mértékben javul az idősök könnyebben és biztonságosabban tudnának közlekedni, csökkennének a balesetek.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Önkormányzati, pénzügyi, pályázati erőforrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	helyi adóbevételek, költségvetési támogatás
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

A	Intézkedés címe:	Szűrővizsgálatok megszervezése
B	Feltárt probléma megnevezése	Kevés a településen a szűrővizsgálatok száma
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	- az idősök részt vesznek a szűrőprogramokon - javul az idősök egészségügyi állapota - egészségmegőrzés
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	helyi szociális ellátási formákról szóló rendelet , költségvetési rendelet
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Idősügyi Nemzeti Stratégia 2023-2024
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	- felmérni az idősök számát - szűrővizsgálatok megszervezésnek előkészítése - házi orvos felkérése tájékoztató előadások megtartására - megszólítani az idősöket a településen - felhívni a figyelmet a szűrővizsgálatok fontosságára - helyiség biztosítása a szűrőprogramok részére - szűrőprogramok megvalósítása
G	Az intézkedés felelőse	Felelős: Polgármester részvevők: önkormányzat, civil szervezetek, házi segítségnyújtók, Társulások, házi orvos
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.10.01.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az idősebb lakosság részt vesz a szűrővizsgálatokon ezáltal javul az egészségügyi állapotuk. Akár az eddigi betegségekre is fény derülhet, és még időben lehet őket orvosolni.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Önkéntesség, pénzügyi pályázati és humán erőforrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Anyagi és emberi erőforrások biztosítása.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

A	Intézkedés címe:	Szünidőben is hasznosan
B	Feltárt probléma megnevezése	A gyermekek tanszüneti elhelyezése, a szabadidő hasznos eltöltése nem biztosított
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	- szülők és gyermekek igényének felmérés - szünidei táborok, foglalkozások megszervezése - javul a gyermekek szabadidejének hasznos eltöltése, a szülők biztonságos helyen tudhatják gyermeküket
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	gazdasági program, költségvetési rendelet
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia 2007-2032
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	- motiváció felmérése - civil szervezetek, védőnő, óvónők, pedagógusok, családsegítő megkeresése - önkormányzati költségvetés felmérése - önkormányzati helyiség biztosítása - feladat ütemterv elkészítése - tábor, foglalkozások megszervezése
G	Az intézkedés felelőse	Felelős: polgármester résztevők: önkormányzat, családsegítő, védőnő, civil szervezetek, iskola, óvoda, helyi vállalkozók, pályázat írók
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.10.01.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	A gyermekeknek a szabadidő hasznos eltöltése biztosított lesz. A szülőknek nem lesz gond a főleg a nyári időszakban a szabadság megoldása. A szervezés által a gyermekek és a civil szervezetek között együttműködés alakul ki.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán erőforrás: pedagógusok, művelődésszervező, szülők, civil szervezetek. Pénzügyi erőforrás,
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A programok lebonyolításához anyagi és emberi erőforrások biztosítása.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

A	Intézkedés címe:	Közösségi Klub helyiség kialakítása
B	Feltárt probléma megnevezése	A településen élő női lakosság részére nincs kialakítva klub helyiség.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	- nők részére foglalkozások, előadások, megvalósítása - szabadidő hasznos eltöltése - női közösség összekovácsolása
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	költségvetési rendelet
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 III. Ifjúsági ügyek, családalapítás, életmód
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	- önkormányzati ingatlanok felmérése - pályázatok figyelése - önkormányzati költségvetés felmérése - nők körében közvélemény kutatás a kialakítandó klubbal kapcsolatosan - feladat ütemterv elkészítése - megvalósítás során felmerült problémák megoldása, kiküszöbölése
G	Az intézkedés felelőse	Felelős: polgármester részvevők: önkormányzat, családsegítő, védőnő, civil szervezetek, pályázat írók, művelődésszervező
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.10.01.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	A településen élő női lakosság részére kialakítása kerül egy olyan klub helyiség, ahol találkozni tudnak, megbeszélhetik a gondjaikat, a szabadidejüket hasznosan társaságban tudják eltölteni. Az egyedül élő női lakosság részére a közösségi klub egy biztos társasági egységet fog alkotni, a foglalkozások során tudják segíteni egymást akár még barátságok is kötődhetnek.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán erőforrás: önkormányzat, művelődésszervező, civil szervezetek. Pénzügyi és pályázati erőforrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Anyagi és emberi erőforrások biztosítása.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

A	Intézkedés címe:	Akadálymentes település
B	Feltárt probléma megnevezése	A településen az önkormányzati épületek csak részben vannak akadály mentesítve
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	- önkormányzati épületek felmérése - problémák feltárása - megvalósítás, akadálymentes közlekedés lehetőségének a megteremtése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	költségvetési rendelet , gazdasági program
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Országos Fogyatékosügy Program 2015-2025
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	- önkormányzati ingatlanok felmérése - pályázatok figyelése - önkormányzati költségvetés felmérése - feladat ütemterv elkészítése - megvalósítás során felmerült problémák megoldása, kiküszöbölése
G	Az intézkedés felelőse	Felelős: polgármester résztevők: önkormányzat, pályázat írók, kivitelezők
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.10.01.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az összes önkormányzati épület akadálymentesítve lenne, ezáltal a fogyatékkal élők minden önkormányzati és közintézményt megtudnának közelíteni. A településen szervezett programokon teljes mértékben részt tudnának venni.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán erőforrás: Pénzügyi és pályázati erőforrás,
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	pályázati források bevonása, költségvetési támogatások
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	Munkanélküliség csökkentés a közfoglalkoztatási programban való részvétel által	a munkanélküliséget csökkenteni településen, hogy közfoglalkoztatási programban részt vesz az önkormányzat és álláshelyeket teremtsen ez által.	munkanélküliség csökkentése a településen	EU2020 stratégia	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030. IV. Foglalkoztatás, munkavállalás, felnőttképzés	munkanélküliség csökkentése a közfoglalkoztatási programokba való bevonással	polgármester	2028. 11. 01. (szerda) új határidő megadása	munkanélküliek	humán, pénzügyi, technikai erőforrás	5 év	nem releváns
2	Életvezetési tanácsok, családsegítés	A hátrányos helyzetű családoknak a rossz lakhatási körülményeinek (penészes falak, higiénia hiánya) jobbá tétele ezáltal az egészséges életmódra való törekvés megvalósítása	rossz lakhatási körülmények megszüntetése	EU2020 stratégia	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030. V. Területi egyenlőtlenségek, településfejlesztés	rossz lakhatási körülmények javítása, tiszta és egészséges életmód megvalósítása	polgármester	2028. 11. 01. (szerda) új határidő megadása	szociálisan rászoruló családok	humán, pénzügyi és technikai, pályázati erőforrások	5 év	nem releváns
3	Önkormányzati tulajdonú ingatlanok felújítása, állagmegóvása	önkormányzati ingatlanok rossz állapotban vannak	önkormányzati ingatlanok felújítása	Települési Arculati Kézikönyv, EU2020 stratégia	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030. V. Területi egyenlőtlenségek, településfejlesztés	rossz állapotú önkormányzati ingatlanok felújítása	polgármester	2028. 11. 01. (szerda) új határidő megadása	önkormányzati ingatlanok	humán, pénzügyi, pályázati, önkormányzati erőforrások	5 év	nem releváns
II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	A gyermekek iskolai időn kívüli ellátásának biztosítása szünidei étkeztetés által	a rászoruló családok a szünidő alatt nem tudják a megfelelő minőségű, egyszerű, mennyiségű főtt ételt biztosítani a gyermekek számára	a rászoruló gyermekek a szünidő alatt napi egyszeri főtt ételhez jutnak	"Legyen jobb a gyermekeknek"	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia 2007-2032	a rászoruló gyermekek számára a szünidő alatt napi egyszeri meleg étel biztosítása	polgármester	2028. 11. 01. (szerda) új határidő megadása	rászoruló gyermekek	önkormányzati, pénzügyi és technikai erőforrások	5 év	nem releváns
2	Klubb helyiségi kialakítása, szabadidő hasznos eltöltése	a településen élő fiatalok részére klub helyiségi kialakítása	a gyermekek a szabadidejüket hasznosan tudják majd eltölteni	"Legyen jobb a gyermekeknek"	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia 2007-2032	a klub helyiségi kialakítása a gyermekeknek a szabadidő hasznos eltöltése céljából	polgármester	2028. 11. 01. (szerda) új határidő megadása	gyermekek és önkormányzati ingatlanok	önkormányzati, pénzügyi és humán erőforrások	5 év	nem releváns

3	Tanévkezdési, tovább tanulási támogatások- Bursa Hungarica ösztöndíjpályázat, Arany János Tehetőség-gondozó Program	a gyermekek továbbtanulásának anyagi és erkölcsi támogatása	a gyermekek továbbtanulással járó anyagi költségeinek csökkentése	Közoktatási és Esélyegyenlőségi Helyzetelemzési és Intézkedési Terv	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 II. Köznevelés, szakképzés, felsőoktatás	a gyermekek részére anyagi és erkölcsi támogatás biztosítása	polgármester	2028. 11. 01. (szerda) új határidő megadása	gyermekek továbbtanulási mutatói	önkormányzati, pénzügyi és humán erőforrások	5 év	nem releváns
4	Óvodai épületbővítés és berendezés korszerűsítés, fejlesztő szoba kialakítása	az óvoda épülete magas gyermeklétszám miatt szűkösség vált korszerűtlen, külön fejlesztő szobák kialakítva	az óvoda férőhely száma megemelkedik, a gyermekek korszerű és tágas óvoda kerület kialakításra kerül	Települési Arculati Kézikönyv, Közoktatási és Esélyegyenlőségi Helyzetelemzési Intézkedési Terv	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 I. Születés és gyermekkor	Az óvodai férőhely bővítés, berendezés korszerűsítése és fejlesztő szoba kialakítása	polgármester	2028. 11. 01. (szerda) új határidő megadása	férőhelyek, berendezések, fejlesztő szoba	önkormányzati, pénzügyi, pályázati és humán erőforrások	5 év	nem releváns
III. A nők esélyegyenlősége												
1	Szünidőben is hasznosan	a gyermekek tanszüneti elhelyezése, szabadidő hasznos eltöltése nem biztosított	a szünidő alatt a gyermekek elhelyezése megoldódik, a táborok a helyben tartandó foglalkozások által biztosítva lesz a felügyeletük	"Legyen jobb a gyermekeknek"	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia 2007-2032	a településen tartandó táborok foglalkozások megszervezése a szünidő időtartama alatt. Önkormányzati helyiség felújítása által biztosított lesz helyben a megvalósítás	polgármester	2028. 11. 01. (szerda) új határidő megadása	7-18 éves korosztály, női munkavállalók száma	önkormányzati, pénzügyi, pályázati és humán erőforrás	5 év	nem releváns
2	Közösségi Klub helyiség kialakítása	a településen nincs női közösségi helyiség	női lakosság részére egy közösségi klub helyiség kialakítása	EU2020, Települési Arculati Kézikönyv	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia 2007-2032	női lakosság részére egy közösségi klub helyiség kialakítása önkormányzati ingatlan felújítása által	polgármester	2028. 11. 01. (szerda) új határidő megadása	női lakosság, önkormányzati ingatlan	önkormányzati, humán, pénzügyi és pályázati erőforrás	5 év	nem releváns
IV. Az idősek esélyegyenlősége												
1	Minőségi infrastruktúra kialakítása	A település egyes járdaszakaszai és mellékutai még mindig rossz állapotban vannak, az idősek számára nehéz és veszélyes a közlekedés	járdák és mellékutak minősége javul	EU2020	Idősügyi Nemzeti Stratégia 2023-2024	a településen rossz állapotú járdák és mellékutak helyreállítása, ezáltal az infrastruktúra javítása	polgármester	2028. 11. 01. (szerda) új határidő megadása	mellékutak, járdák	pénzügyi, önkormányzati, humán és technikai erőforrások	5 év	nem releváns
2	Szűrővizsgálatok megszervezése	az idősek számára szűrővizsgálatok, és egészségügyi megszervezése	az idősek egészségének javítása, időben észre lehet venni az egészségügyi problémákat (betegség)	EU2020	Idősügyi Nemzeti Stratégia 2023-2024	szűrőprogramok és egészséghetek szervezése a településen	polgármester	2028. 11. 01. (szerda) új határidő megadása	idősek egészségügyi állapota	pénzügyi, humán, önkormányzati erőforrások	5 év	nem releváns

V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége												
1	Akadálymentes település	az önkormányzati épületek részben akadálymentesítve, cél, hogy a fogyatékkal élők egyenlő eséllyel jussanak a közszolgáltatásokhoz	önkormányzati ingatlanok akadálymentesítése	EU2020	Országos Fogyatékosügyi Program 2015-2025	önkormányzati ingatlanok akadálymentesítése	polgármester	2028. 11. 01. (szerda) új határidő megadása	önkormányzati ingatlanok, fogyatékkal élők személyek	önkormányzati, humán, pénzügyi erőforrás	5 év	nem releváns

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

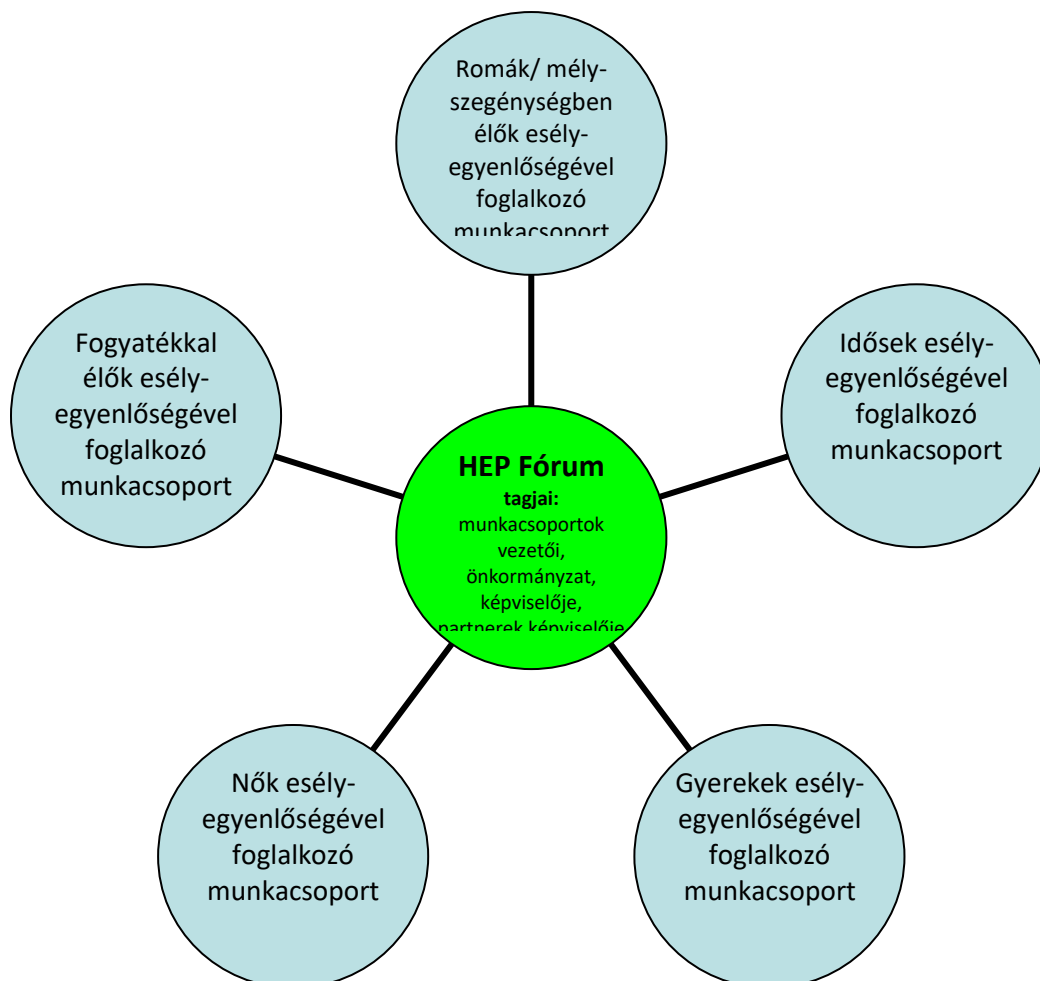
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább két évente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
  - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
  - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
  - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
  - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a

befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.

- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Noszlop község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitátást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Noszlop község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 61/2023.(XI.27.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

A kötelező táblák és az összefoglaló IT tábla nem a melléklete a HEP-nek hanem az egységes szerkezetbe foglalt HEP kötelező eleme!

Dátum :Noszlop, 2023.11.27.

Hatályba lép: 2023.12.05.

Farkasné Szolnoki Brigitta
polgármester

Bendes István
jegyző

A KÉPVISELŐ TESTÜLET ELFOGADÓ HATÁROZATÁNAK KIVONATA

Noszlop Község Önkormányzat

8456 Noszlop, Dózsa Gy. u. 45.

Tel./Fax: 88/505-820, 505-821

e-mail cím: hivatal@noszlop.hu

KIVONAT

Noszlop Község Önkormányzat Képviselő-testületének 2023.11.27. napján megtartott nyilvános ülésén hozott döntésről

61/2023.(XI.27.) határozat

Noszlop Község Önkormányzat Képviselő-testülete úgy dönt, hogy az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003.évi CXXV. törvény 31.§ (1) bekezdése alapján Noszlop Község Önkormányzata 2023-2028. időszakra szóló Helyi Esélyegyenlőségi Programját a határozat melléklete szerinti tartalommal - 2023.12.05-ei hatályba lépéssel - elfogadja.

(A HEP a határozat melléklete.)

Felelős : Farkasné Szolnoki Brigitta polgármester

Határidő: 2023. 12. 04.

K.m.f.

Farkasné Szolnoki Brigitta sk.
polgármester

Bendes István sk.
jegyző

A kivonat hitelétül:
Noszlop, 2023.11.28.

Rendes-Somlai Eszter
aljegyző

